

STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALĂ

COMUNA COSTULENI JUDEȚUL IAȘI 2021 - 2027

CUPRINS:

Capitolul 1. Introducere:

- 1.1. Obiectul studiului
- 1.2. Necesitatea lucrării
- 1.3. Domenii de utilizare
- 1.4. Efecte economice și sociale
- 1.5. Sursele documentare

Capitolul 2. Planificarea strategică la nivel European, Național, Regional

- 2.1. Politica de coeziune a UE 2021 – 2027
- 2.2. Prioritati nationale de investitii pentru finantarea din Fondurile Europene
- 2.3. Arhitectura institutionala
- 2.4. Arhitectura Programelor Operationale

Capitolul 3. Profilul Socio – Economic al Comunei Costuleni

- 3.1. Regiunea Nord – Est
- 3.2. Prezentare generală a județului Iași
- 3.3. Comuna Costuleni
- 3.4. Geografia comunei Costuleni
- 3.5. Clima
- 3.6. Rețeaua hidrografică
- 3.7. Vegetația și fauna
- 3.8. Protecția mediului
- 3.9. Utilizarea terenurilor
- 3.10. Structura fondului funciar în comuna Costuleni
- 3.11. Religia și tradițiile locuitorilor
- 3.12. Economia Locală
- 3.13. Populația comunei Costuleni
- 3.14. Servicii publice locale

Capitolul 4. Analiza SWOT

- 4.1. Concluzii generale bazate pe analiza situației

Capitolul 5. Strategia de dezvoltare locală

- 5.1. Viziunea
- 5.2. Obiective strategice
- 5.3. Obiective specifice
- 5.4. Teme orizontale
  - 5.4.1. Egalitatea de șanse
  - 5.4.2. Dezvoltare durabilă
- 5.5. Definiția detaliată a priorităților de dezvoltare locală
  - 5.5.1. Direcții de dezvoltare ale infrastructurii locale
  - 5.5.2. Direcții de dezvoltare ale managementului de mediu

- 5.5.3. Direcții de dezvoltare ale educației
- 5.5.4. Direcții de dezvoltare ale sănătății
- 5.5.5. Direcții de dezvoltare ale culturii
- 5.5.6. Direcții de dezvoltare ale tineretului
- 5.5.7. Direcții de dezvoltare ale agriculturii și dezvoltării rurale
- 5.5.8. Direcții de dezvoltare ale administrației publice
- 5.6. Identificarea zonelor specifice de intervenție
  - 5.6.1. Considerații generale
  - 5.6.2. Obiective generale
  - 5.6.3. Consolidarea capacității instituționale a primăriei

Capitolul 6. Necesități de finanțare

Capitolul 7. Indicatori de realizare a obiectivelor strategiei

- 7.1. Indicatori de realizare a obiectivelor strategiei pe domenii
  - 7.1.1. Direcții prioritare – Infrastructură de transport
  - 7.1.2. Direcții prioritare – Administrație publică
  - 7.1.3. Direcții prioritare – Educație, cultură, sport și agrement
  - 7.1.4. Direcții prioritare – Agricultură, silvicultură
  - 7.1.5. Direcții prioritare – Protecția mediului
  - 7.1.6. Direcții prioritare – Economie
  - 7.1.7. Direcții prioritare – Sănătate
  - 7.1.8. Direcții prioritare – Turism

Capitolul 8. Implementarea strategiei de dezvoltare locală

Capitolul 1. Introducere:

1.1. Obiectul studiului

Având în vedere provocările cu care se confruntă Comuna Costuleni, precum și oportunitățile din prezent, s-a propus întocmirea strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2021 – 2027, pentru a răspunde la numărul tot mai mare de cereri și de a aborda provocările sociale și economice în continuă schimbare din comunitatea rurală.

Dezvoltarea durabilă este un obiectiv fundamental al Uniunii Europene. Scopul abordării este îmbunătățirea continuă a calității vieții și a bunăstării generațiilor prezente și viitoare, printr-o abordare integrată între dezvoltarea economică, protecția mediului și justiție socială.

La nivelul Uniunii Europene, dezvoltarea durabilă a devenit obiectiv asumat începând cu 1997, prin Tratatul de la Maastricht, în anul 2001 a fost adoptată Strategia de Dezvoltare Durabilă la Gotheborg, iar în 2006 a fost adoptată Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene revizuită. Atingerea obiectivelor dezvoltării durabile nu se poate realiza fără o schimbare de mentalitate a oamenilor și fără comunități capabile să utilizeze resursele în mod rațional și eficient și să descopere potențialul economic al economiei, asigurându-se prosperitate, protecția mediului și coeziune socială.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Costuleni prezintă caracteristicile localității, o analiză amplă a resurselor și oportunităților comunei prezentând astfel cadrul în care se va realiza progresul în următorii ani în vederea îmbunătățirii calității vieții locuitorilor. Elaborarea strategiei de dezvoltare locală reprezintă unul dintre cei mai importanți pași care susțin procesul de dezvoltare locală, deoarece o astfel de strategie are ca scop stabilirea unor priorități pe termen mediu și lung spre care se orientează efortul de dezvoltare al comunității locale în viitor.

Elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Comunei Costuleni reprezintă suportul de planificare în perspectivă a unității administrativ – teritoriale și incluziunea acesteia în strategiile elaborate în cadrul Politicii de coeziune a Uniunii Europene 2021 – 2027 și a Planului Național de Dezvoltare Rurală.

Construcția prezentei strategii asigură cadrul operațional pentru materializarea proiectelor ce necesită implementare în funcție de fondurile prevăzute din bugetul propriu al unității administrativ – teritoriale, în corelare cu fondurile alocate de la bugetul statului sau prin Programele de Finanțare Europeană.

O strategie de dezvoltare locală prezintă diferite alternative de dezvoltare, posibile scenarii de dezvoltare locală cu scopul de a maximiza potențialul local. O planificare strategică asigură prioritizarea proiectelor în funcție de nevoile comunității și folosirea corectă a resurselor limitate de care aceasta dispune.

Scopul unei strategii de dezvoltare locală este de a analiza într-un mod structurat și coerent posibilitatea și oportunitățile autorităților publice locale de a iniția, implementa și de a susține obiective trasate la nivel local. Strategia de dezvoltare locală are la bază caracteristicile localității, o analiză asupra domeniilor de interes ale localității (turism, cultură, investiții, populație, infrastructură, sănătate) și o analiză socio-economică amănunțită (identificarea resurselor, analiza structurii pieței forței de muncă, stabilirea profilului populației, cât și necesitățile populației).

Bazându-se pe caracteristicile și nevoile comunității, o strategie de dezvoltare locală stabilește scopuri, obiective, programe și proiecte ce urmează a fi urmate și dezvoltate. Acest lucru este realizabil prin minimalizarea punctelor slabe, prin exploatarea avantajelor locale (turism, infrastructura, poziție geografică), prin identificarea și găsirea unor soluții în eventualitatea unor amenințări viitoare (inundații, înzăpeziri, buget local insuficient etc.), analiza oportunităților viitoare (atragera de noi investitori, dezvoltarea turismului, surse de energie regenerabilă etc.), identificarea provocărilor teritoriale ce trebuie abordate.

Luând în calcul și contextul European favorabil diminuării disparităților de dezvoltare socială și economică existente între România și statele membre ale Uniunii Europene prin finanțarea zonelor mai puțin dezvoltate, strategia de dezvoltare locală poate genera resurse prin elementele sale noi în domeniul etnic, managerial sau financiar. Fondurile structurale și de coeziune sunt un real sprijin pentru dezvoltarea comunităților locale, dar pentru a le obține este nevoie de proiecte care acționează și furnizează rezultate, proiecte ce nu risipesc resurse, ci care vor fi direcționate către investiții ce pot stimula creșterea economică.

Strategia de dezvoltare locală asigură ierarhizarea investițiilor, pentru a obține un impact maxim și o valoare adăugată maximă din obiectivele ce le propune comunității locale.

Este important ca acest document să asigure o sustenabilitate de lungă durată și să deservească atât interesele administrației publice locale, intereselor private, dar și intereselor personale ale locuitorilor comunei.

Înainte de a elabora documentele de programare prevăzute de proiectele de regulamente, autoritățile române trebuie să stabilească viziunea strategică de dezvoltare a României pe termen mediu și lung, dar cel puțin până în 2027, respectiv obiectivele ce se urmăresc a fi atinse, precum și mijloacele necesare.

Conceptul de dezvoltare durabilă poate fi caracterizat din mai multe puncte de vedere, prin următoarele elemente:

- ☆ **economie:** eficiența economiei printr-o bună gestionare a resurselor disponibile, indiferent de natura lor; creșterea economică creată de un progres, stabilitatea economică prin menținerea nivelului de dezvoltare;
- ☆ **societate:** nivel de trai ridicat pentru locuitori; echitate și egalitate de șanse pentru cetățeni și susținerea categoriilor defavorizate; dialog social și delegarea responsabilităților prin implicare activă a cetățenilor la dezvoltarea propriei comunități; protejarea culturii/patrimoniului prin promovarea și protejarea valorilor culturale;
- ☆ **ecologie:** conservarea și protejarea resurselor naturale, biodiversitate prin promovarea acțiunilor ce protejează echilibrul ecosistemului, evitarea poluării prin măsuri de ecologizare și de minimalizare ale efectelor tehnologiei.

Pentru ca dezvoltarea să devină durabilă la baza celor trei elemente enumerate mai sus, se stabilesc obiectivele: obiective economice, obiective sociale și obiective de mediu.

Obiectivele principale cuprinse în strategia de dezvoltare a Uniunii Europene se bazează pe:

- ☆ **creștere inteligentă** prin inovare, educație și societatea digitală menită să accelereze dezvoltarea rețelelor de internet de mare viteză și să permită gospodăriilor și întreprinderilor să beneficieze de avantajele pieței unice digitale;
- ☆ **creștere durabilă** bazată pe competitivitate, climă, energie și mobilitate;
- ☆ **creștere favorabilă incluziunii** care să creeze competențe și locuri de muncă, precum și combaterea sărăciei.

Pentru ca procesul de planificare al dezvoltării economice locale să fie eficient, este necesară implicarea întregii comunități: reprezentanți ai sectorului public, ai sectorului privat și ai societății civile.

O comunitate începe acest proces prin identificarea grupurilor interesate (stakeholders): cetățeni, instituții publice, firme private, societatea civilă (organizații civice, organizații profesionale etc.) și alte entități care doresc să se implice în dezvoltarea locală.

Experiența și resursele fiecărui grup de interes constituie baza viitorului proces de planificare. Stabilirea unor structuri și a unor relații de colaborare care să implice grupurile de interese trebuie să conducă la constituirea unor parteneriate benefice pentru comunitate. Constituirea acestor parteneriate reprezintă o etapă critică, de a cărei reușită depinde formularea unei viziuni comune privind dezvoltarea economică locală.

Elaborarea strategiei a fost realizată cu sprijinul colectivului Primăriei Costuleni.

1.2. Necesitatea lucrării

Necesitatea lucrării decurge din identificarea și asigurarea unor condiții favorabile desfășurării funcțiilor comunei Costuleni, județul Iasi.

Lucrarea are ca scop evidențierea situației actuale, a problemelor și a propunerilor de dezvoltare spre un mediu economic competitiv și cu resurse umane adaptate relațiilor socio-economice interne.

1.3. Domenii de utilizare

În procesul de absorbție a fondurilor, strategia de dezvoltare locală integrată cu documentațiile de urbanism și cele de planificare ale bugetului local constituie baza justificării necesităților, elementul de fond de la care încep să se concretizeze proiectele.

1.4. Efecte economice și sociale

Utilizarea sprijinului structural pentru perioada 2021–2027 urmărește crearea condițiilor de îmbunătățire și dezvoltare constantă a mediului rural.

Sub acest aspect factorii pe care administrația comunei Costuleni se va focaliza sunt reprezentati de valorificarea durabila a pozitiei geo-strategice și a resurselor naturale, creșterea adaptabilității locuitorilor la particularitățile socio-economice locale și promovarea incluziunii sociale, facilitarea accesului la utilități, servicii de calitate in domeniile asistenta sociala, sanatate si educatie, sustinerea culturii antreprenoriale și a inovării, creșterea competitivității

și atractivității economice la nivelul Comunei, implicarea transparentă și activă a instituțiilor pentru dezvoltarea economico-socială echilibrată a zonei.

Capitolul 2. Planificarea strategică la nivel European, Național, Regional

2.1. Politica de coeziune a UE 2021 – 2027

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE.

Cinci priorități investitoriale:

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

- O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
- O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
- O Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale
- O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
- O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea **Inițiativa Urbană Europeană**.

Simplificare: reguli mai scurte, mai puține și mai clare

Conform Comisiei Europene, pentru beneficiarii de sprijin UE, noul cadru oferă mai puțină birocrație și modalități mai simple de solicitare a plăților, prin utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri. Pentru facilitarea sinergiilor, un cadru unic de reglementare acoperă în prezent 7 fonduri UE implementate în parteneriat cu statele membre („gestionare partajată”). Comisia propune, de asemenea, controale mai relaxate la programele cu istoric bun, o mai mare încredere în sistemele naționale și extinderea principiului „auditului unic”, pentru a evita suprapunerea verificărilor.

Un cadru mai flexibil

Noul cadru reunește stabilitatea necesară planificării investițiilor cu nivelul corespunzător de flexibilitate bugetară, pentru a face față unor evenimente neprevăzute. O evaluare intermediară va determina dacă este nevoie de modificarea programelor pentru ultimii doi ani ai perioadei de finanțare, pe baza priorităților emergente, a executării programelor și a celor mai recente recomandări specifice fiecărei țări.

În anumite limite, se vor permite transferuri de resurse în cadrul programelor fără a fi necesară o aprobare oficială a Comisiei. O dispoziție specifică facilitează mobilizarea de fonduri UE începând din prima zi, în caz de dezastru natural.

O legătură mai strânsă cu Semestrul European și cu guvernarea economică a Uniunii.

Politica de coeziune sprijină reformele pentru crearea unui mediu favorabil investițiilor, în care întreprinderile pot să prospere. Se va asigura deplina complementaritate și coordonare cu Programul de sprijin al reformei, în forma sa nouă și consolidată.

În perioada bugetară, recomandările specifice fiecărei țări (RST) formulate în contextul semestrului european vor fi luate în considerare de două ori: la început, pentru conceperea programelor din cadrul politicii de coeziune, și apoi în cadrul evaluării intermediare. Pentru a stabili condițiile propice creșterii economice și creării de locuri de muncă, noile condiții favorizante vor contribui la înlăturarea obstacolelor din calea investițiilor. Aplicarea lor va fi monitorizată pe întreaga perioadă financiară.

Mai multe oportunități pentru sinergii în setul UE de instrumente bugetare

Cadrul de reglementare unic care acoperă fondurile politicii de coeziune și Fondul pentru azil și migrație vor facilita crearea de strategii de integrare a migranților la nivel local sprijinite prin resurse UE utilizate în sinergie. Fondul pentru azil și migrație se va concentra pe nevoile pe termen scurt ale migranților în momentul sosirii, în timp ce politica de coeziune va sprijini integrarea lor socială și profesională. În afara cadrului unic de reglementare, vor fi facilitate sinergii cu alte instrumente UE, cum ar fi politica agricolă comună, Orizont Europa, programul LIFE sau Erasmus +.

Interreg: eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare.

Cooperarea interregională și transfrontalieră va fi facilitată de noua posibilitate ca o regiune să utilizeze părți din propria alocare pentru a finanța proiecte în altă parte a Europei, împreună cu alte regiuni.

Noua generație a programelor de cooperare interregională și transfrontalieră („Interreg”) va ajuta statele membre să depășească obstacolele transfrontaliere și să dezvolte

servicii comune. Comisia propune un nou instrument pentru regiunile de frontieră și pentru țările dornice să-și armonizeze cadrele juridice, denumit Mecanismul transfrontalier european.

Pornind de la succesul acțiunii pilot din 2014-2020, Comisia propune crearea Investițiilor interregionale pentru inovare. Regiunile cu active corespunzătoare de „specializare inteligentă” vor fi sprijinite mai mult pentru alcătuirea clusterelor paneuropene în sectoare prioritare precum datele masive (big data), economia circulară, sistemele avansate de fabricație sau securitatea cibernetică.

Norme consolidate pentru investițiile UE cele mai performante

Toate programele își vor menține cadrul de performanță cu obiective cuantificabile (numărul de locuri de muncă create sau accesul suplimentar la rețele în bandă largă). Noul cadru instituie un bilanț anual al performanței, sub forma unui dialog politic între autoritățile programului și Comisie. Performanța programelor va evaluată și cu ocazia evaluării intermediare. Din motive de transparență și pentru ca cetățenii să poată urmări progresele înregistrate, statele membre vor trebui să raporteze toate datele de implementare o dată la două luni, iar platforma de date deschise privind coeziunea va fi actualizată automat.

Utilizarea mai intensă a instrumentelor financiare

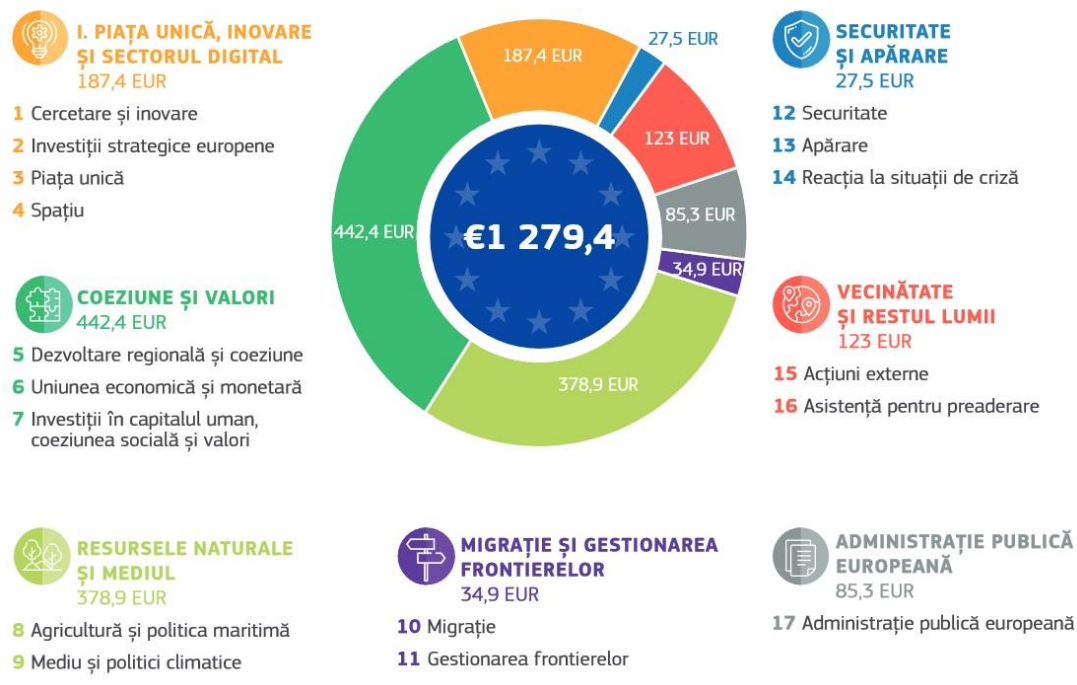
Conform Comisiei Europene, granturile pot fi eficient completate de instrumentele financiare, care au efect potențator și sunt mai apropiate de piață. În mod voluntar, statele membre vor putea să transfere o parte din resursele politicii lor de coeziune către noul fond InvestEU gestionat la nivel central, ca să acceseze garanția furnizată de bugetul UE. Va fi mai ușor să se combine granturile și instrumentele financiare. Noul cadru include și dispoziții speciale pentru a atrage mai mult capital privat.

NOUL CADRU FINANCIAR MULTIANUAL 2021-2027 UN BUGET PENTRU O UNIUNE CARE PROTEJEAZĂ, CAPACITEAZĂ ȘI APĂRĂ

În miliarde EUR – prețuri curente

Sursa: <https://www.fonduri-structurale.ro/2021-2027>

Pentru perioada de programare 2021-2027, în coordonarea Ministerului Fondurilor Europene, în cadrul politicii de coeziune se elaborează următoarele programe operaționale:

- Programele Operaționale Regionale, câte un program la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare a României;
- Programul Operațional Sănătate;
- Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială;
- Programul Operațional Educație și Ocupare;
- Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare;
- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă;
- Programul Operațional Transport;
- Programul Operațional Tranziție Justă;
- Programul Operațional Asistență Tehnică.

2.2. Prioritati nationale de investitii pentru finantarea din Fondurile Europene

Obiectiv general -> **O EUROPĂ MAI INTELIGENTĂ**

● CERCETARE ȘI INOVARE

Obiectivul specific 1: Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

1. Integrarea ecosistemului CDI național în Spațiul de Cercetare European (European Research Area)

1.1 Integrarea organizațiilor CDI românești în programe de colaborare transfrontaliere și internaționale (Sinergii Horizon Europe, Piața Unică, Interreg etc.) – intervenții naționale/regionale

1.2 Dezvoltarea și utilizarea infrastructurii de CDI – intervenții naționale/regionale

2. Crearea unui sistem atractiv de inovare în industrie, pentru toate tipurile de inovare (de produs, de proces, organizațională și de marketing)

2.1 Consolidarea capacității CDI a întreprinderilor și promovarea colaborării între organizațiile CDI și mediul de afaceri – intervenții naționale/regionale

2.2 Susținerea proceselor de transfer tehnologic pentru creșterea gradului de inovare a întreprinderilor – intervenții naționale

3. Sprijinirea creării de noi companii inovative și creșterea ratei de supraviețuire a acestora

3.1 Dezvoltarea unui ecosistem antreprenorial care favorizează apariția și maturizarea start-up/spin-off inovative – intervenții regionale

3.2 Dezvoltarea serviciilor aferente infrastructurilor de sprijin a afacerilor (incubatoare, acceleratoare etc.) – intervenții regionale

4. Consolidarea CDI în domeniul sănătății

4.1 Dezvoltarea capacității de cercetare/inovare și adoptare a sistemelor SMART în sănătate – intervenții naționale

● DIGITALIZARE

Obiectivul specific Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

5. Creșterea gradului de digitizare a serviciilor publice pentru societatea românească

5.1 Implementarea măsurilor pentru dezvoltarea serviciilor de e-guvernare (evenimente de viață) – intervenții naționale

5.2 Digitalizare în administrația publică și competențe digitale avansate – intervenții naționale

5.3 Digitizarea serviciilor publice la nivel local – intervenții regionale

6. Digitizare pentru creșterea siguranței și îmbunătățirii serviciilor de mobilitate și transport

6.1 Dezvoltarea de instrumente de digitizare pentru îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport – intervenții naționale

6.2 Finanțarea instrumentelor de digitizare, inclusiv implementare sisteme ERTMS/ETCS, RIS/VTMIS pentru toate modurile de transport – intervenții naționale

7. Soluții IT și digitizare în sănătate

7.1 Refacere și modernizare sistem informatic (CNAS) – intervenții naționale

7.2 Observatorul național pentru date în sănătate – (Construcție, achiziție echipamente/dezvoltarea de sisteme informatice) – intervenții naționale

7.3 Soluții digitale în infrastructură din sănătate (digitizare internă și externă a instituțiilor medicale) – intervenții naționale

7.4 Uniformizarea fluxurilor informaționale (up-grade soft, dezvoltarea sistemelor informatice/achiziție echipamente – intervenții naționale

● **COMPETITIVITATE**

Obiectiv Specific Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

8. *Facilitarea accesului la finanțare pt IMM-uri, inclusiv prin încurajarea finanțării inițiale și timpurii a start-up-urilor cu potențial inovativ ridicat*

8.1 Instrumente financiare pentru IMM – intervenții naționale

9. *Consolidarea competitivității economiei românești*

9.1 Facilitarea investițiilor în noi tehnologii – intervenții regionale

9.2 Sprijin pentru internaționalizare – intervenții regionale

9.3 Susținerea adoptării tehnologiilor IT&C de către IMM – intervenții regionale

9.4 Sprijinirea clusterelor în vederea integrării acestora în lanțuri de valoare europene – intervenții regionale

9.5 Susținerii implementării mecanismelor economiei circulare în cadrul întreprinderilor românești – intervenții regionale

10. *Sprijinirea creării de noi companii și creșterea ratei de supraviețuire a acestora*

10.1 Sprijin pentru crearea de noi întreprinderi (start-up, scale-up) – intervenții regionale

● **SPECIALIZARE INTELIGENTĂ, TRANZIȚIE INDUSTRIALĂ ȘI ANTREPRENORIAL**

Obiectiv Specific Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

11. *Dezvoltarea unor competențe profesionale adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere*

11.1 Dezvoltarea competențelor la nivelul întreprinderilor/organizațiilor de CDI/entităților – intervenții regionale

- implicare în Mecanismul de descoperire antreprenorială pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat, inclusiv stagii de practică;

- dotare licee pentru aplicare metode digitale de învățare

- formare pentru implementarea standardului: sistem de Management a Inovării în companii

12. *Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială*

12.1 Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în implementarea, monitorizarea, revizuirea strategiilor de specializare inteligentă și a Mecanismului de Descoperire Antreprenorială (MDA) – intervenții naționale și regionale

- capacitate administrativă a actorilor implicați în MDA (așa cum rezultă din Metodologia de desfășurare a procesului de descoperire antreprenorială la nivel regional)

- capacitate administrativă ADR-uri

- capacitate ADR pentru sprijin beneficiari

Obiectiv general -> **O EUROPĂ MAI VERDE**

● **ENERGIE**

- ✓ Renovarea clădirilor publice și rezidențiale în vederea îmbunătățirii eficienței energetice
- ✓ Măsuri de sprijin pentru industriile energointensive pentru a-și îmbunătăți performanța energetică
- ✓ Îmbunătățirea performanței energetice în industriile energointensive
- ✓ Măsuri de sprijin pentru ESCOs
- ✓ Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate, alături de promovarea energiei din surse regenerabile pentru încălzirea și răcirea centralizată
- ✓ Consolidarea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților
- ✓ Obiectiv Specific Promovarea energiei din surse regenerabile
- ✓ Creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor
- ✓ Măsuri de creștere a adecvanței rețelei naționale de energie electrică pentru a crește capacitatea de integrare a energiei provenite din surse regenerabile, de natură variabilă
- ✓ Obiectiv Specific Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E
- ✓ Echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice
- ✓ Implementarea de soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie
- ✓ Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA(Trebuie decisă mutarea în OP1)
- ✓ Creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier

● **SCHIMBĂRI CLIMATICE, RISCURI, APĂ**

- ✓ Obiectiv Specific Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor
- ✓ Managementul inundațiilor
- ✓ Reducerea impactului manifestării secetei și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului.
- ✓ Măsuri pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.
- ✓ Măsuri de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere.
- ✓ Obiectiv Specific Promovarea gestionării sustenabile a apei
- ✓ Continuarea acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată, inclusiv prin consolidarea suplimentară și extinderea a operatorilor regionali.
- ✓ Finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare
- ✓ Continuarea investițiilor în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratate a apei potabile.

● **ECONOMIA CIRCULARĂ**

- ✓ Obiectiv Specific Promovarea tranziției către o economie circulară

- ✓ Extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel de județ, inclusiv îmbunătățirea sistemelor integrate existente de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea de la depozitele de deșeuri, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri.
- ✓ Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri.
- ✓ Investiții în consolidarea capacității părților interesate fie publice sau private, pentru a susține tranziția la economia circulară și care să promoveze acțiuni/ măsuri privind economia circulară, inclusiv conștientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectarea separată și reciclarea.

● BIODIVERSITATE

- ✓ Obiectiv specific Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
- ✓ Investiții în rețeaua Natura 2000 – Elaborarea, revizuirea și implementarea planurilor de management, măsuri de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate situate în afara ariilor naturale protejate . Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor și realizarea de studii științifice
- ✓ Măsuri pentru implementarea infrastructurii verzi
- ✓ Consolidarea capacității administrative a autoritatilor și entităților cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate

● AER

- ✓ Obiectiv specific Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
- ✓ Dotarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calitatii Aerului cu echipamente noi astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE și achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental cu respectarea prevederilor Directivei 2008/50/CE.

Implementarea măsurilor care vizează creșterea calitatii aerului:

- măsuri legate de îmbunătățirea sau înlocuirea instalațiilor individuale (casnice) de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor din mediul urban cu instalații mai performante;
- finanțarea sistemelor de încălzire pentru scopuri de atenuare a schimbărilor climatice, atât la nivelul agenților economici cât și la nivelul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică la nivelul autorităților publice și/ sau altor entități publice (spitale, unități de învățământ etc.) sau a instalațiilor individuale de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor, utilizând gaz natural.

● SITURI CONTAMINATE

- ✓ Obiectiv specific Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
- ✓ Măsuri de remediere a siturilor contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor
- ✓ Regenerarea spațiilor urbane degradate și abandonate, reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/

economic sau ca rezervă de teren pentru viitoare investiții la nivelul orașelor, în vederea creării condițiilor necesare pentru o dezvoltare durabilă urbană.

● MOBILITATE URBANA

- ✓ Obiectiv specific Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
- ✓ Dezvoltarea rețelelor regionale și locale de transport pe cale ferată și cu metroul și de acces la TEN-T centrală și globală de transport, inclusiv soluții combinate.
- ✓ Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ și în municipii și zonele lor funcționale prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă

Obiectiv general -> **O EUROPĂ MAI CONECTATĂ**

● CONECTIVITATE

- ✓ Obiectiv specific Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală
- ✓ Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport rutier
- ✓ Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport pe calea ferată
- ✓ Îmbunătățirea serviciilor de transport pe calea ferată pe scurt și lung parcurs, prin creșterea capacității de transport și măsuri de reformă
- ✓ Îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport și punerea în aplicare a strategiei adoptată privind siguranța traficului, pentru reducerea numărului de decese din accidente rutiere și diminuarea
- ✓ Investiții în infrastructură și suprastructură portuară situate pe rețeaua TEN-T centrală și globală, inclusiv acces în porturi, investiții multimodale în porturi și pentru îmbunătățirea conectivității transfrontaliere
- ✓ Investiții în dezvoltarea de terminale intermodale inclusiv acces și echipamente
- ✓ Investiții în modernizarea punctelor de trecere transfrontaliere pe rețeaua TEN-T centrală și globală și crearea de noi conexiuni de transport suplimentare peste Dunăre, inclusiv măsuri de îmbunătățire a impilor de trecere, includerea de noi servicii și proceduri operaționale.
- ✓ Asistență tehnică acordată principalilor beneficiari din domeniul transportului, cu precădere Compania Națională de Căi Ferate și Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, alte autorități de transport și Ministerul Transporturilor

● CONECTIVITATE

- ✓ Obiectiv specific Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
- ✓ Dezvoltarea rețelelor rutiere naționale de acces la TEN-T centrală și globală de transport
- ✓ Dezvoltarea rețelelor feroviare de acces la TEN-T centrală și globală de transport

● BROADBAND

- ✓ Obiectiv specific Îmbunătățirea conectivității digitale

- ✓ Dezvoltarea infrastructurii de bandă largă Broadband - Investiții în infrastructură de bandă largă de foarte mare capacitate, conform rezultatelor “Planului național sau regional privind banda largă” (condiție favorizantă)

Obiectiv general -> **O EUROPĂ MAI SOCIALĂ**

● OCUPARE

Obiectiv specific Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomerii de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.

1. Dezvoltarea mecanismului de integrare multidisciplinară a politicilor din ocupare, educație, asistența socială și sănătate prin armonizarea cadrului legal între serviciile oferite forței de muncă de cele patru sectoare
2. Noi abordări de furnizare de servicii integrate de ocupare, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piața muncii (persoane inactive, cu dizabilități, șomerii de lungă durată, persoane reîntoarse în țară, migranți etc.), prin pachete de servicii personalizate și adaptate nevoilor
3. Valorificarea potențialului economic al tinerilor (inclusiv NEETs)
4. Asigurarea forței de muncă necesare în zonele care înregistrează deficite
5. Promovarea spiritului antreprenorial, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale
6. Facilitarea accesului la ocupare a persoanelor dezavantajate

Obiectiv specific Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plăsării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă.

1. Dezvoltarea unui mecanism coerent și sustenabil de agregare și integrare a informațiilor furnizate de diversele instrumente folosite în anticipare și de utilizare a rezultatelor pentru întâmpinarea nevoilor de competențe pe piața muncii

Obiectiv specific Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată

1. Crearea de oportunități pentru integrarea femeilor pe piața muncii

Obiectiv specific Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

1. Crearea unui mediu de muncă sănătos, sigur, accesibil și prietenos pentru angajați, în special pentru cei cu nevoi speciale (din grupul țintă)

● EDUCAȚIE

Obiectiv specific Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

0. Adaptarea programelor de pregătire din educație și formare la cerințele pieței, în competențe cheie și digitale

1. Creșterea calității, eficacității și relevanței ofertei și serviciilor de educație (la toate nivelurile)
2. Corelarea dintre nevoile elevilor și studenților, serviciile de consiliere, sprijin, acompaniere
3. Îmbunătățirea formării cadrelor didactice pentru creșterea calității și eficacității procesului educativ

Obiectiv specific Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar

1. Creșterea accesului la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii.
2. Formarea (inițială și continuă) cadrelor didactice pentru o educație incluzivă
3. Proiectarea și furnizarea unor servicii suport pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii
4. Creșterea accesului la educație (la toate nivelurile) și formare de calitate pentru persoanele cu dizabilități

Obiectiv specific Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale

1. Creșterea participării la formare profesională continuă (sistem de educație)
2. Sprijinirea tranzițiilor în educație și pe piața muncii, în contextul participării la formare pe tot parcursul vieții.
3. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții și de reconversie profesională pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității de pe piața muncii

● INCLUZIUNE SOCIALA

Obiectiv specific Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate

1. Promovarea integrării socio-economice a 700 comunităților marginalizate, inclusiv Romii, prin implementarea unor măsuri integrate
2. Îmbunătățirea condițiilor de locuit, inclusiv prin acordarea de locuințe sociale, înființarea de adăposturi de noapte și centre de urgență pentru categorii de persoane marginalizate: romi, persoane fără adăpost, familii monoparentale sărace, victime ale traficului de persoane sau ale violenței domestice
3. Integrarea socio-economică a migrantilor

Obiectiv specific Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

1. Măsuri pentru asigurarea asistenței juridice pentru persoanele bolnave mintal cu sau fără tutore legal
2. Creșterea intervențiilor integrate pentru incluziunea socială a persoanelor fără adăpost
3. Pregătirea specialiștilor din domeniul asistenței sociale

4. Dezvoltarea serviciilor integrate destinate copiilor și adolescenților cu tulburări din spectrul autist

● SANATATE

Obiectiv specific Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

1. Continuarea investițiilor în spitalele regionale/ județene și spitale prioritare naționale (lista scurtă MS în baza unor criterii de prioritizare– Reabilitarea/ Constructia spitalelor județene și spitale prioritare naționale si dotarea cu echipamente de specialitate, pregătire si perfectionare resursa umana
2. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează prevenirea și controlul bolilor netransmisibile
3. Sprijinirea programelor dedicate de sănătate, de exemplu, programe pentru mamă și copil, programe în domeniul transplantului de organe, țesuturi și celule, sănătate mintală, boli rare, prevenirea problemelor dentare
4. Creșterea accesului la servicii medicale primare la nivelul comunității/ Asistență medicală de bază în comunitățile sărace/marginalizate/dezavantajate
5. Dezvoltarea si imbunatatirea sistemului de pregatire pentru personalul cu atributii in domeniul asistentei medicale de urgenta . Acordarea de prim ajutor calificat si asistenta medicala de urgenta
6. Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu, îngrijire pe termen lung și servicii și infrastructuri comunitare, în special pentru persoanele în vârstă și pentru persoanele cu handicap; sprijinirea măsurilor naționale eficiente de îmbătrânire activă
7. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează îmbunătățirea capacităților de diagnostic și supraveghere a bolilor transmisibile, raportarea acestora și îmbunătățirea măsurilor de prevenire și control

● INCLUZIUNE SOCIALA

Obiectiv specific Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor

1. Îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de calitate
2. Integrarea socială a unor grupuri specifice aflate în risc de excluziune
3. Incurajarea incluziunii active a persoanelor în vârstă prin măsuri privind asigurarea îmbătrânirii active
4. Sprijinirea dezinstitutionalizare

Obiectiv specific Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.

1. Abordarea deprivării materiale

Obiectiv general -> **O EUROPĂ MAI APROAPE DE CETĂȚENII SĂI**

● **TURISM, PATRIMONIUL CULTURAL, SECURITATE URBANĂ**

Obiectiv specific Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

- ✓ Investiții în turism – stațiuni turistice urbane de interes național
- ✓ Investiții în infrastructura din domeniul cultural
- ✓ Investiții în patrimoniul cultural
- ✓ Investiții pentru regenerarea urbană și securitatea spațiilor publice

● **DEZVOLTARE TERITORIALĂ INTEGRATĂ**

Obiectiv specific Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

- ✓ Sprijin pentru structurile de guvernare ITI (Delta Dunării și Valea Jiului) - sprijin pentru pregătirea și conceperea strategiilor teritoriale
- ✓ Sprijin pentru structurile de guvernare CLLD (ZUM-uri) – pregătire, gestiune și animare
- ✓ Sprijin pentru SIDU – pregătire, gestiune și animare.

2.3. Arhitectura instituțională

1. MFE - Coordonator Politica de Coeziune
2. MLPDA- Programele de cooperare teritorială
3. MADR - Politica Agricolă Comună, Politica Comună în domeniul pescuitului și Fondul aferent afacerilor maritime
4. MAI - Fondurile aferente domeniului afaceri interne
5. Fondul azil, migrație și integrare (FAMI)
6. Fondul securitate internă (FSI)
7. Instrumentul pentru managementul frontierei și vize (IMFV)

2.4. Arhitectura Programelor Operationale

Programe operaționale aferente implementării politicii de coeziune la nivel național:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)
4. Programul Operațional Sănătate (multifond) (POS)
5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)
6. Programul Operațional Combaterea Sărăciei (POCS)
7. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
8. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)
9. Programul Operațional pentru Tranziție Echitabilă

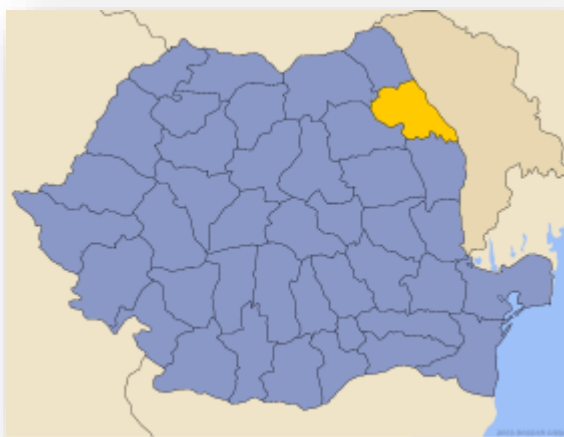

Capitolul 3. Profilul Socio – Economic al Comunei Costuleni

3.1. Regiunea Nord - Est

Comuna Costuleni se află în județul Iași, parte a regiunii de dezvoltare 1 Nord-Est. Parte a provinciei istorice Moldova, regiunea nord-estică a României este o zonă în care istoria, cultura și tradiția completează mediul natural, deosebit de atrăgător. Regiunea Nord-Est este cea mai mare regiune de dezvoltare a României sub aspectul numărului de locuitori și al suprafeței deținute.

Din perspectiva geografică, linia peisajului variază de la lanțurile muntoase împădurite din Vest, spre podișurile lince din centru și apoi către câmpii în Est, cu lacuri, vii și zone agricole extinse. Beneficiind de o bogată tradiție istorică, culturală și spirituală, regiunea îmbină în mod armonios tradiționalul cu modernul și trecutul cu prezentul, potențialul acestora putând fi folosit pentru dezvoltarea infrastructurii, a zonelor rurale, a turismului și a resurselor umane.

Principalele orașe ale regiunii sunt:

- Iași, puternic centru industrial și totodată unul dintre cele mai importante centre universitare, de cultură, artă, tradiție și spiritualitate din România, a fost vreme de secole capitala Moldovei.
- Bacău, renumit în Evul Mediu ca punct vamal și centru comercial, în prezent este de asemenea un important centru industrial și universitar, cu o economie puternică, dinamică și cu numeroase investiții străine.
- Suceava și Piatra Neamț, orașe care nu și-au pierdut din farmecul istoric, au devenit centrele unei industrii turistice în dezvoltare și importante puncte de plecare în călătoria spirituală de vizitare a mănăstirilor sau pentru plimbarile montane pe care le oferă Carpații.
- Botoșani și Vaslui, vechi centre comerciale și agricole, aceste orașe au fost martori ai unor importante evenimente istorice și loc de origine pentru artiști, scriitori și muzicieni români celebri. În prezent Botoșani și Vaslui sunt centre importante pentru dezvoltarea regională, în ceea ce privește industria textilă și prelucrătoare.

Economia regiunii Nord-Est are un caracter predominant agrar, în special către nord, deși există mai multe orașe industriale, cele mai mari fiind Iași și Bacău. PIB-ul per capita în regiune este

cel mai mic din România, la circa două treimi din media națională. În prezent industria textilă are creșterea cea mai rapidă. Turismul este de asemenea foarte important, în special în zonele montane din vestul regiunii, precum și în orașe ca Iași, Piatra Neamț, Suceava sau Bacău. Alte atracții turistice sunt mănăstirile din nordul Moldovei, ce fac parte din patrimoniul universal.

3.2. Prezentare generală a județului Iași

Situat în nord-estul României, județul Iași face parte din Regiunea de dezvoltare Nord-Est, alături de județele Botoșani, Suceava, Neamț, Bacău și Vaslui. Delimitat la est de râul Prut și de granița României cu Republica Moldova, județul Iași asigură o importantă punte de legătură funcțională, economică dar și socială între țara noastră și spațiul estic, extra-comunitar. Totodată, această poziționare geografică „*la est de vest, la vest de est*” îi conferă o serie de caracteristici distincte, care decurg direct din situarea în cea mai săracă regiune a României și a Uniunii Europene, la intersecția cu influențele culturale venite din zona estică. Municipiul Iași, reședința de județ, păstrează eleganța și elitismul de fostă capitală a regiunii istorice Moldova și a României, între anii 1916 și 1918, constituind un spațiu în puternic contrast cu restul teritoriului județean. Nivelul său de dezvoltare îl poziționează ca principalul centru urban din nord-estul României, pol național de creștere cu rol important la nivelul întregii regiuni.

Potrivit datelor colectate prin cel mai recent recensământ, populația județului este în scădere cu aproape 45.000 persoane, înregistrând 772.348 locuitori, față de 816.910 în 2002. La nivel regional, Iași reprezintă cel mai mare județ ca populație, însumând 23% din totalul înregistrat în regiunea Nord-Est. Cu o suprafață de 5.476 km², și o concentrare masivă a locuitorilor în municipiul Iași (290.442), județul are o densitatea populației ridicată, de 141 locuitori/km², semnificativ mai mare decât media regională de 89,6 locuitori/km² și cea națională de 96 locuitori/km².

Din punct de vedere geografic, județul Iași este situat la intersecția dintre Câmpia Moldovei și Podișul Central Moldovenesc și este încadrat la vest și la est de două lunci, cele ale râurilor Siret și Prut. Înălțimile variază între 200 și 450 de metri, mai joase în regiunea de nord și mai înalte la granița cu județul Vaslui. Rețeaua hidrografică este compusă, pe lângă cele două râuri majore, de un important număr de acumulări de apă (lacuri, iazuri și heleșteie).

Clima județului este una de tip temperat-continentală cu microclimate specifice în zonele de dealuri înalte, respectiv lunci cu altitudine redusă. Temperaturile de pe teritoriul județului variază între -36 grade iarna și +40 grade Celsius vara, media anuală fiind de aproximativ +9,5 grade Celsius.

Vegetația județului este specifică silvostepii, cu păduri de foioase și pajiști în zona dealurilor ce se completează în zonele plate de culturi agricole, în special de porumb și sfeclă de zahăr. Fauna este reprezentată de specii de animale de deal și câmpie înaltă (lupul, căprioara, porcul mistreț, iepurele de câmp etc.) iar fauna acvatică este compusă în special de somn și biban în apele curgătoare și crap în lacuri și iazuri.

Resursele naturale din județul Iași sunt reprezentate în special de materiale de construcții – pietrișuri, argilă, nisip, gresii în schimb solurile sunt de tip cernoziomuri, soluri brune și aluviale.

Organizarea administrativă a județului Iași

Județul Iași are în componență un număr de 5 orașe, după cum urmează: Iași, Pașcani, Târgu – Frumos, Podu Iloaie și Hârlău. Primele două dintre acestea sunt și municipii. De asemenea, conform datelor oferite de Direcția Județeană de Statistică Iași, la nivelul județului sunt 93 de comune, totalizând 418 sate la nivelul acestora.

ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ A TERITORIULUI, LA 31 DECEMBRIE Suprafața totală a județului Iași: 5476 KM²

Anii	Numărul orașelor și municipiilor	din care: municipii	Numărul comunelor	Numărul satelor
Iași				
2000	4	2	85	420
2001	4	2	85	420
2002	4	2	85	420
2003	4	2	85	420
2004	4	2	94	420
2005	5	2	93	418
2006	5	2	93	418
2007	5	2	93	418
2008	5	2	93	418
2009	5	2	93	418
2010	5	2	93	418
2011	5	2	93	418
2012	5	2	93	418
2013	5	2	93	418
2014	5	2	93	418
2015	5	2	93	418
2016	5	2	93	418
2017	5	2	93	418

ORGANIZAREA ADMINISTRATIV – TERITORIALĂ

Sursa: <https://iasi.insse.ro/>

Populația județului Iași

Populația pe sexe la nivelul județului Iași:

Populația după domiciliu pe sexe și medii, la 1 ianuarie

număr persoane

Județul Iași	Total			Urban			Rural		
	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculin	Feminin	Ambele sexe	Masculi n	Feminin
1992	823010	409796	413214	387670	188774	198896	435340	221022	214318
1995	826000	410906	415094	398050	193447	204603	427950	217459	210491
2000	839897	416582	423315	404176	195162	209014	435721	221420	214301
2001	843932	418500	425432	405761	195662	210099	438171	222838	215333
2002	847263	420096	427167	407495	196375	211120	439768	223721	216047
2003	849479	421076	428403	407864	196260	211604	441615	224816	216799
2004	850200	421261	428939	407179	195653	211526	443021	225608	217413
2005	850649	421472	429177	406054	194988	211066	444595	226484	218111
2006	852235	422163	430072	415991	199745	216246	436244	222418	213826
2007	854783	423195	431588	416913	200030	216883	437870	223165	214705
2008	857689	424523	433166	416614	199649	216965	441075	224874	216201
2009	860674	425798	434876	416645	199379	217266	444029	226419	217610
2010	863290	427008	436282	417056	199490	217566	446234	227518	218716
2011	865229	427800	437429	417313	199164	218149	447916	228636	219280
2012	868171	429401	438770	418143	199638	218505	450028	229763	220265
2013	877726	434809	442917	423654	202752	220902	454072	232057	222015
2014	892215	442938	449277	432859	207858	225001	459356	235080	224276
2015	910984	453140	457844	440930	211847	229083	470054	241293	228761
2016 ¹⁾	922198	459709	462489	445468	214231	231237	476730	245478	231252
2017 ¹⁾	930518	464514	466004	450056	216824	233232	480462	247690	232772

Sursa: <https://iasi.insse.ro/>

1) date revizuite

Nota: Populația după domiciliu la data de 1 ianuarie a anului de referință reprezintă numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliu pe teritoriul României, delimitat după criteriile administrativ-teritoriale. Domiciliul persoanei este adresa la care aceasta declară că are locuința principală, trecută în actul de identitate (CI, BI), așa cum este luată în evidența organelor administrative ale statului. În stabilirea valorii acestui indicator nu se ține cont de reședința obișnuită, de perioadă și/sau motivul absenței de la domiciliu.

Structurarea populației pe grupe de vârstă, la nivelul județului Iași

Ani	Total	Grupe de vârstă		
		0 – 14 ani	15 – 59 ani	60 ani și peste
Județul Iași				
1990	815142	231673	477504	105965
2000	836751	174452	526550	135749
2004	821621	153317	533127	135177
2005	813943	149302	530460	134181
2006	824083	148545	540864	134674
2007	825100	148184	541664	135252
2008	826552	148539	542116	135897
2009	829973	148387	541493	140093
2010	825773	148525	533713	143535
2011	821311 *)	147522 *)	526816 *)	146970 *)

3.3. Comuna Costuleni

Comuna Costuleni este situată în partea de sud-est a județului Iași, la o distanță de 23 km de Municipiul Iași, pe șoseaua Iași-Răducaneni-Huși. Se învecinează cu următoarele comune:

- ☆ Comarna la nord;
- ☆ Prisăcani la est, nord-est;
- ☆ Răducăneni la sud-est;
- ☆ Ciorțești la sud;
- ☆ Schitu Duca la vest.

Cu o suprafață de 70,11 km², Costuleni se încadrează între comunele mijlocii ale județului Iași și cuprinde satele: Costuleni, Covasna, Cozia și Hilita, având această organizare administrativ- teritorială din anul 1968.

Din punct de vedere geologic, teritoriul comunei Costuleni este situat în partea centrală sud-estică a Platformei Moldovenești, reflectând întregul ansamblu structural în care se încadrează.

Cercetările arheologice arată că pe acest teritoriu civilizația a avut continuitate, încă din paleoliticul superior. Primele atestări documentare ale satelor din Costuleni apar în secolul al XIV-lea.

Istoria așezării

Teritoriul comunei Costuleni a fost locuit din timpuri străvechi, existând o continuitate, chiar dacă pentru unele perioade istorice dovezile sunt puține și chiar ne semnificative. Dovezile au ieșit la iveală în urma unei cercetări organizate în cadrul săntierelor arheologice, iar uneori întâmplător, cu ocazia unor lucrări agricole sau a construcției șoselei Iași-Răducaneni-Huși.

La Lutarie (Costuleni) s-au găsit fildele de mamut și oase mari de animale preistorice. La Nisiparie (Cozia), la Iaz (Hilita), pe locul numit "Rosu-Pataciune" (Covasna), în zona Podisul Hilita, pe platoul dealul Hilita au fost descoperite piese de silex, resturi de locuire și așezări din paleoliticul superior. Cultura Cucuteni este prezentă la Cozia și spre marginea de sud a satului Covasna, în locul numit La Punte. Fragmente ceramice, un varf de săgeată, un cutit din silex aparținând bronzului târziu - Cultura Nona au fost descoperite pe Dealul Hilita și pe Dealul Rosu. În Covasna și la Cozia au fost descoperite și cercetate așezări hallstaliene; inventarul arheologic se compune aproape exclusiv din ceramica decorată cu motive imprimate, încadrate în Cultura Babadag II.

Prezența scitilor în Moldova (secolul VI î.Hr.) este dovedită de câteva morminte și obiecte, pumnale de tip scitic și un cazan descoperite la Cozia și Iacobeni. Ceramica dacică este prezentă în complexul arheologic de pe Dealul Hilita (sec. V-III î.Hr.). În întinsa stațiune Curatura - În Cier, unul dintre nivelele de locuire aparține civilizației daco-gețice (sec. IV-II î.Hr.), cu ceramica din pasta fină sau grosieră, decorată cu brau alveolat sau cu incizii oblice. Ceramica dacică (sec. I-III d.Hr.) apare în siturile arheologice din Covasna și Hilita. Elementele civilizației romane (sec. II-IV d.Hr.) patrund în zona dacilor liberi (Podisul Hilita). Valul migrațiilor a cuprins și comuna Costuleni, dovada necropola de la Cozia, aparținând unor populații germanice. Cultura Răducaneni (sec. XI-XII d.Hr.) este semnalată și la Costuleni

(vestigii descoperite la Curatura, La Punte). Epoca feudala este semnalata in est-sud-estul satului Hilita si in Covasna.

Din studiul documentelor, reiese ca satele comunei Costuleni faceau parte din Branistea Domneasca de langa targul Iasi, despre care au scris Radu Rosetti si Constantin Cihodaru. Branistele domnesti erau rezerve oprite pe seama domniei, cuprinzand paduri, campii, fanete, rauri, parauri, balti prielnice asezarii de mori si construirii de iazuri. Zona scaldata de Bohotin si Cozia, cu paduri in care teiul era foarte raspandit, era prielnica pentru asezarea prisacilor. Venitul principal in Braniste era zeciuiala de la stupi, dijma fanului cosit si plata pasunatului. Cu paza Branistei si perceperea veniturilor erau insarcinati branistenii, oamenii mai de seama ai locului. Branistea Bohotinului cuprindea si teritoriile satelor din comuna Costuleni. Adeseori Branistea Bohotinului a fost supusa unor devastatoare atacuri si pustiiri de catre ostile razboinice.

Satele comunei Costuleni

Costuleni

Satul Costuleni a fost stabilit centru de comună, celelalte localități fiind situate la distanțe relativ egale de Costuleni (5 km). Alegerea ca și centru de comună poate rezida și în așezarea strategică a satului pe drumul național DN 28 Iași – Albița. Satul a avut, de-a lungul timpului, mai multe denumiri, funcție de atestările documentare disponibile pot fi amintite: Rotari (1772), Costuleni-Rotari (1803, 1816), Costulenii de la Luncă sau Costulenii din Luncă (1795).

Localitatea este așezată în partea dreaptă a râului Jijia, pe valea pârâului Covasna, sub poalele dealului Marcociu. A apărut pe suprafața moșiilor vecine Costuleni si Căucești, care făceau parte din Braniștea Domnească. În anul 1605, domnitorul Ieremia Movilă dăruiește moșia Costuleni Mitropoliei Sucevei și mosia Căucești Episcopiei de Roman, ambele în ținutul Iesilor, foste moșii domnești.

Prima atestare documentară a localității apare în anul 1661, într-un act semnat de către domnitorul Ștefan Voievod. Inițial, așezarea s-a dezvoltat pe malul drept al Prutului, întinzându-se până la Jijia și dincoace de aceasta, fapt atestat documentat la anul 1708. Dinamica ulterioară a localității cunoaște o migrație a locuitorilor comunei, unii spre dealurile din coasta Jijiei, întemeind satul Rotari, denumit și Costuleni-Rotari, alții trecând pe malul stâng al Prutului și întemeind pe dealurile din apropiere un sat cu aceeași denumire, Costuleni, care există și astăzi.

Din punct de vedere administrativ, Costuleni a făcut parte din ținutul (districtul, județul) Iași, ocolul Braniște, cu excepția unei scurte perioade (1912-1930), când apare la Plasa Codru. A fost mai întâi proprietatea Mitropoliei, iar din cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea îl găsim în proprietatea statului.

Covasna

Satul a intrat în componența comunei Costuleni în anul 1947. Este așezat pe valea pârâului Covasna. De-a lungul timpului a cunoscut mai multe denumiri: Covasca, Covasla, Covasna, Kovasna, Kowasna, Kavasna.

Pentru localitatea Covasna se pot găsi dovezi de atestare documentară încă din secolul al XV-lea, mai precis din data de 1 ianuarie 1454. Mosia Covasna, cu vaste păduri, oferea condiții prisacilor, astfel încât alte mănăstiri (Humor, Dobrovăț) și boieri obțin de la domnie locuri de prisăci aici, după cum reiese din documentele vremii.

La Covasna exista o puternică breaslă a podarilor, oameni scutiți de bir, care întrețineau podul de la Tutora, un punct circulat și de importanță militară. Așezată pe loc accidentat, cu dealuri înalte, unele depășind 400 de metri, cu văi adânci, cu zone păduroase, satul nu oferea suprafețe indostulătoare pentru culturi cerealiere, în schimb predominau viile și livezile.

Din punct de vedere administrativ, Covasna a făcut parte din ținutul Iașului, ocolul Braniștei, iar la organizarea administrativ-teritorială din perioada 1832-1862, a trecut la Ținutul Fălciu. Dacă în 1820 erau 140 de familii, în 1930 satul număra 461 de familii, adică 1.357 de locuitori.

Cozia

Satul s-a înființat pe marginea pârâului Cozia, care ar fi dat numele moșiei și satului. Cuvântul "cozia" își are originea în slavul kosa - capră. Pășunea de pe valea pârâului oferea, probabil, condiții pentru creșterea oilor și caprelor. O altă etimologia a denumirii satului care este studiată este posibilitatea ca el să provină și din tatarul kos-nuca, dealurile din jurul pârâului puteau să fi fost acoperite cu plantații de nuci, care și astăzi se găsesc aici în condiții naturale de dezvoltare.

După interpretarea unui document din anul 1421, satul exista la acea vreme, fiind locul de întâlnire dintre domnitorul Alexandru cel Bun și trimisul regelui Franței, Carol al IV-lea. Actul de atestare documentară datează din anul 1455, când Petru Voievod dăruiește lui pan Duma Micaci loc pe pârâul Cozia, lângă prisaca mănăstirii, ca să-și întemeieze sat. În decursul anilor satul Cozia a trecut în proprietatea multor persoane, după cum reiese din documente. În anul 1830, în Cozia erau 174 de locuitori, satul avea o biserică cu hramul "Sfintii Voievozi". Erau un număr mare de mori, se practica cărăușia, prin apropiere trecând drumul Hușilor. Aceste lucruri au determinat creșterea numărului de locuitori, în anul 1930 ajungând la 1.184 de locuitori.

Din punct de vedere administrativ, Cozia a făcut parte din ținutul Iașului, ocolul Braniștei, până la organizarea administrativ-teritorială din perioada 1832-1862, când trece la Ținutul Fălciu, Ocolul Podoleni. Satul a aparținut comunei Covasna, Răducăneni sau Cozia, pentru ca din anul 1950 să rămână sat al comunei Costuleni.

Hilita

Satul este așezat într-o zonă deluroasă, la izvoarele pârâului cu același nume. Satul apare în documente și cu alte denumiri: Digilisa, Ghilista, Halita, Hilița ori Hilitia. Probabil denumirea provine de la toponimul Hulita, locuitor al zonei.

Documentele arată că moșia Hilita a făcut parte din Braniștea Domnească și a fost daruită Mănăstirii Sucevița, la 28 februarie 1586, fapt întărit de către Ieremia Movilă, la 21 octombrie 1606. Data întemeierii satului, din lipsa documentelor, nu a putut fi stabilită. Prin 1772-1773, satul apare menționat cu denumirea de Valea Hilitiei, ca proprietate a Mănăstirii Dobrovăț, necunoscându-se modul cum a ajuns în proprietatea acesteia.

Dupa anul 1775, Hilita are soarta moșiilor din Bucovina, proprietate a moșiilor moldovenești: au fost cumparate de mai mulși boieri moldoveni. Printre proprietarii moșiei s-a numărat și Mihail Kogalniceanu. Fiind o zonă deluroasă, cele mai extinse culturi erau cele de viță de vie și pomi fructiferi. Sătenii mai obțineau venituri și din cărăușie la Iași ori creșterea animalelor. Dealul Vararia, din vestul satului, alcătuit din roci calcaroase, oferea venituri de la carierele și cuptoarele de var.

Din punct de vedere administrativ, Hilita a făcut parte din ținutul Iașului, ocolul Braniștei, până la organizarea administrativ-teritorială din perioada 1832-1862, când trece la Ținutul Fălciu, Ocolul Podoleni. Din anul 1947 Hilita face parte din comuna Costuleni.

Sate dispărute

Pe raza comunei Costuleni au fost și alte sate, unele dispărute de mult, altele la începutul secolului trecut, fiind în fapt înglobate în satele actuale ale comunei sau locuitorii lor așezându-se în alte sate:

- ★ Nourețu - localizat la sud de Covasna și de Hilita, atestat documentar la 1 ianuarie 1454;
- ★ Petcu - situat în partea de nord-vest a satului Cozia, apare mai întâi ca moșie în ocolul Braniștei, apoi ca sat, în documentele vremii din anii 1820 și 1872;
- ★ Săulești - menționat în prima jumătate a secolului trecut, ca parte a satului Cozia;
- ★ Moșia Rangul - parte din Braniștea Domnească, astăzi este un deal din Costuleni;
- ★ Moșia Rotari - proprietatea Mitropoliei, menționată din secolul al XVII-lea; denumirea provine de la îndeletnicirea de rotarie a oamenilor din partea locului;
- ★ Macra - moșie în Braniștea Domnească, la nord de satul Costuleni.

3.4. Geografia comunei Costuleni

Geneza și evoluția reliefului au fost studiate încă din secolul al XIX-lea, de Grigore Cobalcescu. Studiile și cercetările geologice înclină spre ipoteza că fundamentul regiunii ar reprezenta un sistem muntos, prabusit în vechime, care se leaga cu sistemul montan din Europa Nordică și de Est. Ulterior acest edificiu montan și-a pastrat mobilitatea, s-a craterizat intrând sub influența puternică a factorilor externi, în condițiile unui climat cald și arid. Toți acești factori au nivelat relieful înalt, care în timp s-a transformat într-o întinsă suprafață sculpturală, invadată de mai multe ori de apele marilor, care au fosilizat tot mai mult platforma.

Din punct de vedere al seismicității, teritoriul comunei Costuleni se află sub influența focarului moldav al Vrancei. De-a lungul anilor, zona a fost afectată de cutremure, intensitatea și modul de manifestare nefiind uniform pe teritoriul comunei, probabil din cauza construcției diferențiale a depozitelor geologice de suprafață.

Subsolul comunei Costuleni este sărac în minerale utile, resursele de argile și nisipuri sarmatice având o importanță economică locală. În Costuleni (dealul Mocra), Hilita (Vararia) și Covasna (dealul Piciorului) există nisipuri cuarțoase care ar putea oferi utilizări în industria sticlei, metalurgiei, materialelor de construcții, dar nu s-a întocmit un proiect de valorificare economică a acestora. Calcarul din dealul Vacaria a fost folosit în secolele XVIII-XIX și pentru obținerea varului.

Relieful actual se desfașoară ca o suită de dealuri în general uniforme și interfluvii largi. De la nord-vest spre sud, sud-est se întinde Coasta Prutului care domina întregul ses aluvional Jijia-Prut. Relieful structural și petrografic este constituit din platourile înalte de întindere nu

prea mare, cel mai întins fiind cel din nordul comunei. Luncile reprezintă cea mai tânără unitate de relief, reprezentată de sesul aluvial al râului Jijia și micile lunci ale paraurilor Covasna și Hilita. Terasele de lunca ale Jijiei au înălțimea medie de 8-10 m, fiind săpate în nisip galben grosier cu pietris rar.

Teritoriul comunei Costuleni se încadrează în arealul climatului temperat continental, cu nuanțe și influențe specifice reliefului deluros, cu amplitudini termice mari de 65°C și precipitații medii anuale limitate. Acestea se datorează predominării maselor de aer continental, de origine acvatică, reci în timpul iernii, calde și uscate vara. Temperatura medie anuală este de 9,80°C, temperatura medie a lunii celei mai reci (ianuarie) este de -3,70°C și a celei mai calde (iulie) de 20,80°C.

Umiditatea relativă a anului se înscrie cu valori cuprinse între 84,1% în luna ianuarie și 64,6% în luna iulie. Media lunară a precipitațiilor prezintă o creștere a valorilor din martie până în iulie (136,7 l/m²) și o scădere treptată din august până în octombrie, pentru că în noiembrie media precipitațiilor să cunoască o ușoară creștere.

3.5. Clima

Umiditatea relativă a anului se înscrie cu valori cuprinse între 84,1% în luna ianuarie și 64,6% în luna iulie. Media lunară a precipitațiilor prezintă o creștere a valorilor din martie până în iulie (136,7 l/m²) și o scădere treptată din august până în octombrie, pentru că în noiembrie media precipitațiilor să cunoască o ușoară creștere.

Precipitațiile atmosferice care cad pe teritoriul județului Iași variază de la 450 - 500 mm în medie pe an la limitele de nord - est și sud, la 550 mm în zona de contact dintre zona înaltă și câmpia colinară și peste 600 mm în zonele înalte din vest și sud. În timpul anului, regimul precipitațiilor este de asemenea neuniform, înregistrându-se cantități mari în mai și iunie, uneori și iulie (65 - 75 mm în medie) și mici în decembrie - martie (25 - 35 mm în medie). În proporție de 70% ele cad sub formă de ploaie, cu excepția intervalului din ultima decadă a lunii noiembrie, până în ultima decadă a lunii martie, când se înregistrează 34 - 42 zile cu ninsoare. Din totalul precipitațiilor, 35 - 40% cad vara, 23 - 30% primăvara, 17-23% toamna și 10-17% iarna.

În cursul unui an sunt, în medie, 190 de zile fără precipitații, iar gruparea lor în perioada vegetativă a culturilor, are influențe negative asupra recoltelor. Precipitațiile sub formă de ninsoare din perioada rece a anului, înregistrează un număr mediu de 33 zile.

O caracteristică termică specifică intervalului noiembrie - martie este înghețul, care se produce, în medie, toamna în octombrie și primăvara în aprilie, numărul mediu al zilelor cu îngheț fiind de 110. Cel mai timpuriu îngheț s-a înregistrat la 10 septembrie, iar cel mai târziu la 21 mai. În mod obișnuit, primul îngheț se produce în jurul datei de 14 octombrie, la Iași, iar ultimul la 20 aprilie. În dealurile cu înălțimi mai mari de 350 m se înregistrează peste 120 zile cu îngheț și peste 40 zile de iarnă, iar în dealurile și culoarele de vale, cu altitudini mai mici de 350 m, numărul mediu al zilelor cu îngheț este de aproximativ 110.

Vânturile neregulate predomină din nord-vest și nord iarna și sud-est primăvara și vara. Crivățul bate cel mai puternic la Costuleni din cauza faptului că nu întâlnește obstacole majore de relief. Unele vânturi locale prevestesc încălzirea vremii: Vuietul Moldovei la Costuleni, Homoranul la Covasna, Harabagiul la Cozia. Vânturile dinspre nord-vest de la pădurea Rotari

aduc ploi, iar vânturile dinspre sud-est (Varful Piciorului) aduc iarna viscole și vara ploi mari. Vantul de vale, ce se face simțit la Hilita și Covasna, are acțiune asemănătoare foen-ului, topind zăpezile.

Factorii geografici locali influențează în mod diferit valoarea și regimul elementelor meteorologice, contribuind la individualizarea unor tipuri de microclimate: de ses aluvial, de vai mici, de versant (cu expoziție estică, nordică, sudică), de platou (defrisat, cu pădure).

3.6. Rețeaua hidrografică

Reteaua hidrografică de suprafață corespunde în cea mai mare parte bazinului hidrografic al Jijiei. Aici se află cumpana de ape dintre bazinul hidrografic al Siretului și Prutului, respectiv Barladul și Jijia. Afluenții principali ai Jijiei, pe care îi adună pe teritoriul comunei, sunt Covasna și Comarna. Apele subterane prezintă o mare varietate, adâncimea stratului freatic fiind cuprinsă între 0,5m în lunca și 9m în zona de terase, iar nivelul hidrostatic variază între 0 și 2m.

Apele subterane libere includ straturi acvifere fără presiune, și sunt cantonate în depozitele secționare de vâi, puternic influențate de precipitații. Sunt ape cu debite relativ reduse (0 - 3l/s), cu variații mari ale nivelului hidrostatic, bogate în săruri solubile, fiind în general nepotabile sau la limita potabilității. Cele care spală argile și marne sarmaiene se încarcă și mai mult în săruri.

Raul Jijia este afluentul Prutului cu dimensiunile morfometrice cele mai mari, însă debitele sale medii sunt reduse (4,8m³/s) din cauza scurgerii zonale sărace. Bazinul hidrografic al râului Jijia se caracterizează prin frecvente și accentuate variații de nivel și debite ce dau naștere la viituri și inundații în tot bazinul. Apele mari se produc în general în intervalul martie - iunie, când se transportă cca. 70% din stocul anual.

3.7. Vegetația și fauna

Pădurile de foioase acoperă versanții nordici și dealurile din sud, sud-est (gorun, fag, frasin, carpen, tei) precum și zona de nord-est a comunei (stejar, goruni). Pădurile, fiind în mare parte luminoase, permit o bună dezvoltare a stratului ierburilor, de primăvara timpuriu, până în toamnă. După ultimele defrișări, în Pădurea Bacalu s-a plantat pin negru, dud și nuc, în Pădurea Albina nuc, iar în pădurea Rotari salcâmi, stejar, gorun, frasin. O mare parte a fondului funciar neagricol îl reprezintă pădurile.

Pădurile și pajiștile din zona adăpostesc o faună diversă. Dintre mamifere, mai răspândite sunt căprioara, cerbul, porcul mistreț, iepurele, veverița, vulpea, hermelina, dihorul și pisica sălbatică. Mai puțin reprezentate sunt lupul și jderul. Dintre reptile întâlnim vipera neagră, șarpele de pădure, năparcă și șopârlă. Păsările se găsesc în număr destul de mare. Rațele și găștele sălbatice, livita, barza albă, stărcii și pescarusii au o prezență pasageră. În crângul de pădure de pe Dealul Rotund și Coasta Prutului au fost colonizați fazani.

3.8. Protecția mediului

Referitor la factorii de mediu care își exercită acțiunea asupra Comunei Costuleni nu sunt înregistrate nici la nivelul aerului, nici al solului valori în afara celor percepute ca fiind normale, comuna fiind puțin poluată.

Având în vedere faptul că, comuna este aşezată într-o zonă colinară, sistematizarea verticală a terenului trebuie realizată astfel încât scurgerea apelor meteorice să se facă către un sistem centralizat de rigole de scurgere.

Pe termen mediu şi lung însă, depozitarea necorespunzătoare a gunoiului de grajd, direct pe pământ, produce infiltrarea mustului de gunoi, foarte bogat în nutrienţi, în apele freatice şi de suprafaţă. Nutrienţii care ajung în aceste ape produc o eutrofizare accentuată, cu efecte directe şi majore asupra biodiversităţii. Prezenţa nitraţilor în apele freatice din care se alimentează şi fântânile reprezintă o ameninţare serioasă şi la adresa sănătăţii umane.

Conform Planului Urbanistic General al Comunei Costuleni prevede faptul că toate funcţiunile propuse atât în intravilanul cât şi în extravilanul comunei au în vedere ca acestea nu pot avea un caracter poluant pentru mediu, luându-se toate măsurile pentru eliminarea poluării de tip apă-aer-sol.

Strategia de management a mediului la nivelul comunei Costuleni, conform Planului Urbanistic General prevede următoarele măsuri:

- a. eliminarea tuturor surselor de poluare existente şi viitoare care pot afecta calitatea aerului, apei sau solului;
- b. eliminarea emisiilor necontrolate;
- c. reducerea etapizată a emisiilor, în strânsă legătură cu progresul ştiinţific şi tehnic în domeniu, în funcţie de disponibilităţile financiare existente (studii cost eficienţă al investiţiei care să cuprindă componente de mediu);
- d. elaborarea şi aplicarea unui sistem legislativ pentru protecţia calităţii aerului la nivel local.

Proiectul pilot de reconstrucţie ecologica – zona umedă Ciobarciu - Direcţia Apelor Prut a derulat, din anul 1998 un proiect de cooperare cu Institutul Olandez de Management al apelor interioare si Tratarea apelor uzate (RIZA).

Înainte executării lucrărilor hidrotehnice, zona era inundată primăvara, când pământul era încă îngheţat iar apa provenită din topirea zăpezii combinată cu precipitaţiile lichide crea viituri importante. Întreaga zona comună de luncă se transformă într-un lac şi păsările migratoare foloseau acest teritoriu pentru cuibărit si hrana. In timpul verii nivelul apei era mai scăzut, dar rămâneau foarte multe zone umede. In acest areal erau zone cu stuf, pâlcuri de arbori specifice zonelor umede şi suprafeţe întinse de păşune.

Proiectul pilot a avut drept scop refacerea zonelor umede, specifice luncii, ce existau înainte de intervenţia omului. Activităţile din proiect au fost grupate in doua componente:

- o Restabilirea curgerii apei pe Jijia Veche – etapa absolut necesara pentru realizarea reconstrucţiei ecologice in zona

Realizarea zonei umede Ciobarciu.

Cele 4 polderele de la Costuleni au fost construite pentru atenuarea viiturilor de pe afluenţii Jijiei Vechi (Comarna si Covasna). Polderele au o suprafaţa totala de 250 ha.

Aceste incinte sunt inundate primăvara, (prin alimentare din Jijia Veche sau din afluenţi). Prin descărcarea controlată se realizează zone de apă cu adâncimi variabile (maximum 0.5 m), obţinându-se o diversitate de zone umede specifice ecosistemului natural. Utilizate in acest fel polderele vor putea fi folosite pentru reconstrucţia ecologica neafectând scopul pentru care au fost create.

Prin realizarea proiectului “zona umeda Ciobarcu” beneficiile cele mai importante sunt: Pentru natura, zona este primăvara și toamna un important loc de odihnă pentru pasările migratoare. Vara, zona restaurată poate fi locul de reproducere al pasărilor de apă și a pasărilor specifice zonelor mlăștinoase. Tipuri specifice de vegetație naturală au premisele necesare pentru a se dezvolta din nou. Această zonă poate fi un habitat natural pentru amfibieni și reptile. Zona este importantă din punct de vedere științific și educațional.

Proiectul oferă beneficii și populației ce locuiește în acest areal. Jijia Veche constituie singura sursă pentru adăparea animalelor și poate fi folosită pentru irigații pe scară mică. Pescuitul necomercial se poate practica pe Jijia Veche. Stuful poate fi utilizat pentru activitățile mestesugărești tradiționale. Proiectul deja a îmbunătățit peisajul zonei.

Proiectul este în concordanță cu inițiativele ecologice europene (Coridorul Verde) și mondiale (“Living waters Campaign”).

3.9. Utilizarea terenurilor

Structura de organizare a producției agricole combină exploatații agricole mici fără personalitate juridică, orientate către auto-consum, cu exploatații agricole de tip comercial.

Culturile care ocupă cea mai mare suprafață din terenul arabil sunt culturile de porumb, grâu și secară și de floarea soarelui.

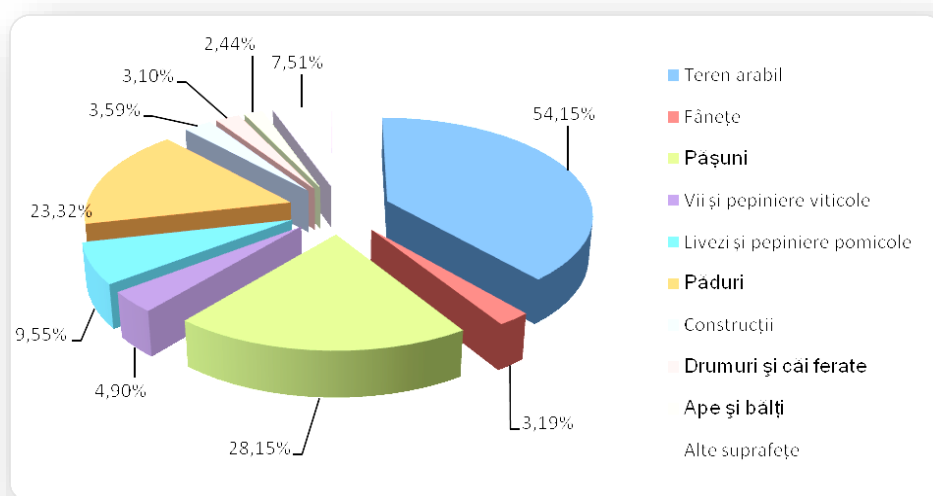
Terenurile agricole ocupă peste 70% din suprafața comunei, având un potențial natural de fertilitate diferit. Solurile cu pretabilitate foarte bună pentru culturile de grâu și cele cu pretabilitate bună, cu limitări reduse ocupa 19% din totalul agricol. Terenurile cu pretabilitate mijlocie, limitări moderate ocupa 22% din agricol. Suprafețele cu pretabilitate redusă, limitări severe ocupa 35% din agricol și cuprind solurile din lunca Jijiei, cu nivel freatic ridicat. Terenurile cu limitări foarte severe (zone mlăștinoase, erodate) ocupa 10% din totalul agricol. Restul suprafeței agricole reprezintă terenuri în pantă, ocupate cu vii și livezi.

Situația terenului la nivelul comunei Costuleni se prezintă, după cum urmează:

Nr. crt.	Categoria suprafeței agricole	Ha	Procent
1.	Total fond funciar	6521	100,00%
2.	Suprafață agricolă totală	4312	66,12%
3.	Teren arabil	2519	58,42%
4.	Fânețe	125	2,90%
5.	Pășuni	1102	25,56%
6.	Vii și pepiniere viticole	192	4,45%
7.	Livezi și pepiniere pomicele	374	8,67%
8.	Păduri	1521	23,32%
9.	Construcții	234	3,59%
10.	Drumuri și căi ferate	202	3,10%
11.	Ape și bălți	159	2,44%
12.	Alte suprafețe	490	7,51%

3.10. Structura fondului funciar în comuna Costuleni

3.11. Religia si traditiile locuitorilor

Religia dominanta in comuna este crestin-ortodoxa. Viata religioasa este desavarsita prin existenta a cinci biserici ortodoxe. Lacasele de cult din Covasna (biserica de lemn Sfantul Nicolae, an 1739) si Costuleni (biserica Sfantul Nicolae, an 1795) sunt monumente istorice. Invatamantul primar si gimnazial este sustinut prin cele trei scoli primare (din satele Alexandru cel Bun, Valcelele si Brosteni) si trei scoli gimnaziale (in satele Costuleni, Borsa, Iacobeni). Pentru copiii prescolari sunt patru gradinite. In cele trei biblioteci scolare si la biblioteca comunala sunt peste 14.500 de volume.

Habitatul este foarte diversificat. Exista case taranesti, specific centrului Moldovei. Suprafata locuibila pe fiecare locuitor depaseste 27 metri patrati.

Cresterea animalelor (bovine, porcine si in special ovine) reprezinta o ramura a agriculturii cu o bogata traditie in zona. Comuna dispune de un bogat fond furajer natural important, ceea ce a favorizat dezvoltarea acestei indeletniciri. Piscicultura si pescuitul sunt activitati specifice comunei, avand in vedere numarul mare de balti si iazuri amenajate, la care se mai adauga si luciu de apa din acumularea Halceni. Ferma piscicola de la Costuleni are o importanta productie de peste (crap, caras, lin, fitofag).

Pe raza comunei se gasesc o serie de unitati industriale si comerciale, precum: Sectia mecanica IMAIA, baza Costuleni ROMCEREAL, Sectia de transformare de 110 KW, Statia de epurare, Statia de tratare, mori de porumb si grau, brutarii, prese de ulei, cooperative de credit, peste 35 de societati comerciale si asociatii familiare s.a.

3.12. Economia Locală

Spre deosebire de majoritatea țărilor UE, agricultura a fost și continuă să fie un sector de primă importanță în România, atât prin contribuția sa în economie, cât și ca pondere a populației ocupate.

Principalele activitati economice, specifice zonei, sunt:

☆ Viticultura;

☆ Pomicultura;

☆ Zootehnia.

Terenurile și clima favorizează dezvoltarea pomiculturii și viticulturii, există spații pentru valorificarea și prelucrarea fructelor, se poate dezvolta zootehnia. Pe măsura dezvoltării economice își vor găsi rezolvarea și obiectivele turistice - pensiuni agroturistice.

Permanent supuse evaluărilor și analizelor, performanțele sectorului agricol românesc rămân relativ modeste, în contrast cu potențialul său natural și cu așteptările populației ca agricultura să-și ajusteze rapid structurile sub influența politicii agricole comune, prin facilitarea finanțării sistemului, inclusiv asigurând investițiile necesare creșterii. Anul 2011 a însemnat reluarea procesului de creștere economică (cu 2,5% față de 2010), mai ales pe seama majorării valorii adăugate brute din agricultură, silvicultură și pescuit (+11,3%), în timp ce exporturile au impulsivat dinamica din unele ramuri industriale (+5%).

Activitatea economică locală predominantă la nivelul comunei Costuleni, o constituie agricultura, cu precădere de subzistență. Față de această constatare, activitatea agricolă comportă cele mai mari riscuri, prin dependența față de condițiile meteo. Capacitatea redusă a producătorilor agricoli de a interveni pentru a diminua impactul negativ al factorilor climatici, se datorează lipsei și insuficienței dotărilor pentru agricultură: sisteme de irigații, lucrări antierozionale, îndiguiri. Astfel, conform MADR nonperformanța producției agricole anuale este generată, în primul rând, de dependența încă (prea) ridicată de *condițiile meteorologice anuale* (meteo-dependența producției agricole) deoarece *sistemele de irigații sunt, în mare parte, degradate și nefuncționale*, echiparea precară a fermelor cu instalații de irigare și *costul ridicat al apei pentru irigat*, dar și datorită folosirii unor tehnologii agricole învechite, cu consum redus din categoria inputurilor care susțin performanța (îngrășăminte, substanțe de protecția culturilor) și cu echipamente tehnice depășite din punct de vedere al consumului de energie și al productivității.

La nivel național, așa cum arată Recensământul General Agricol din 2010 modificările **structurale din România au fost în continuare foarte mici**. Numărul total al exploatațiilor agricole era în 2010 de 3,859 mii, cu 2% mai puține decât în 2007. Dintre acestea, **99,2% erau exploatații fără personalitate** juridică (exploatații agricole individuale, persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale), care operau **53,5%** din totalul terenului agricol înregistrat. Această categorie de exploatații reprezintă așa după cum deducem din cifre, mai bine de jumătate din potențialul funciar al țării.

Nr. crt.	Tipul de cultură	Ha	Procent
1.	Total suprafață culturi vegetale	1525	100,00%
2.	Suprafață cultivată cereale	1115	73,11%
3.	Suprafață cultivată sfeclă de zahăr	40	2,62%
4.	Suprafață cultivată cartof	75	4,92%
5.	Suprafață cultivată floarea soarelui	70	4,59%
6.	Suprafață cultivată legume	325	21,31%

Se poate remarca din analiza graficelor prezentate, faptul că aproximativ 40% din terenurile arabile nu sunt utilizate în circuitul agricol, procent care se încadrează în limitele

suprafețelor cu pretabilitate redusă, cu limitări severe și foarte severe (*zone mlăștinoase, erodate*) care ocupă aproximativ 45% din totalul terenurilor arabile de la nivelul comunei. În această situație nu se poate vorbi despre lipsa utilajelor, a semințelor sau un potențial financiar scăzut al populației din mediul rural, care nu mai investește în cultivarea terenurilor.

Zootehnia – Activitatea zootehnică la nivel comunei Costuleni, se desfășoară preponderent în cadrul gospodăriilor, efectivul mediu de animale, conform datelor deținute de DADR Iași, fiind după cum urmează:

Nr. crt.	Categorii	Număr	Medie/gospodărie
1.	Bovine în gospodării	518	0,27
2.	Ovine în gospodării	4228	2,23
3.	Păsări în gospodării	22500	11,84
4.	Porci în gospodării	3820	2,01

În vederea analizei activităților economice la nivelul comunei Costuleni, trebuie avut în vedere faptul că agenți economici înregistrați pentru a desfășura activități generatoare de profit sunt în număr de 34, dintre care mare majoritate sunt microîntreprinderi.

Un caz de bună practică înregistrat în comuna Costuleni este *Asociația Pomivicolă Hilița*. A fost înființată în anul 2009 și își propune susținerea proprietarilor de livezi din zonă, în vederea îmbunătățirii plantațiilor pomivitice și a soiurilor de pomi fructiferi; întreținerea corespunzătoare a livezilor din punct de vedere al aplicării tehnologiei de calitate și al realizării de producții de calitate superioară dar și atragerea de investitori.

Asociația Pomivicolă Hilița a fost înființată cu sprijinul Organizației World Vision România, în cadrul unui proiect de dezvoltare economică ce își propune promovarea investiției de capital și creșterea nivelului de pregătire a fermierilor români - două instrumente menite să le redea demnitatea și speranța într-o viață mai bună.

Pe lângă sprijinul World Vision, Asociația pomivicolă Hilița a beneficiat și de consultanță de specialitate privind modul de organizare în formă asociativă din partea Camerei Agricole Iași. Tot Camera Agricolă a organizat și cursuri de formare pentru pomicultorii membri ai asociației.

Practic, Centrul de prelucrare a fructelor funcționează în clădirea extinsă a Casei sociale a parohiei, parteneriatul încheiat între biserică și Asociația pomivicolă fiind avantajos atât pentru enoriași, care nu au mai fost încărcăți de costurile construcției, cât și pentru pomicultori, care au un spațiu în care să-și prelucreze fructele.

Astfel, s-a creat oportunitatea de valorificare a produselor proprii în stare naturală dar și transformate în produse tradiționale precum dulceață, compot sau gem, la standarde ridicate. Structura creată la Hilița este o oportunitate de dezvoltare și un model pentru alte sectoare de producție. În același timp, structura poate fi o bază de extindere și de valorificare a terenurilor agricole de la nivelul comunei.

Situația la nivelul comunei se identifică în termeni de probleme apărute cu situația la nivel județean, și anume producătorii agricoli nu pot genera competitivitate și asigura desfacerea produselor, în condițiile în care intermediarii controlează distribuția și comerțul en-

detail. Crearea unor centre en-gross de colectare și valorificare a produselor agricole, pe modelul practicat la Hilița ar putea fi o soluție. Asocierea și comasarea micilor proprietăți ar permite proprietarilor de terenuri să facă investiții și să ajungă la un nivel de productivitate care să le permită supraviețuirea pe o piață concurențială. În cadrul programelor naționale desfășurate la nivelul zonelor rurale s-a identificat o reticiență a producătorilor agricoli în a se asocia și a forma structuri asociative de producție/ desfacere a produselor agricole.

Totuși, cea mai mare problemă, care descurajează asocierea și constituirea de Grupuri de producători o reprezintă existența unui tratament inegal din punctul de vedere al obligațiilor legale și fiscale pentru toți producătorii agricoli. Din punct de vedere al fiscalizării, la acest moment există o dublă impozitare pentru membrii grupurilor de producători care sunt entități juridice. Aceștia plătesc odată impozit pentru profit și în același timp și grupul de producători care le comercializează producția plătește impozit pe profit.

Rezolvarea acestei probleme ar putea consta în crearea unui sistem unitar și simplu de impozitare a veniturilor din vânzările din agricultură, indiferent de forma juridică de organizare (PFA, întreprinderi individuale, asociațiile familiale etc.) în paralel cu reducerea fiscalității, ceea ce ar constitui un stimulent suplimentar în direcția formalizării activităților agricole și a încurajării asocierilor. (sursa studiu CRPE, "De ce nu este atractivă asocierea? Sprijinul din fonduri europene pentru asocierea în agricultură")

3.13. Populația comunei Costuleni

Rezultatele cautarii - POPULATIA DUPA DOMICILIU la 1 iulie pe grupe de varsta si varste, sexe, judete si localitati								
Varste si grupe de varsta	Sexe	Judet	Localitati	Ani				
				Anul 1992	Anul 1995	Anul 2002	Anul 2011	Anul 2018
				UM: Numar persoane				
				Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
0- 4 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	174	138	175	160	200
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	152	161	162	123	200
5- 9 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	146	177	132	167	176
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	143	158	151	150	148
10-14 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	191	137	173	167	207
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	201	126	146	164	159
15-19 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	272	229	142	132	173
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	238	226	142	122	178
20-24 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	274	245	184	190	214

-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	189	213	176	157	184
25-29 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	135	221	239	135	356
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	82	134	179	128	211
30-34 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	115	112	207	191	409
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	82	62	126	161	228
35-39 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	120	122	114	205	318
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	116	70	61	163	223
40-44 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	161	114	111	178	339
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	169	143	78	130	212
45-49 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	123	155	96	106	254
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	144	166	113	75	179
50-54 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	169	101	150	125	191
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	210	136	165	79	148
55-59 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	235	203	104	96	167
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	262	232	134	145	127
60-64 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	254	212	137	138	135
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	258	268	186	159	136
65-69 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	198	220	169	88	126
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	220	231	208	122	166
70-74 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	97	145	174	99	60
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	119	171	207	155	106
75-79 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	44	54	122	100	52
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	100	64	150	162	105
80-84 ani	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	46	43	49	62	44
-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	69	84	70	116	105
85 ani si peste	Masculin	Iasi	96423 COSTULENI	20	25	13	45	50

-	Feminin	Iasi	96423 COSTULENI	37	37	40	81	98
---	----------------	-------------	----------------------------	----	----	----	----	----

*Sursa: INSSE

Din analiza datelor disponibile la nivelul INSSE Iași, de la recensământul populației din 2002 până la cel din 2011, pentru populația din comuna Costuleni se înregistrează o scădere a populației (scădere de la 4985 persoane în anul 2002 la 4776 de persoane în anul 2011).

3.14. Servicii publice locale

Capitalul uman prezintă importanță deosebită pentru dezvoltarea rurală. Dezvoltarea rurală și diversificarea economiei rurale depind de nivelul educației, al cunoștințelor și calificării. Deși îmbunătățirea și menținerea unui nivel adecvat al infrastructurii de bază este un element important în dezvoltarea socio-economică a mediului rural, formarea profesională reprezintă „motorul”, pentru o bună dezvoltare.

În analiza situațională, procesul educațional de la nivel local ocupă un loc important, deoarece capitalul uman de care se dispune este în strânsă legătură cu procesul educațional de la nivel local. Astfel, localitatea dispune de următoarele unități de educație:

Școala Gimnazială Costuleni (cu personalitate juridică)

Populația școlară pe niveluri de educație, județe și localități

Niveluri de educație	Ani								
	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
	UM: Numar persoane								
	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Num ar persoane
Copii inscisi in gradinite	216	165	145	137	115	113	102	103	93
Elevi inscisi in invatamantul preuniversitar	418	470	463	455	397	429	434	441	399
Elevi inscisi in invatamantul primar si gimnazial (inclusiv invatamantul special)	418	470	463	455	397	429	434	441	399
Elevi inscisi in invatamantul primar (inclusiv invatamantul special)	219	274	268	277	204	234	234	223	207
Elevi inscisi in invatamantul gimnazial (inclusiv invatamantul special)	199	196	195	178	193	195	200	218	192
Elevi inscisi in invatamantul primar si gimnazial	:	:	463	455	397	429	434	441	399
Elevi inscisi in invatamantul primar	:	:	268	277	204	234	234	223	207
Elevi inscisi in invatamantul gimnazial	:	:	195	178	193	195	200	218	192

Lăcașurile de cult ale comunei Costuleni:

- ☆ Biserica "Sf. Nicolae" - Parohia Costuleni
- ☆ Biserica "Sf. Treime" - Parohia Covasna
- ☆ Biserica de lemn "Sf. Nicolae" - Parohia Covasna
- ☆ Biserica "Sf. Voievozi" - Parohia Cozia

Clădirea în care funcționează Biblioteca comunală Costuleni a fost construită în anul 1953 din cărămidă. Spațiul care acum este ocupat de bibliotecă, din 1956 și până în 1968, când s-a înființat biblioteca, au fost depozitate materiale de construcție. Clădirea a fost afectată de inundații în anii 1967 și 1972. Biblioteca comunală deține o sală de lectură cu 14 locuri, centru internet cu acces gratuit al publicului, dotat cu 4 calculatoare, 1 scanner, 1 imprimantă, 1 proiector, 1 ecran de proiecție, un spațiu de bibliotecă de 48 mp.

Pentru activitățile locale de petrecere a timpului liber și sportive, Comuna Costuleni a întocmit un proiect și a obținut în cadrul Ordonanței Guvernului nr. 7/2006 - Programul de dezvoltare a infrastructurii și a unor baze sportive din spațiul rural o finanțare pentru dezvoltarea unui teren de sport în cadrul comunei. Pe parcursul derulării investiției, finanțarea obiectivului pentru care s-a obținut finanțarea a fost oprită și lucrările de infrastructură au intrat în conservare.

Sănătate și servicii sociale

Reforma sistemului de sănătate are ca principale obiective îmbunătățirea stării de sănătate a populației, creșterea eficienței utilizării resurselor și creșterea nivelului asistenței medicale acordate populației și a calității serviciilor medicale.

Dezvoltarea economica a unei regiuni este influențată, și depinde, de numeroși factori, printre care se regăsește și calitatea serviciilor de sanătate.

Starea de sănătate a populației este determinată de factori genetici, economici, sociali, culturali și de mediu, care influențează contextul economic în care o regiune sau o localitate evoluează.

De exemplu, în mediul rural, ratele ridicate de sărăcie și subocupare, precum și fenomenul de excluziune socială, au condus la o medie a speranței de viață cu șase ani sub media urbană și o rată a mortalității net superioară. Accesul la serviciile de sănătate a fost și continuă să fie dificil, calitatea acestora situându-se, în multe cazuri, sub standardele în domeniu, cu atât mai mult în mediul rural. Infrastructura spitalicească precară și o repartizare neechilibrată a echipamentelor la nivel teritorial obligă populația mediului rural să parcurgă distanțe mari pentru consultații /asistență între localități.

Mai mult, serviciile de sănătate plătite în afara sistemului de asigurări sociale au cunoscut o creștere continuă, în timp ce calitatea serviciilor medicale plătite prin sistemul de asigurări sociale a scăzut. Toate acestea împiedică accesul la servicii de sănătate publică de calitate.

Accesibilitatea la servicii de îngrijire medicală este determinată de convergența

dintre oferta și cererea de astfel de servicii, sau, altfel spus, disponibilitatea reală a facilităților de îngrijiri comparativ cu cererea bazată pe nevoia reală pentru sănătate.

Disparitățile în accesul la îngrijiri apar din cel puțin patru motive:

- ☆ etnice sau rasiale;
- ☆ economice, aici incluzând costurile directe suportate de populație (co-plăți, costuri legate de tratamente și spitalizare) precum și cele indirecte (cost transport, timp de așteptare);
- ☆ așezare geografică inadecvată a facilităților de îngrijiri;
- ☆ calitatea inegală a serviciilor de același tip.

În România sunt evidențiabile toate cele patru tipuri de inechități în accesul la serviciile de îngrijiri, ceea ce determină inechități în starea de sănătate a diferitelor grupuri de populație, a unor comunități din diferite zone geografice și a grupurilor defavorizate economic. Aceste disparități se manifestă prin indicatori de bază ai stării de sănătate modești (speranța de viață la naștere, mortalitatea infantilă, mortalitatea generală pe cauze de deces evitabile, grad de morbiditate, ani de viață în stare de sănătate) dar și prin nivelul scăzut de informare privind factorii de risc și de protecție pentru sănătate sau sistemul de îngrijiri de sănătate și pachetul de servicii de bază din România.

Pentru evaluarea accesibilității, pot fi analizați indicatori de proximitate care să identifice eventuale grupe populaționale și /sau zone geografice dezavantajate în privința accesului la servicii, pentru care ar trebui dezvoltate politici țintite. Factorii determinanți care influențează gradul de accesibilitate al populației la serviciile de sănătate sunt în general reprezentați de: nivelul sărăciei, șomajul, ocupația, mediul de rezidență, statutul de asigurat în sistemul de asigurări sociale de sănătate, gradul de acoperire cu personal medical. Comuna este deservită de un medic stomatolog și un medic de familie. Asistența socială este asigurată în baza Legii 416/2001 printr-un compartiment de asistență socială. La nivelul comunei Costuleni sunt înregistrate aproximativ 553 dosare în plată pentru persoane care beneficiază de ajutor social, bătrâni fără pensie și alte persoane fără venituri. La nivelul comunei nu există alte facilități pentru prestarea de servicii sociale.

La momentul analizei situaționale, comuna este deservită din punct de vedere al serviciilor medicale de medici de familie, Dispensarul comunei fiind concesionat către aceștia.

Comuna Costuleni a demarat proiectul "REABILITARE, MODERNIZARE SI DOTARE DISPENSAR MEDICAL SAT COSTULENI, COMUNA COSTULENI, JUDETUL IASI", inclus in cadrul Programului național de dezvoltare locala (PNDL).

Unitati sanitare pe categorii de unitati, forme de proprietate, judete si localitati:

Categoriile de unitati sanitare	Forme de proprietate	Ani
		Anul 2019
		UM: Numar
		Numar
Cabinete medicale de familie	Proprietate privata	4

Cabinete stomatologice	Proprietate privata	2
Farmacii	Proprietate privata	2
Puncte farmaceutice	Proprietate privata	1

Compartimentul de asistență socială din cadrul Primăriei Costuleni are în evidență următoarele cazuri:

Tip asistență acordată	Număr persoane asistate	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.Asistență socială pentru persoane cu dizabilitați	Nr. copii asistați	27	24	25	25	25	21
	Nr. adulți asistați	170	183	185	190	194	194
	Nr persoane vârstnice asistate	29	42	57	57	42	40
2.Copii ai căror părinți sunt plecați în străinătate	-cu ambii părinți plecați	10	14	32	47	102	10
	-cu părinte unic susținător al familiei monoparental e plecat	30	39	30	32	32	30
	-număr de copii aflați în îngrijirea rudelor până la gradul IV, fără măsură de protecție	9	12	8	10	90	12
3.Persoane cu handicap	Număr de persoane cu handicap, din care:	23	27	28	38	45	50
	-copii	8	9	8	9	7	10
	-adulți	15	18	20	29	38	40
4.Familii cu risc social	Număr	30	42	28	50	74	80
5.Familii cu nici un venit	Număr	15	10	10	10	10	12

6. Persoane cărora li se acordă venitul minim garantat (VMG)	Număr	87	87	70	65	23	9
7. Persoane vârstnice depedente	Număr	15	14	10	11	11	11
8. Copii aflați în plasament familial	Număr	3	3	3	3	3	4
9. Familii beneficiare de alocația de susținere a familiei	Număr	270	240	220	90	35	30

Sursa: Date furnizate de Compartimentul de Asistență Socială al Comunei Costuleni

Activitățile și agentii economici

Potențialul economic al comunei Costuleni este predominant comert cu amanuntul, prestare servicii bancare, fabricarea pâinii, fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie.

Pe teritoriul comunei Costuleni își desfășoară activitatea o serie de persoane juridice cu sediul social în comună, dar și firme care au deschis punct de lucru în comuna și absorb forță de muncă locală.

Satul Costuleni a fost stabilit centru de comună, celelalte localități fiind situate la distanțe relativ egale de Costuleni (5 km). Alegerea ca și centru de comună poate rezida și în așezarea strategică a satului pe drumul național DN 28 Iași – Albița.

Alimentarea cu apă a localității – la nivelul comunei Costuleni nu există la momentul analizei situaționale nici o gospodărie care să fie racordată la servicii publice de apă și canalizare. Pentru perioada următoare, la nivelul zonei, s-au demarat planurile preliminare pentru realizarea unei investiții de construire a unei rețele publice de aducțiune cu apă și canalizare.

Infrastructura de drumuri din cadrul comunei necesită îmbunătățiri atât la nivelul drumurilor de legăturilor între satele comunei cât și realizarea conexiunilor necesare cu satele comunelor învecinate.

Principale proiecte demarate de comuna Costuleni în perioada 2014-2020.

2015

- Construcție Școala Hilita, comuna Costuleni, județul Iași
- Reabilitare sediu primărie, comuna Costuleni, județul Iași
- Dotare serviciu de gospodărire comunala cu buldoexcavator, comuna Costuleni, județul Iași
- Pietruire drumuri comunale în comuna Costuleni, județul Iași

2016

- Reparatie capitala instalatie electrica Scoala Cozia, comuna Costuleni, judetul Iasi

2017

- Reabilitare, modernizare si dotare Scoala Gimnaziala Covasna, comuna Costuleni, judetul Iasi PNDL
- Reabilitare Scoala Gimnaziala Cozia, comuna Costuleni, judetul Iasi PNDL
- Constructie gradinita in sat Cozia, comuna Costuleni, judetul Iasi
- Plan urbanistic General comuna Costuleni
- Pietruire drumuri comunale in comuna Costuleni, judetul Iasi
- Amenajare drumuri comunale satesti, comuna Costuleni prin executarea de straturi suport de drum din materiale pietroase
- Modernizare drumuri locale in comuna Costuleni, judetul Iasi – PNDL

2018

- Achizitie autogreder, comuna Costuleni, judetul Iasi – cofinantare PNDR

2019

- Construire gradinita in sat Cozia, comuna Costuleni, judetul Iasi – PNDL
- Reabilitare scoala Gimnaziala Cozia, comuna Costuleni, judetul Iasi – PNDL
- Reabilitare si modernizare gradinita sat Covasna, comuna Costuleni, judetul Iasi

2020

- Reabilitare, modernizare si dotare dispensar medical sat Costuleni, comuna Costuleni, judetul Iasi
- Modernizare drumuri de interes local in comuna Costuleni, judetul Iasi
- Reparatii asfaltice prin plombari DC 809
- Reparatii DS 3450 si DS 120 in comuna Costuleni, judetul Iasi

Capitolul 4. Analiza SWOT

4.1. Concluzii generale bazate pe analiza situației

Fundamentarea dezvoltării pe termen mediu și lung a comunității nu poate fi concepută în afara unor strategii coerente, elaborate pornind de la potențialul și resursele existente și ținând cont de oportunitățile, dar și de amenințările care se prefigurează.

Analiza diagnostic de tip SWOT a economiei comunei Costuleni este concepută ca o suită de comentarii concentrate asupra principalilor factori ce influențează dezvoltarea acestui teritoriu, în vederea atingerii unor importante obiective strategice ale următorilor ani.

Prezentata distinct pe categorii de activitati economice, acest tip de analiza ilustreaza starile interne distinctive de forta sau slabiciune in raport cu unele oportunitati sau amenintari externe.

Se poate preciza faptul ca elemente ale punctelor forte, printr-o valorificare adecvata, se transforma in oportunități, iar unele elemente ale punctelor slabe, prin cronicizare, devin amenințări.

Conținutul analizei respecta obiectivele caracteristice unei astfel de abordari, fiind detaliate astfel:

- ☆ nivelul, structura și dinamica activităților;
- ☆ sectoare și activități semnificative în evolutia prezenta și viitoare a comunei;
- ☆ influența principalilor factori;
- ☆ impactul oportunităților și al amenințărilor externe;
- ☆ evaluarea atuurilor și deficiențelor;
- ☆ unele explicații ale succeselor sau insucceselor în plan economic.

Analiza SWOT este o metodologie de analiza a unui proiect. Numele este descriptiv: Strengths (puncte tari), Weaknesses (puncte slabe), Opportunities (oportunitati) și Threats (riscuri).

Analiza SWOT permite concentrarea atentiei asupra zonelor cheie și realizarea de prezumții în zonele asupra cărora există cunoștințe mai puțin detaliate.

În urma acestei analize se poate decide dacă zona își poate îndeplini planul, și în ce condiții.

Unele "oportunități" și "amenințări" vor apărea din "punctele tari" și "punctele slabe" ale comunei. Amenințările pot fi concrete sau potențiale.

Implicații sociale atat ale punctelor forte, cat și ale punctelor slabe determina semnificativ dezvoltarea economica ulterioara a comunei. În urma analizelor generale și sectoriale, pentru perioade semnificative din evolutia economico-sociala a comunei Costuleni, se pot sistematiza urmatoarele elemente ale analizei SWOT:

- ✓ Aproximare de municipiul Iasi
- ✓ Mediu nepoluat
- ✓ Suprafețe largi de pajiști naturale, potential ridicat pentru dezvoltarea agriculturii
- ✓ Riscuri minime de producere a seismelor
- ✓ Preocuparea comunităților pentru păstrarea obiceiurilor și tradițiilor, promovarea elementelor de etnografie și folclor local
- ✓ Existența caminului cultural, disponibile pentru diverse activități
- ✓ Existența activităților tradiționale culturale
- ✓ Potential ridicat în practicarea apiculturii
- ✓ Utilizarea îngrășămintelor naturale permite realizarea unei agriculturi
- ✓ Rețea de electricitate și rețea de iluminat public
- ✓ Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor
- ✓ Eforturi ale autorităților locale de aplicare riguroasă a legislației privind protecția mediului
- ✓ Lucrări de stabilizare, prin împădurire, a zonelor cu riscuri
- ✓ Existența transportului de călători de tranzit
- ✓ Alimentarea cu energie electrică a întregii localități
- ✓ Servicii poștale și de curierat
- ✓ Număr mare de abonați la telefonie mobilă
- ✓ Instituțiile publice sunt informatizate
- ✓ Imobile construite din materiale durabile
- ✓ Existența instalațiilor electrice interioare
- ✓ Suprafețe disponibile pentru extinderea localității ca urmare a unor dezvoltări viitoare

- ~ Infrastructura rutieră modernizată doar parțial
- ~ Risc crescut de inundații, viituri și alunecări de teren
- ~ Rețeaua de iluminat public nu deservește întreaga comună
- ~ Lipsa trotuarelor pavate pentru pietoni
- ~ Lipsa rețelei de gaze naturale
- ~ Lipsa rețelei de apă și canalizare
- ~ Drumurile secundare devin impracticabile în timpul iernii
- ~ Inexistența parcurilor de joacă
- ~ Insuficiența zonelor de agrement amenajate în vederea promovării atractivității turistice a zonei
- ~ Agricultură ecologică este redusă
- ~ Grad scăzut de conștientizare privind importanța practicilor agricole durabile
- ~ Lipsa unei instituții care să pregătească forța de muncă în vederea reînvierii meseriilor tradiționale
- ~ Inexistența infrastructurii necesare furnizării serviciilor de asistență socială pentru bătrâni și copii
- ~ Pășuni și fânețe naturale afectate de alunecări de teren, eroziuni și de exces de umiditate
- ~ Ponderea mare a drumurilor împietruite și de pământ
- ~ Durata de exploatare depășită pentru o bună parte din drumuri
- ~ Trotuare insuficiente
- ~ Lipsa parcarilor amenajate
- ~ Semnalizare rutieră insuficientă
- ~ Lipsa marcajelor rutiere
- ~ Sanțuri și rigole de scurgere a apelor pluviale insuficiente
- ~ Plantații de aliniament insuficiente
- ~ Lipsa unui sistem centralizat de canalizare și tratare a apelor uzate
- ~ Poluarea apelor de suprafață și freatice
- ~ Lipsa distribuției de carburanți GPL, CLU

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Starea bună a fondului privat construit ✓ Comuna este străbătută de șoseaua națională DN28, care leagă Iașiul de punctul de trecere a frontierei de la Albița 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Rețea aeriană de distribuție a energiei electrice învechite ~ Lipsa rezervelor de putere a posturilor de transformare pentru acoperirea viitoarelor extinderi ~ Lipsa energiei electrice produsă din surse regenerabile ~ Număr redus de utilizatori de internet ~ Suprafața locuibilă/ locuitor sub media județeană din mediul rural și mult sub media Regiunii Nord Est ~ Indicatori de locuire nesatisfăcători ~ Lipsa racordurilor la rețeaua de alimentare cu apă curentă ~ Lipsa rețelei centralizate de canalizare ~ Etanșeitarea tâmplăriei exterioare
--	--

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Creșterea interesului pentru servicii turistice ✓ Înfiiintarea de asociații de crescători de animale ✓ Existența unor surse de finanțare care să sprijine valorificarea moștenirii culturale și istorice ✓ Realizarea investițiilor în domeniul energiei alternative (biomasă, solară, eoliană) ✓ Modernizarea și facilitarea sistemului de administrație locală prin suplimentarea cu utilaje pentru buna gestionare a situațiilor de urgență și menținerea unei bune administrări a comunei ✓ Creșterea suportului financiar acordat de Uniunea Europeană prin Fonduri Structurale pentru finanțarea proiectelor de infrastructură și mediu; ✓ Posibilitatea accesării unor programe de finanțare comunitare ale Uniunii Europene pentru sprijinirea 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Lipsa resurselor financiare pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse generează stagnarea dezvoltării comunei ~ Insuficiența fondurilor pentru reabilitarea clădirilor publice și a infrastructurii îngreunează eficiența în acordarea sprijinului pentru populație ~ Insuficiența fondurilor pentru parcurile de joacă și spații verzi amenajate ~ Absența informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători ~ Lipsa culturii antreprenoriale poate afecta economia comunei ~ Întârzieri în accesarea fondurilor europene datorită nefinalizării documentațiilor pentru proiecte de investiții ~ Creșterea tarifelor la utilități publice ~ Extinderea eroziunii solurilor ~ Dificultăți ale consumatorilor de a-și achita facturile la utilități ~ Inexistența unui program de conservare a monumentelor istorice și de arhitectură ~ Resurse financiare proprii ale

<p>dezvoltării infrastructurii în mediul rural;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Programe județene de modernizare a infrastructurii rutiere; ✓ Extinderea colaborării și implicarea organizațiilor neguvernamentale și a școlilor în programe comune de educație ecologică ✓ Construirea sistemelor existente de colectare și transport deșeurilor ✓ Acordarea de facilități pentru realizarea de infrastructuri de generare și distribuție a surselor de energie alternativă, promovarea culturilor energetice și a proiectelor de energie eoliană, biomasă, energie solară ✓ Prevenirea / reducerea efectelor riscurilor naturale prin modernizarea sistemului de intervenții în situații de urgență (sistemul de avertizare) ✓ Dezvoltarea activității de conștientizare a populației asupra necesității conservării mediului înconjurător și de implicare a acestuia în activități de protejare a sistemului ✓ surse de apă disponibile în cantități suficiente ✓ realizarea canalizării și a stației de epurare și tratare a apelor reziduale ✓ creșterea performanțelor managementului public ✓ existența unor programe de finanțare guvernamentale ✓ valorificarea patrimoniului cultural și arhitectural în vederea dezvoltării turismului ✓ finalizarea stabilirii situației juridice a terenurilor ✓ stabilirea unor parteneriate public-private în vederea 	<p>administrației publice locale insuficiente pentru cofinanțarea proiectelor cu finanțare europeană</p> <ul style="list-style-type: none"> ~ Legislație restrictivă privind condițiile de protejare a mediului ~ Lipsa unor investiții care să creeze locuri de muncă
--	--

<p>realizării de obiective de interes public</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ cooperarea microregională ✓ coeziunea comunitară 	
--	--

POPULATIE
demografie - cunoștințe și competențe specifice teritoriului

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Conviețuire pașnică ✓ Existența unitatilor de invatamant ✓ Modernizarea unităților de învățământ ✓ Forța de muncă disponibilă ✓ Abilități și priceperi gospodărești, tradiții ✓ Pastrarea elementelor de arhitectura populara (case cu decoratiuni din lemn) ✓ Conservarea tradițiilor folclorice la nivelul comunei ✓ Densitatea geografică mică ✓ Concentrarea populatiei in zone intravilane ✓ Existența elementelor de infrastructura sociala ✓ Existența infrastructurii pentru educatie, culte si sanatate ✓ Coeziune sociala ridicata in cadrul etniilor principale ✓ Stabilitate socială ✓ Echilibru numeric între cele două sexe ✓ Afiliere religioasa importanta la nivel individual 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Tendința de migrare a populației tinere ~ Ponderea mare a persoanelor aflate fără loc de muncă sau în căutarea unui loc de muncă ~ Lipsa interesului de formare în domeniul antreprenorial ~ Grad scazut de informare ~ Adaptarea mai lentă a populației rurale mature și vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special ~ Îmbătrânirea populației etniei principale ~ Dezechilibre de ritmuri demografice între etnia romana (majoritara) si etnia rroma ~ Diferente culturale semnificative între etnii ~ Raport de dependenta între grupe de varsta defavorabil ~ Dezechilibru ocupational între sexe, in defavoarea femeilor ~ Existența problemelor educationale, in cazul populatiei de etnie rroma ~ Părăsirea comunei de către tinerii căsătoriți

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Înființarea unei scoli profesionale ✓ Creșterea interesului pentru stabilire în mediul rural ✓ Reabilitarea scolilor și dotarea lor la nivel european; ✓ Existența unor programe comunitare și naționale de asigurare a accesului la educație pentru populațiile dezavantajate; ✓ Construirea unui complex muzeal al tradițiilor ✓ Revitalizarea meseriilor prin crearea atelierelor meseriilor ✓ Implicarea autorităților locale în problemele comunității ✓ Îmbunătățirea și perfecționarea competențelor profesionale a persoanelor adulte care activează în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de pădure) și industriei agro-alimentare ✓ Monitorizarea stării ocupaționale a populației ✓ Accesarea fondurilor europene pentru dezvoltarea profesională a persoanelor active din comună ✓ Burse sociale pentru tinerii din familii sărace ✓ Sprijin pentru minorități și categorii defavorizate ✓ Existența unor reglementări ce acordă facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți etc ✓ Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri, persoane inactive sau persoane aflate în căutarea unui loc de muncă ✓ Atragerea de programe cu finanțare europeană pentru stimularea ocupării forței de muncă ✓ Dezvoltarea politicilor regionale și locale de administrare descentralizată ✓ Dezvoltarea descentralizată a unor subsisteme ale infrastructurii sociale care 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Majorarea costurilor salariale și a fiscalității în general ~ Migrarea forței de muncă ~ Lipsa inițiativelor pentru orientarea profesională a tinerilor, reconversie profesională ~ Reducerea programelor care stimulează natalitatea ~ Numărul redus al programelor de instruire pentru turism și neadaptarea celor existente la nișele de piață ~ Urbanizarea ~ Estomparea tradițiilor locale, odată cu trecerea timpului ~ Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă ~ Destructurarea prin depopulare a satelor mai mici prin abandonarea sa de către populație ~ Apariția unui mediu ostil înțelegerii interetnice, interconfesionale sau interculturale ~ Crearea lentă sau regresul noilor locuri de muncă pe plan local ~ Nevalorificarea resurselor economice locale ~ Inexistența unor politici naționale sau regionale ~ Contextul economic nefavorabil în zona limitrofă sau la nivel național

- permit furnizarea de servicii la nivel local: televiziune, internet, televiziune
- ✓ Existenta politicilor europene si nationale pentru sprijinirea comunitatilor locale
  - ✓ Aparitia unor programe speciale pentru reabilitarea infrastructurii

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Instituțiile medicale sunt deservite de personal calificat ✓ Ponderea populației cu nevoi de asistare este mică ✓ Informare operativă cu privire la formele de ajutor de stat ✓ Accesul facil la toate serviciile medicale datorită apropierii de municipiul Iasi 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Serviciile acordate sunt afectate de bugetul insuficient ~ Fonduri insuficiente destinate asistenței medicale ~ Sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă ~ Societatea civilă insuficient implicată ~ Informare insuficientă a populației rurale cu privire la alte fonduri sociale
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Promovarea principiilor naturiste; ✓ Realizarea de campanii în școli împotriva fumatului, consumului de droguri, boli transmisibile, de planificare familială, de sănătate mintală, pentru un stil de viață sănătos ✓ Organizarea unui sistem de primire a reclamațiilor și sugestiilor pacienților ✓ Realizarea de campanii de informare-educare-comunicare pe probleme de sănătate publică (de ex. educație pentru sănătate în școli în parteneriat cu Direcția de Sănătate Publică și Inspectoratul Școlar Județean; 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Reacție nefavorabilă la sistemul de norme sanitare impuse; ~ Costurile ridicate pot conduce la renunțarea la dotări; ~ Pragul de rentabilitate depinde de numărul de persoane active asistate; ~ Politici de specializare zonală a centrelor de asistență sanitară. ~ Inexistența infrastructurii necesare furnizării serviciilor de asistență socială pentru bătrâni și copii aduc repercursiuni grave confortului psiho social la nivelul comunei

- ✓ Inițierea unui parteneriat cu sectorul ONG care să asigure organizarea unor rețele și grupuri de acțiune pentru promovarea unui stil de viață sănătos (alimentație sănătoasă, activitate fizică).
- ✓ Organizarea unor evenimente publice pentru promovarea sănătății populației, în parteneriat cu Direcția de Sănătate Publică;
- ✓ Asigurarea sprijinului pentru medicii de familie în acordarea unor stimulente pentru gravide, în scopul prezentării acestora la consultația periodică prenatală;
- ✓ Crearea unui serviciu de acompaniere la domiciliu pentru persoane vârstnice dependente, care locuiesc singure prin dezvoltarea unei rețele de voluntariat în parteneriat cu unitățile școlare din comună

ECONOMIE
agricultura – silvicultura - servicii - turism

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența resurselor naturale variate ✓ Suprafețe întinse de pășuni favorabile creșterii animalelor ✓ Creșterea bovinelor în sistem tradițional, extensiv permite obținerea unor produse ecologice ✓ Terenuri disponibile pentru investitori ✓ Arhitectura tradițională ✓ Existența forței de muncă locale ✓ Suportul administrației locale oferit noilor investitori ✓ Potențial agricol ridicat în ceea ce privește zootehnia ✓ Producții medii de lapte de vacă peste media națională ✓ Producții medii (pe ha) bune obținute la principalele culturi vegetale 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Reticența față de asocieri la nivel local. Spirit asociativ scăzut ~ Agricultură de semi-subzistență ~ Sectorul industrial și de artizanat slab dezvoltat ~ Lipsa promovării turismului de tip rural – ecologic ~ Suprafețe agricole necultivate ~ Capacitate redusă de procesare și valorificare a produselor vegetale și zootehnice ~ Artizanat și activități meșteșugărești pe cale de dispariție ~ Sector de servicii slab dezvoltat ~ Lipsa produselor tradiționale pe piețele locale (târguri) ~ Scăderea numărului agricultorilor și a crescătorilor de animale

✓ Suprafață mică ce revine pe un tractor agricol

- ~ Șomaj
- ~ Resursele financiare provenind din strainatate nu sunt destinate investiției în activități de producție
- ~ Slaba preocupare pentru introducerea noilor tehnologii și pentru activitatea de cercetare-dezvoltare
- ~ Folosirea unor tehnologii cu productivitate și eficiență economică scăzută
- ~ Migrația forței de muncă calificate în exteriorul comunei
- ~ Lipsa de receptivitate și flexibilitate a populației locale la cerințele pieței care determină decalaje economice mari, greu de recuperat;
- ~ Sectorul de prelucrare secundară slab dezvoltat (practic inexistent)
- ~ Suprafața terenurilor agricole de dimensiuni mici pe exploatare, care nu permit aplicarea tehnologiilor performante
- ~ Existența unui număr mic de IMM-uri cu profil agricol
- ~ Ponderea serviciilor pentru agricultură redusă
- ~ Parc de utilaje și mașini învechite
- ~ Exploatarea necorespunzătoare a resurselor naturale, pășuni și fânețe naturale
- ~ Mărimea gospodăriilor familiare prea mică
- ~ Lipsa bovinelor și ovinelor specializate pentru lapte și carne
- ~ Lipsa plantelor industriale în și cânepă pentru fibră
- ~ Lipsa culturilor de legume, fructe și arbuști fructiferi
- ~ Exploatarea zootehnice de dimensiuni mici, care nu permit aplicarea normelor comunitare
- ~ Lipsa de informare a producătorilor

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Finanțări pentru dezvoltarea microintreprinderilor, turismului ✓ Interes pentru produse ecologice ✓ Spații/ terenuri cu potențial pentru activități de recreere ✓ Posibilitatea de accesare de fonduri structurale pentru utilizarea continuă a terenurilor agricole, menținându-se astfel viabilitatea spațiului rural; ✓ Dezvoltarea sectorului agricol, cu accent pe dezvoltarea de produse biologice sau organice, conform cerințelor Uniunii Europene ✓ Conservarea pășunilor și fanetelor ✓ Posibilitatea elaborării de proiecte pentru accesarea de fonduri structurale pentru programe de reîmpădurire; ✓ Achiziționarea unor tehnologii mai performante și ecologice; ✓ Programe de finanțare pentru activități de producție; ✓ Susținerea inițiativelor asociative pentru creșterea eficienței economice a exploatațiilor agricole, creșterea puterii de negociere pe piețele de desfacere și a capacității de valorificare superioară a producției ✓ Informarea cetățenilor asupra programelor de finanțare nerambursabilă; ✓ Elaborarea unui program de atragere a investițiilor; ✓ Posibilitatea susținerii unor ferme intensive de creștere a animalelor pentru lapte ✓ Existența unei zone naturale relativ izolată pentru dezvoltarea unui turism de odihnă ✓ Dezvoltarea serviciilor de reabilitare a infrastructurii locale de toate tipurile, privată și publică ✓ Condiții bune pentru cultura plantelor tehnice ✓ Condiții favorabile creșterii bovinelor și ovinelor 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Instabilitate legislativă și decizională ~ Dificultăți de finanțare și creditare ~ Pierderea identității locale ~ Invadarea pieței cu produse din import; ~ Dependența de sectoarele primare agricultură și silvicultură ~ Tendința europeană de reglementare puternică a sectoarelor ~ Existența unei infrastructuri slabe în zonă pentru activități de volum mare ~ Deprofesionalizarea populației în ceea ce privește meșteșugurile tradiționale și meseriile manufacturiere ~ Migrația forței de muncă cu calificări de interes în zonă ~ Condiționări restrictive de natură legală, inclusiv de mediu ~ Lărgirea cadrului concurențial la nivel zonal, național și local cu restricții privind regimul favorizant al anumitor zone cu economie precară ~ Pericol de degradare a mediului ~ Posibilitatea pierderii fondului genetic existent al efectivelor de bovine, majoritatea efectivelor aflându-se în gospodării de 1-2 capete cu proprietari în vârstă ~ Necomasarea în timp util a suprafețelor agricole ~ Lipsă de fonduri proprii pentru cofinanțarea programelor UE ~ Creșterea concurenței și a costurilor în structurile agricole mici

- ✓ Condiții bune pentru înființarea culturilor pentru energie alternativă atât ca climă, cât și ca sol
- ✓ Poziție geografică avantajoasă
- ✓ Stimularea marilor producători în organizarea integrării micilor exploatații

MEDIUL NATURAL teritoriu

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cadrul natural de excepție bine conservat, practic neafectat de activități umane ✓ Rețea hidrografică bogată ✓ Suprafață mare ocupată de păduri ✓ Lipsa calamităților naturale ✓ Potențial agroturistic semnificativ 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Rețea de alimentare cu apă potabilă insuficient dezvoltată ~ Rețea de canalizare inexistentă ~ Poluare apă freatică cu nitriți peste normele admisibile ~ Inexistența monitorizării permanente a calităților apelor, solului și aerului ~ Inexistența studiilor și observațiilor asupra habitatelor naturale, faunei și florei din zonă ~ Existența depozitelor de gunoi menajer neconforme, neautorizate ~ Existența unor suprafețe relativ întinse afectate de eroziuni ~ Inexistența unui plan de protecție a mediului
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dezvoltarea agroturismului, turismului ecologic ✓ Iniințarea rețelei de alimentare cu apă și canalizare 	<ul style="list-style-type: none"> ~ Reducerea calității apelor freactice și de suprafață cu repercursiuni asupra populației, faunei și florei ~ Dorința de a exploata cât mai mult din resursele naturale ~ Degradarea habitatelor naturale potențial valoroase cu efecte asupra florei și faunei

- ~ Dezvoltarea necontrolată a construcțiilor și amenajărilor de vacanțe
- ~ Campări turistice și vetre de foc dezorganizate
- ~ Extinderea suprafețelor afectate de eroziune
- ~ Dezvoltarea extensivă a agriculturii și a creșterii animalelor

Concluzii generale bazate pe analiza situației

Strategia de dezvoltare trebuie să fie orientată spre schimbare, în măsura în care punctele slabe limitează oportunitățile și împiedică dezvoltarea. Pentru a evita acest lucru trebuie realizată o reconversie profesională a forței de muncă în vederea satisfacerii noilor așteptări și totodată creșterea eficienței de producție a IMM-urilor și îmbunătățirea infrastructurii.

În baza acestei analize, Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Costuleni s-a centrat pe următoarele aspecte cheie:

- 1. Susținerea dezvoltării infrastructurii drumurilor și amenajarea acestora atât în beneficiul pietonilor, cât și al participanților la trafic;**
- 2. Inițierea rețelei de apă canal, gaze naturale;**
- 3. Susținerea măsurilor și lucrărilor de prevenire a inundațiilor;**
- 4. Amenajarea teritoriului pentru a deveni un mediu de locuit corespunzător cerințelor unui spațiu european;**
- 5. Facilitarea dezvoltării economice;**
- 6. Menținerea și valorificarea patrimoniului cultural și natural al teritoriului, în scopul creșterii atractivității și potențialului economic local**

Capitolul 5. Strategia de dezvoltare locală

5.1. Viziunea

Viziunea strategiei stabilește cu claritate alternativele de dezvoltare ale comunei Costuleni pentru perioada 2021-2027 și constituie diferența dintre ceea ce reprezintă astăzi și ceea ce trebuie să devină comuna Costuleni în următorii 7 ani.

Conceptul strategic de dezvoltare se traduce astfel printr-o dezvoltare economică datorată poziției

geostrategice a comunei, determinată de atragerea de firme/activități economice/investiții. În acest sens, trebuie urmate doua puncte prioritare: **creșterea gradului de atractivitate a comunei** (prin îmbunătățirea imaginii, a calității vieții, prin revitalizare rurală) și **facilități de atragere a firmelor private** (prin investiții în infrastructură, oferta de terenuri și clădiri, servicii strategice, facilități fiscale, etc.).

Comuna Costuleni, în viziunea reprezentanților autorității publice locale va deveni o comună prosperă și durabilă până în anul 2027, care:

- ✓ va îmbunătăți condițiile de viață ale populației comunei prin asigurarea accesului la utilitățile de bază, dezvoltarea infrastructurii de transport și crearea de noi locuri de muncă;
- ✓ va realiza creștere economică prin atragerea de noi investitori în agricultura, industrie, servicii, prin facilitarea colaborării orientate către toate categoriile de populație și întreprinzători din mediul economic al comunei Costuleni;
- ✓ va sprijini transformările din învățământul local, va menține calitatea actului didactic și a condițiilor de derulare a acestuia, prevenirea și combaterea abandonului școlar și promovarea conceptului de învățare continuă, astfel încât toate categoriile socio-profesionale și de vârstă să participe și să se identifice cu comunitatea;
- ✓ va oferi oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei, fie sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;
- ✓ va îmbunătăți accesul la bunăstare al grupurilor dezavantajate, precum și garantându-se protecția factorilor de mediu și utilizarea eficientă a resurselor naturale locale.

Viziunea comunei Costuleni cuprinde și conceptul strategic de formulare a strategiei și a perspectivelor de dezvoltare. Conceptul strategic trebuie formulat astfel încât transpunerea sa într-un plan strategic să asigure un pachet de acțiuni care vor conduce la creșterea economică, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității mediului de viață al comunității.

5.2. Obiective strategice

Dezvoltarea comunei Costuleni, prin crearea și susținerea unui mediu economico - social competitiv, stabil și diversificat, care să asigure creșterea economică și creșterea calității vieții cetățenilor, consta în:

- ✓ Asigurarea accesului neîngrădit al populației și al agenților economici la infrastructura de bază (apă, canalizare, distribuția de gaze, căi de transport, telefonie, internet);
- ✓ Protecție socială și optimizarea sistemului de sănătate;
- ✓ Direcționarea comunei spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de munca;
- ✓ Reabilitarea și modernizarea instituțiilor publice conform standardelor europene;
- ✓ Colectarea selectivă a deșeurilor menajere și industriale și realizarea de platforme conforme cerințelor legislative;
- ✓ Protejarea mediului prin conformarea progresivă cu standardele de mediu din Uniunea Europeană pe care România va trebui să le atingă în totalitate;

- ✓ Sprijinirea autorităților publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții;
- ✓ Dezvoltarea unui proces comun de organizare pentru stabilirea priorităților comunității, strategia și acțiunile sale;
- ✓ Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități rentabile în agricultura, industrie, servicii;
- ✓ Luarea de măsuri pentru excluderile sociale, a înlăturării dezechilibrelor sociale și creșterea ratei de ocupare prin crearea de noi oportunități investiționale.

Realizarea obiectivelor strategice se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la dezvoltare și/sau regenerare rurală, politicile, planificarea strategică, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea următoarelor principii:

- ✓ Introducerea criteriilor de eco-eficiență în toate activitățile de producție și servicii;
- ✓ Modernizarea accelerată a sistemelor de educație, formare profesională și de sănătate publică, ținând seama de evoluțiile demografice nefavorabile și de impactul acestora asupra pieței muncii;
- ✓ Folosirea în deciziile investiționale din fonduri publice pe plan local și stimularea unor asemenea decizii din partea capitalului privat pentru folosirea celor mai bune tehnologii accesibile, din punct de vedere economic;
- ✓ Corelarea obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural;
- ✓ Valorificarea avantajelor comparative ale comunei Costuleni în privința dezvoltării producției agricole;
- ✓ Protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural;
- ✓ Identificarea unor surse suplimentare de finanțare, în condiții de sustenabilitate, pentru realizarea unor proiecte și programe de anvergură, în special în domeniile infrastructurii, energiei, protecției mediului, educației, sănătății și serviciilor sociale.

5.3. Obiective specifice

Proiectele prioritare în comuna Costuleni sunt:

INFRASTRUCTURĂ DE TRANSPORT ȘI DE UTILITĂȚI

- **Modernizarea drumurilor comunale**
- **Infiintare retea de distributie gaze**
- **Amenajarea de trotuare, rigole, șanțuri, evacuarea apei pluviale**
- **Infiintarea și extinderea rețelei de apă și canalizare**

AMENAJAREA TERITORIULUI

- **Modernizarea sistemului rutier prin implementarea sistemelor video, a mijloacelor de semnalizare luminoase și a indicatoarelor stradale**

EDUCAȚIE

- **Modernizarea și dotarea cu mobilier adecvat activității educaționale a unităților de învățământ**

- **Educație rutieră pentru elevi**
- **Formarea cadrelor didactice și a resurselor umane din unitățile de învățământ**
- **Inițierea unei unități de tip after school**

ECONOMIE

- **Organizarea de evenimente, în parteneriat cu AJOFM pentru promovarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor**
- **Identificarea oportunităților de parteneriat public-privat în vederea demarării de activități în domeniul industrial**
- **Elaborarea unei strategii de marketing local**
- **Sprijinirea investitorilor în agroturism**
- **Informarea cetățenilor în ceea ce privește legislația pentru accesarea fondurilor nerambursabile**
- **Sprijinirea agricultorilor, a crescătorilor de animale, a tinerilor fermieri**
- **Sprijin în dezvoltarea și diversificarea sectorului de mică industrie**
- **Sprijin în dezvoltarea industriei de prelucrare a laptelui și a carnii**
- **Programe de formare profesională în rândurile tinerilor pentru reconversie profesională**

SĂNĂTATE

- **Întreținerea continuă a sistemului de îngrijire medicală și sănătate**

DEZVOLTARE SOCIALĂ

- **Sprijin pentru categorii defavorizate**
- **Construirea rampelor pentru persoane cu handicap**
- **Burse sociale pentru tinerii din familii sărace**
- **Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri, persoane inactive sau persoane aflate în căutarea unui loc de muncă**

MEDIU

- **Promovarea colectării selective**
- **Tehnologii nepoluante, conform standardelor europene**
- **Introducerea lămpilor LED în rețeaua de iluminat public stradal**

CULTURĂ, SPORT ȘI AGREMENT

- **Amenajarea spațiilor de joacă pentru copii în satele Costuleni și Racauti**
- **Amenajarea unei biblioteci comunale**
- **Construirea Muzeului Satului**

TURISM

- **Promovarea meșteșugurilor tradiționale prin implicarea școlilor în educarea elevilor**
- **Organizarea anuală a Sărbătorii Comunale și a evenimentelor culturale**
- **Promovarea zonei în turismul ecologic**

ÎNTĂRIREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE

- **Extinderea și modernizarea iluminatului public**
- **Programe de formare profesională a funcționarilor publici din primărie**
- **Creșterea nivelului de consultare a cetățenilor și mediului de afaceri din comună**

5.4. Teme orizontale

5.4.1. Egalitatea de șanse

Conform Regulamentului 1083/2006 al Consiliului Uniunii Europene, egalitatea de șanse constituie unul dintre principiile de intervenție ale Fondurilor Europene. Problematika promovării egalității de șanse în viața socială pentru ambele sexe constituie o cerință esențială pentru societatea românească, fiind considerată o componentă de bază a preocupării pentru respectarea drepturilor fundamentale ale oamenilor.

În elaborarea strategiei s-a urmărit coordonarea programelor și politicilor sectoriale (servicii sociale, educație, sănătate) în funcție de problemele teritoriale în vederea eliminării disparităților de dezvoltare prezente în zonele rurale și incluziunii grupurilor defavorizate sau expuse riscului.

În procesul de definire a problemelor prioritare s-a avut în vedere analizarea situațiilor discriminatorii și promovarea șanselor egale între bărbați și femei, tineri și vârstnici, majoritari și minorități etnice, nevoilor persoanelor cu dizabilități și promovarea integrării lor în viața socială și economică.

Comuna Costuleni nu se confruntă cu probleme deosebite de egalitate de șanse – analiza indicatorilor nu evidențiază existența discriminării de gen pe piața muncii, în domeniul educațional sau la nivelul altor indicatori generali de dezvoltare umană.

5.4.2. Dezvoltare durabilă

Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică, al căror fundament îl reprezintă în primul rând asigurarea unui echilibru între aceste sisteme socio-economice și elementele capitalului natural.

Cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile este cu siguranță cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED) în raportul "Viitorul nostru comun", cunoscut și sub numele de Raportul Brundtland: *"dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi"*.

Durabilitatea pleacă de la ideea că activitățile umane sunt dependente de mediul înconjurător și de resurse. Sănătatea, siguranța socială și stabilitatea economică a societății sunt esențiale în definirea calității vieții.

Dezvoltarea economică nu poate fi oprită, dar strategiile trebuie schimbate astfel încât să se potrivească cu limitete ecologice oferite de mediul înconjurător și de resursele planetei.

Dezvoltarea durabilă a reprezentat punctul de plecare în definirea direcțiilor de dezvoltare ale comunei Costuleni prezentate în Strategie, direcții prin care se urmărește transformarea comunității analizate într-o societate durabilă.

O societate durabilă este una puternică, sănătoasă și justă.

Îndeplinește nevoile tuturor oamenilor, precum și pe cele ale comunităților viitoare, promovând bunăstarea personală, coeziunea și incluziunea socială și facilitând oportunități egale pentru toată lumea.

Pentru aceasta s-au propus atât măsuri de dezvoltare a infrastructurii, cât și măsuri pentru construirea unei societăți și economii puternice, stabile și susținute, capabilă să asigure prosperitate și oportunități pentru toți cetățenii, în care costurile sociale și de mediu sunt suportate de cei care le creează, iar consumul eficient de resurse este încurajat.

5.5. Definierea detaliată a priorităților de dezvoltare locală

5.5.1. Direcții de dezvoltare ale infrastructurii locale

Reprezentanții autorităților publice locale au fost preocupați în principal, în ultimii ani, de reabilitarea sau construirea infrastructurii localităților componente. Acest lucru este evidențiat de multitudinea proiectelor și a investițiilor în infrastructură realizate, atât din fonduri de la bugetul local și bugetul de stat, cât și din finanțări nerambursabile.

Inclusiv strategia de a construi a fost bine aleasă, edilul comunei axându-se mai întâi pe rezolvarea problemelor de asigurare cu electricitate și iluminat, pentru ca apoi să continue cu amenajarea infrastructurii de transport și asigurarea accesului la utilități precum apa-canal și gaze.

5.5.1.1. Obiectiv general: Îmbunătățirea infrastructurii fizice a comunei pentru sprijinirea dezvoltării socio-economice durabile.

5.5.1.2. Obiective specifice:

- ✓ Creșterea gradului de atractivitate al comunei prin crearea unei imagini unitare a localităților componente (arhitectură, coloristică, spații verzi, alei pietonale, mobilier “urban”).
- ✓ Asigurarea accesului la tehnologiile moderne și la tehnologia informației pentru toți locuitorii comunei prin susținerea investițiilor în sisteme de comunicație de ultimă oră.
- ✓ Îmbunătățirea accesului în zonele rurale și a conexiunii cu zonele urbane prin reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri comunale în vederea asigurării unui acces mai facil și rapid pentru toți locuitorii comunei, atragerii investitorilor și diversificării economiei locale.
- ✓ Creșterea standardului de viață al cetățenilor și asigurarea condițiilor de bază ale unui trai modern, la nivelul standardelor Uniunii Europene, prin asigurarea accesului la utilități pentru toți locuitorii comunei.

5.5.1.3. Activități:

1. Obiectivul operațional “Îmbunătățirea accesului în zonele rurale și a conexiunii cu zonele urbane prin reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri comunale în vederea asigurării unui acces mai facil și rapid pentru toți locuitorii comunei, atragerii investitorilor și diversificării economiei locale”

2. Obiectivul operațional “Creșterea gradului de atractivitate al comunei prin crearea unei imagini unitare a localităților componente (arhitectură, coloristică, spații verzi, alei pietonale, mobilier “urban”)”
3. Obiectivul operațional “Creșterea standardului de viață al cetățenilor și asigurarea condițiilor de bază ale unui trai modern, la nivelul standardelor Uniunii Europene, prin asigurarea accesului la utilități pentru toți locuitorii comunei”
4. Obiectivul operațional “Asigurarea accesului la tehnologiile moderne și la tehnologia informației pentru toți locuitorii comunei prin susținerea investițiilor în sisteme de comunicație de ultimă oră”

5.5.2. Direcții de dezvoltare ale managementului de mediu

Administrația publică locală din comuna Costuleni a avut ca principală preocupare protecția mediului înconjurător și dezvoltarea serviciilor pentru populație adoptând o atitudine de limitare a efectelor poluante ale intervenției omului în natură. Astfel, pe parcursul ultimilor ani, au fost întreprinse inițiative de conservare și protejare a mediului înconjurător prin proiecte de colectare și transportul deșeurilor.

Cu toate acestea, investiții suplimentare se impun pentru continuarea activităților întreprinse, așa cum se desprinde din analiza situației socio-economice descrisă în capitoul anterior:

- ✓ Infiiintarea rețelelor de apă, canalizare și gaze în comună;
- ✓ Dezvoltarea proiectelor de colectare selectivă a deșeurilor și educarea populației în spiritul reciclării și protecției mediului.

5.5.2.1. Obiectivul general:

Asigurarea protecției și calității mediului înconjurător în vederea creșterii standardului de viață al locuitorilor și dezvoltării durabile a comunei Costuleni.

5.5.2.2. Obiective specifice:

- ✓ Dezvoltarea unui sistem integrat eficient de management al deșeurilor;
- ✓ Promovarea unor tehnologii alternative de generare a energiei și de eficiență energetică;
- ✓ Îmbunătățirea stării mediului înconjurător și prevenirea riscurilor naturale și de sănătate a populației.
- ✓ Conservarea mediului și a valorilor culturale;

5.5.2.3. Activități:

1. Obiectivul operațional „Asigurarea managementului de calitate al apei”
2. Obiectivul operațional “Dezvoltarea unui sistem integrat eficient de management al deșeurilor”
3. Obiectivul operațional “Promovarea unor tehnologii alternative de generare a energiei și de eficiență energetică”
4. Obiectivul operațional “Îmbunătățirea stării mediului înconjurător și prevenirea riscurilor naturale și de sănătate a populației”

5.5.3. Direcții de dezvoltare ale educației

În accepțiune modernă, în contextul dezvoltării durabile, școala este privită ca un sistem complex, o organizație a învățării, care stimulează noi căi de gândire, într-un climat în continuă schimbare.

Școala este din ce în ce mai integrată comunității locale, iar într-o școală care funcționează bine competența acesteia depășește suma competențelor personalului care o deservește. De aceea, și implicarea comunității și a autorității locale în viața școlii se impune a fi pe măsură, astfel încât să asigure îmbunătățirea continuă a condițiilor în care se desfășoară procesul de învățământ, crescând atractivitatea școlii din comunitate și diminuând riscul migrației elevilor din ciclul II către mediul urban.

5.5.3.1. Obiectiv general:

Dezvoltarea sistemului de învățământ la nivelul comunei Costuleni, prin îmbunătățirea infrastructurii și a dotărilor, crearea cadrului pentru desfășurarea de activități extracurriculare, creșterea calității și diversificarea serviciilor educaționale.

5.5.3.2. Obiective specifice:

- ✓ Reabilitarea și modernizarea sistemului de învățământ;
- ✓ Sprijinirea diversificării serviciilor educaționale furnizate la nivel local;
- ✓ Sprijinirea tuturor formelor de creativitate printre care cea artistică, în cadrul programelor școlare aferente ciclurilor de învățământ preșcolar, primar, gimnazial și vocațional;
- ✓ Crearea unui context care să permită tinerilor să dobândească competențe de exprimare a propriei personalități, necesare de-a lungul vieții;
- ✓ Promovarea diversității culturale ca sursă a creativității și inovației;
- ✓ Încurajarea utilizării TIC ca modalitate de exprimare creativă a propriei personalități;
- ✓ Formarea unui spirit antreprenorial mai pregnant;
- ✓ Sensibilizarea liniei publice cu privire la perceperea inovației drept modalitate de promovare a dezvoltării durabile;
- ✓ Inițierea de programe de formare pe mai multe domenii: didactica specialității (abilitare didactică preșcolară), management educațional (managementul procesului didactic), consiliere și orientare a tinerilor, utilizarea computerului, educație rațional obiectivă și comportamentală (educație inclusivă, consiliere publicații școlare, identificarea și tratarea barierelor învățării, dezvoltarea creativității în limbă și comunicare) etc.
- ✓ Menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității;
- ✓ Crearea unui mediu favorabil inovării și adaptabilității într-o lume aflată în continuă schimbare (inclusiv pe plan social și antreprenorial);
- ✓ Stimularea sensibilității estetice, dezvoltării emoționale, gândirii creative și intuiției la toți copiii la vârsta cea mai fragedă, inclusiv în învățământul preșcolar;
- ✓ Încurajarea unei mentalități antreprenoriale, în special în rândul tinerilor, prin cooperarea cu mediul de afaceri;
- ✓ Lărgirea accesului la o serie de forme creative de exprimare atât prin intermediul învățământului formal cât și prin activități neformale și informale pentru tineret;

- ✓ Oferirea mijloacelor care să permită cetățenilor să-și îmbunătățească oportunitățile de angajare în toate domeniile în care creativitatea și capacitatea de inovare joacă un rol important;
- ✓ Promovarea noțiunilor de bază în materie de protecție a proprietății intelectuale.

5.5.3.3. Activitati:

1. Obiectivul operațional “Dezvoltarea infrastructurii educaționale”
2. Obiectivul operațional “Creșterea gradului de perfecționare a personalului didactic”
3. Obiectivul operațional “Diversificarea serviciilor educaționale furnizate la nivel local”

5.5.4. Direcții de dezvoltare ale sănătății

Starea de sănătate a populației este determinată de accesul la sănătate, pe de o parte, și de accesul la servicii de sănătate, pe de altă parte.

Accesul la sănătate depinde într-o mare măsură de factori externi sistemului de sănătate: factori genetici, factori de mediu, factori de dezvoltare economică, factori socio-culturali.

Accesul la îngrijiri de sănătate este influențat aproape în totalitate de organizarea sistemului sanitar.

Accesibilitatea la servicii de îngrijire medicală este determinată de convergența dintre oferta și cererea de astfel de servicii, sau, altfel spus, disponibilitatea reală a facilităților de îngrijiri comparativ cu cererea bazată pe nevoia reală pentru sănătate.

Disparitățile în accesul la îngrijiri apar din cel puțin patru motive:

- ✗ etnice sau rasiale;
- ✗ economice, aici incluzând costurile directe suportate de populație (co-plăți, costuri legate de tratamente și spitalizare) precum și cele indirecte (cost transport, timp de așteptare);
- ✗ așezare geografică inadecvată a facilităților de îngrijiri;
- ✗ calitatea inegală a serviciilor de același tip.

În contextul legislativ actual misiunea autorității locale este aceea de a asigura accesul egal al membrilor comunității la serviciile de îngrijiri de sănătate furnizate în plan local.

5.5.4.1. Obiectiv general: Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și a serviciilor medicale în vederea asigurării accesului tuturor categoriilor de locuitori la serviciile de sănătate de bază.

5.5.4.2. Obiective specifice:

- ✓ Realizarea de investiții în infrastructura-suport, echipamente, și resurse umane menite să generalizeze accesul și să îmbunătățească calitatea serviciilor oferite.
- ✓ Creșterea accesibilității grupurilor vulnerabile la serviciile de sănătate.
- ✓ Creșterea responsabilității societății pentru sănătatea publică.

- ✓ Implicarea autorităților publice locale, societății civile, organizațiilor neguvernamentale și sectorului privat în rezolvarea problemelor din sectorul de sănătate.

5.5.4.3. Activități:

1. Obiectivul operațional “Realizarea de investiții în infrastructura-suport, echipamente, și resurse umane menite să generalizeze accesul și să amelioreze calitatea serviciilor de sănătate oferite”
2. Obiectivul operațional “Creșterea accesibilității grupurilor vulnerabile la serviciile de sănătate”
3. Obiectivul operațional “Creșterea responsabilității societății pentru societatea publică”
4. Obiectivul operațional “Implicarea autorităților publice locale, societății civile, organizațiilor neguvernamentale și sectorului privat în rezolvarea problemelor din sectorul de sănătate”

5.5.5. Direcții de dezvoltare ale culturii

Abordarea acestui domeniu își propune să găsească un răspuns la o întrebare esențială: cum se poate concretiza rolul culturii în ecuația dezvoltării durabile a comunității, în susținerea creației artistice și valorificarea patrimoniului din perspectiva protecției și promovării diversității culturale specifice spațiului european și a dezvoltării cetățeniei europene.

Într-o societate în continuă dinamică, în care ținta generală devine profitul este de cele mai multe ori neglijat aspectul „hrănirii” culturale a populației.

Prin atributul său legal, însă, autoritatea locală din comuna Costuleni își propune să redea culturii locul său în dezvoltarea generală durabilă a comunității.

5.5.5.1. Obiectiv general: Dezvoltarea culturii locale, prin reabilitarea obiectivelor de patrimoniu cultural, punerea în valoare a resurselor antropice și crearea de facilități pentru petrecerea timpului liber.

5.5.5.2. Obiective specifice:

- ✓ Reabilitarea și punerea în valoare a obiectivelor culturale din comună;
- ✓ Crearea de facilități pentru cultură și petrecere a timpului liber.
- ✓ Menținerea în stare optimă a obiectivelor și stabilirea unor programe clare, cu ordine de priorități, pentru lucrările necesare de întreținere și restaurare;
- ✓ Diversificarea tipurilor de ofertă și a formelor de expresie artistică, inclusiv prin susținerea proiectelor care vizează organizarea de festivaluri, concursuri de creație și de interpretare la nivel național, regional și local;
- ✓ Infintarea unei biblioteci comunale; modernizarea incintelor și a serviciilor oferite;
- ✓ Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sportului și organizarea de competiții sportive;
- ✓ Valorificarea resurselor naturale ale orașului pentru crearea infrastructurii de agrement;

- ✓ Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru dezvoltarea durabilă a resurselor naturale pentru creșterea calității serviciilor de turism;
- ✓ Prezervarea zonelor verzi existente și amenajarea de noi zone verzi după normele urbanistice;
- ✓ Reabilitarea spațiilor pentru comunicare și cultură în scopul desfășurării de evenimente culturale periodice.

5.5.5.3. Activități:

1. Obiectivul operațional “Reabilitarea și punerea în valoare a obiectivelor culturale din comună”
2. Obiectivul operațional “Crearea de facilități pentru cultură și petrecere a timpului liber”

5.5.6. Direcții de dezvoltare ale tineretului

Între localitățile județului există disparități socio-economice generate de mărimea demografică, structura activităților economice, gradul de accesibilitate, nivelul dotărilor infrastructurale.

Revitalizarea comunei Costuleni poate fi dinamizată de oportunitățile apărute și accesarea resurselor de finanțare nerambursabilă pentru proiecte, impunându-se o „altfel” de abordare a conceptului de dezvoltare locală și adoptarea unor metode ce includ o abordare globală și trecerea la acțiune pe baza unor proiecte elaborate și convingătoare.

Este evident că pentru a se produce diversificarea activității economice și sociale trebuie sprijinite inițiativele particulare și ale comunității prin care să se asigure noi investiții, asistență tehnică, servicii în afaceri, infrastructură adecvată, educație și dezvoltarea durabilă a localității.

Este nevoie de un efort uriaș al locuitorilor de a se adapta la exigențele și provocările noi și de a adopta metode și practici noi pentru valorificarea oportunităților care apar.

5.5.6.1. Obiectiv general: Crearea unei game largi de servicii destinate tinerilor, accesibile, de calitate și adaptate nevoilor individuale și globale ale acestora care să prevină, să limiteze, să combată situațiile de marginalizare socială a tinerilor, să recupereze și să reintegreze social tinerii aflați în situații de risc.

5.5.6.2. Obiective specifice:

- ✓ Creșterea implicării administrației publice în apărarea drepturilor tinerilor și întărirea rolului acestora în acordarea de servicii sociale
- ✓ Dezvoltarea de noi servicii sociale oferite tinerilor
- ✓ Orientarea și sprijinirea persoanelor tinere în domeniul formării profesionale și dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale
- ✓ Dezvoltarea sportului de masă și a infrastructurii sportive
- ✓ Îmbunătățirea condițiilor de viață, prin asigurarea accesului la o locuință decentă a tinerilor, prin dezvoltarea programelor de construcții locuințe, de serviciu sau sociale, în vederea ajutorării categoriilor de persoane cu venituri modeste, în acest mod asigurându-se stabilitatea tinerilor specialiști în comuna Costuleni.

5.5.6.3. Activități:

1. Obiectivul operațional „Creșterea implicării administrației publice în apărarea drepturilor tinerilor și întărirea rolului acestora în acordarea de servicii sociale”
2. Obiectivul operațional „Dezvoltarea de noi servicii sociale oferite tinerilor”
3. Obiectivul operațional „Orientarea și sprijinirea persoanelor tinere în domeniul formării profesionale și dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale”
4. Obiectivul operațional „Dezvoltarea sportului de masă și a infrastructurii sportive”
5. Obiectivul operațional „Îmbunătățirea condițiilor de viață, prin asigurarea accesului la o locuință a tinerilor, de serviciu sau sociale, în vederea ajutorării categoriilor de persoane cu venituri modeste, în acest mod asigurându-se stabilitatea tinerilor specialiști în comuna Costuleni”.

5.5.7. Direcții de dezvoltare ale agriculturii și dezvoltării rurale

5.5.7.1. Obiectiv general: Diversificarea economiei locale prin promovarea inițiativelor de dezvoltare rurala.

5.5.7.2. Obiective specifice:

- ✓ Facilitarea accesului la finanțare a fermierilor
- ✓ Sprijinirea dezvoltării și diversificării micilor afaceri în comuna Costuleni
- ✓ Dezvoltarea activității de consultanță agricolă care să aibă în sarcină rezolvarea operativă a tuturor problemelor agricole:
  - sistematizarea și organizarea teritoriului, evidența terenurilor agricole;
  - mecanizarea agriculturii și aplicarea tehnologiilor adecvate;
  - îmbunătățirea activităților specifice creșterii animalelor;
  - servicii pentru achiziționarea și valorificarea produselor agricole vegetale și animale;
- ✓ Dezvoltarea agenților economici pentru prestări de servicii în agricultură;
- ✓ Monitorizarea acțiunii de creștere a animalelor și îmbunătățirea potențialului genetic al animalelor;
- ✓ Investiții în exploatațile agricole;
- ✓ Dezvoltarea și diversificarea activităților economice pentru generarea de venituri alternative;
- ✓ Dezvoltarea metodelor agricole de producție concepute să protejeze mediul;
- ✓ Menținerea patrimoniului funciar al agriculturii la standarde superioare.

5.5.7.3. Activități:

1. Obiectivul operațional „Facilitarea accesului la finanțare al micilor producători”
2. Obiectivul operațional „Crearea de facilități persoanelor fizice sau juridice pentru încurajarea realizării unor plantații, împăduriri ale terenurilor supuse alunecărilor”

5.5.8. Direcții de dezvoltare ale administrației publice

Principiile de bază pe care se întemeiază administrația publică din unitățile administrativ teritoriale sunt:

- ✓ Principiul autonomiei locale
- ✓ Principiul descentralizării

Prin autonomie locală se înțelege dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, lucrările publice, în conformitate cu prevederile legale.

Colectivitatea locală reprezintă totalitatea locuitorilor din unitatea administrativ-teritorială.

Descentralizarea serviciilor publice reprezintă transferarea unor atribuții din competența autorităților administrației publice centrale de specialitate către un organism determinat, un serviciu public determinat, din unitățile administrativ-teritoriale.

Descentralizarea serviciilor publice implică organizarea unor servicii publice pe plan local, dotate cu un anumit patrimoniu și organe proprii și o creștere a responsabilității autorității locale în satisfacerea nevoilor cetățenilor, în asigurarea unor servicii publice de calitate.

5.5.8.1. Obiectiv general: Creșterea capacității administrației publice locale de furnizare a serviciilor către populație și de sprijinire a dezvoltării mediului de afaceri local.

5.5.8.2. Obiective specifice:

- ✓ Abordarea unitară a Sistemului Informatic intern;
- ✓ Eficientizarea comunicării prin realizarea unei Strategii de comunicare internă și externă;
- ✓ Îmbunătățirea activității curente a administrației locale și creșterea capacității de atragere de finanțări de la Uniunea Europeană.
- ✓ Instruirea personalului din administrație;
- ✓ Ameliorarea imaginii administrației publice prin creșterea transparenței actului administrativ și luarea unor măsuri anticorupție ferme, vizibile pentru opinia publică.

5.5.8.3. Activități:

1. Obiectivul operațional „Reabilitarea și dotarea instituțiilor publice”
2. Obiectivul operațional „Eficientizarea comunicării și realizarea unei strategii de comunicare între administrație și cetățean”
3. Obiectivul operațional „Îmbunătățirea activității curente a administrației locale și creșterea capacității de atragere de finanțări de la Uniunea Europeană”

5.6. Identificarea zonelor specifice de intervenție

5.6.1. Considerații generale

Planul de acțiuni este un plan detaliat, pe termen scurt și mediu, care descrie acțiunile și pașii necesari aplicării strategiei și atingerii obiectivelor. Este necesar ca aceste acțiuni să

fie prioritizate, astfel încât realizarea lor și atingerea progresivă a țintelor pe termen mediu și scurt să ducă la îndeplinirea obiectivelor stabilite pe termen lung.

Conține:

- ✓ responsabilitatea asumării sarcinilor,
- ✓ calendarul desfășurării acțiunilor,
- ✓ resursele alocate,
- ✓ metodele de monitorizare și evaluare.

Planul Local de Acțiune (PLA) este un instrument de planificare și implementare și conține un set de politici pe domenii de activitate ce se vor aplica într-un termen determinat în scopul realizării obiectivelor generale fixate într-o strategie. Termenul de realizare a planului local de acțiune trebuie să corespundă termenului de 10-20 de ani, fixat pentru realizarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă (SLDD).

Planul de acțiune este procesul participativ de dezvoltare a unui plan relativ scurt, care utilizează resurse disponibile pentru a atinge obiective limitate, de obicei într-o zonă bine definită.

PLA va fi revizuit periodic, astfel încât obiectivele fixate să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui. Cu cât revizuirea se face la intervale mai scurte, cu atât marja de eroare în privința evaluării resurselor la un proiect este mai mică, având în vedere că, pe măsură ce se înaintează în timp, variabilele economice ce trebuie luate în calcul la o prognoză economică se multiplică.

Planul Local de Acțiune pentru implementarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a comunei Costuleni, reprezintă un pachet de măsuri și proiecte necesare schimbării comunității locale pentru atingerea unor parametri specifici societății moderne, astfel că durabilitatea să devină punctul forte al acesteia.

Situația dezvoltării economice, sociale, de mediu și tehnologice a fost analizată în cadrul procesului de analiză-diagnostic din cadrul strategiei de dezvoltare, iar obiectivele strategice au fost creionate, fixându-se câteva repere ca referințe pentru dezvoltările ulterioare.

Planul de Acțiune pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Costuleni reprezintă un pachet de măsuri și proiecte necesare schimbării comunității locale pentru atingerea unor parametri specifici societății moderne.

Rolul Planului de Acțiune îl reprezintă prezentarea principalelor măsuri și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării economico - sociale, astfel încât procesul să poată fi evaluat continuu prin indicatorii selecționați ca relevanți pentru comuna Costuleni.

Necesitatea unui plan de acțiune este dată de amploarea și complexitatea acțiunilor care trebuie executate pentru atingerea obiectivelor strategice definite.

La nivel temporal, pentru a realiza un management unitar sunt necesare 3 faze distincte astfel încât procesele necesare atingerii obiectivelor să poată fi bine coordonate:

- ✓ Planul de dezvoltare (planificarea activităților)
- ✓ Planul de executare (implementarea activităților)

- ✓ Planul de monitorizare (evaluarea activităților).

Pentru a avea o dezvoltare încheată, suportul necesar trebuie să fie asigurat de către:

- ✚ Administrația Locală - prin Instituția Primăriei și Consiliului Local, care trebuie să-și replanifice dezvoltarea instituțională pentru acordarea unui suport logistic complex necesar planului de acțiune
- ✚ Comunitatea Locală - cetățenii și organizațiile, actorii principali ai dezvoltării locale, prin atitudine și participare activă;
- ✚ Mediul de afaceri - firme și instituții finanțatoare, ca și suport financiar și logistic (informații și tehnologii moderne).

Planul de acțiune cuprinde:

- ✓ programul de management, care planifică în anul 2021 o serie de activități de organizare și inițiere a implementării, apoi urmărind evoluția implementării să ia măsurile convenite.
- ✓ modul de implementare în care competențele și atribuțiile sunt grupate pe structuri de implementare: previziune, organizare, coordonare, antrenare
- ✓ etapele implementării strategiei de dezvoltare locală la nivelul administrației locale.

Principalele funcții de implementare a strategiei de dezvoltare locală sunt:

1. Funcția de previziune - cuprinde activități care privesc:

- ✓ realizarea obiectivelor cuprinse în strategia de dezvoltare locală cu alocarea resurselor și mijloacelor de realizare pe anii 2021 – 2027
- ✓ întocmirea planurilor anuale prin preluarea obiectivelor din strategia de dezvoltare și realizarea acelor care au un grad ridicat de certitudine
- ✓ elaborarea de proiecte de finanțare, studii de fezabilitate, planuri de afaceri, studii de marketing, analize cost-beneficiu etc. care să fundamenteze modalitățile și mijloacele necesare pentru realizarea obiectivelor

2. Funcția de organizare cuprinde procesele de management, de grupare de atribuții și responsabilități, delegare de competențe cuprinse în strategia de dezvoltare ierarhizate astfel:

3. Funcția de coordonare cuprinde activitățile prin care se armonizează hotărârile, deciziile și acțiunile persoanelor implicate în structura de implementare a strategiei de dezvoltare în cadrul funcțiilor de mai sus (previziune și organizare)

4. Funcția de antrenare- cuprinde acțiunile de implicare și motivare a cetățenilor, a structurilor constituite și a grupurilor de interese pentru implementarea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală.

5. Funcția de control și evaluare - cuprinde activitățile prin care performanțele obținute sunt măsurate și comparate cu obiectivele stabilite inițial în vederea gradului de avansare a programului pentru a se elimina rămășițele în urma. Se vor determina cauzele care determină abateri de la planificare și se stabilesc măsuri pentru corectarea abaterilor și pentru continuarea aplicării strategiei de dezvoltare locală.

5.6.2. Obiective generale

Principalele obiective ale strategiei de dezvoltare locală a comunei Costuleni sunt:

- ✓ Asigurarea accesului neîngrădit la infrastructură (apă, gaze și canalizare) a tuturor locuitorilor și al consumatorilor economici din comună;
- ✓ Reabilitarea și modernizarea în conformitate cu necesitățile și standardele europene a școlilor;
- ✓ Optimizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport, telecomunicații și energie;
- ✓ Protecția mediului prin conformarea progresivă cu standardele de mediu din Uniunea Europeană pe care România va trebui să le atingă în totalitate;
- ✓ Garantarea condițiilor pentru crearea unor activități rentabile în zootehnie și agricultură;
- ✓ Combaterea excluziei și dezechilibrelor sociale prin crearea de noi oportunități investiționale.

5.6.3. Consolidarea capacității instituționale a primăriei

Condițiile care stau la baza unei dezvoltări social - economice rapide sunt susținerea și participarea activă, respectarea legilor și onorarea obligațiilor primăriei comunei, precum și implicarea cetățenilor la luarea deciziilor în ceea ce privește rezolvarea propriilor probleme.

Administrația Publică Locală, fiind o interfață între cetățean și instituțiile statului, trebuie să elaboreze și să dezvolte un sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale reale și consolidarea cadrului instituțional.

Activitatea publică locală va fi orientată spre:

1. Dezvoltarea durabilă a comunității; se va realiza cu ajutorul unirii eforturilor tuturor locuitorilor pentru soluționarea problemelor comune;
2. Dezvoltarea infrastructurii comunității (rețea de transport, alimentare cu apă, canalizare etc.);
3. Ajustarea în continuare a cheltuielilor bugetare la posibilitățile reale de acumulare a veniturilor la buget;
4. Elaborarea, aprobarea și controlul strict asupra executării bugetului.

Eficientizarea gestionării mijloacelor publice, prin:

1. Organizarea licitațiilor de cumpărare pentru achiziționarea de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile instituțiilor bugetare din banii publici;
2. Sporirea responsabilității persoanelor cu funcții de răspundere pentru depășirea limitelor stabilite de cheltuieli și utilizarea neeconomică a alocațiilor bugetare;
3. Reevaluarea întregului sistem de servicii publice și transmiterea unor activități către sfera privată.

Consolidarea finanțelor publice:

1. Asigurarea cu surse financiare a măsurilor pentru satisfacerea necesităților socioeconomiche și culturale ale populației, pentru dezvoltarea teritoriului;

2. Întreprinderea unor măsuri concrete pentru acumularea veniturilor proprii și menținerea echilibrului bugetar;

3. Constituirea de fonduri extrabugetare pentru susținerea unor programe de interes local;

4. Susținerea dezvoltării antreprenoriatului ca forță motrice a economiei de piață.

Stabilirea și promovarea parteneriatului:

1. Sprijinirea organizațiilor nonguvernamentale care își desfășoară activitatea în folosul cetățeanului;

2. Participarea la proiecte investiționale comune cu sectorul economic în domeniile social, cultural și de mediu.

Consolidarea managementului administrației publice locale constă în:

1. Dezvoltarea managementul resurselor umane

1. Preocuparea autorității locale pentru pregătirea continuă a funcționarilor publici pe domeniile prioritare dezvoltării comunei.

2. Dezvoltarea nivelului de pregătire profesională

1. Identificarea unui sistem de training adecvat;
2. Identificarea necesităților și oportunităților de instruire;
3. Corelarea necesităților cu potentialul uman existent.

3. Utilizarea eficientă a resurselor umane

1. Identificarea regulamentului de organizare și funcționare a personalului și a regulamentului de ordine internă;

2. Personalul să lucreze în domenii de activitate bine definite.

4. Creșterea responsabilității și a independenței profesionale

1. Responsabilitate funcționarilor publici în conformitate cu prevederile legale;
2. Conștientizarea importanței activității fiecărui angajat;
3. Transparența funcționării sistemului instituțional pentru fiecare angajat;
4. Acordarea de stimulente financiare în funcție de eficiența și competitivitatea activităților depuse.

5. Schimbarea de fond a raportului dintre administrație și cetățean

1. Serviciul public orientat în folosul cetățeanului;
2. Eliminarea blocajelor birocratice cu care sunt confrunțați cetățenii și agenții economici;
3. Întărirea și extinderea cadrului de participare a societății civile la procesul decizional;
4. Comunicare operativă cu cetățenii comunei;
5. Implementarea unui sistem de management al calității.

6. Realizarea unui sistem de monitorizare a calității serviciilor publice

1. Administrarea corespunzătoare a banilor publici;
2. Programarea eficientă a cheltuielilor și veniturilor;
3. Dezvoltarea comunei prin atragerea de proiecte și programe cu finanțare nerambursabilă.

7. Dezvoltarea managementului informațiilor

1. Analizarea nevoilor în domeniul software;
2. Corelarea și integrarea bazelor de date din primăriei.

Capitolul 6. Necesități de finanțare

Sprijinirea proiectelor de dezvoltare în perioada 2021 - 2027 din domeniul agriculturii, zootehniei, infrastructurii, transportului, mediului, economic, turistic, educației, culturii, sănătății, asistenței sociale, administrației publice, va duce la creșterea economică a comunei Costuleni și la creșterea nivelului de trai a locuitorilor zonei.

Pentru a-și atinge obiectivele propuse se urmărește atragerea de fondurilor comunitare și private într-un procent cât mai mare și micșorarea fondurilor provenite de la bugetul de stat.

Cofinanțarea proiectelor, cât și realizarea proiectelor tehnice, a studiilor de fezabilitate, întocmirea documentațiilor, trebuie susținute din fondurile rezultate de la bugetul local.

Se va acorda o atenție deosebită și întocmirii documentelor referitoare la aspectele financiare ale proiectului prezentate prin intermediul studiilor de fezabilitate și proiectelor tehnice (evoluția estimată a veniturilor și cheltuielilor pentru următoarea perioadă de timp - de regulă următorii câțiva ani, indicatori de rentabilitate etc.).

Un element cheie al oricărui proiect îl reprezintă modul de satisfacere al nevoilor comunității locale.

Volumul cheltuielilor trebuie previzionat cu atenție și monitorizat pe tot parcursul derulării proiectului. Cheltuielile care urmează să se efectueze în vederea realizării proiectului nu vor avea o structură omogenă și, din acest motiv, trebuie să se facă distincția între diferitele destinații ale resurselor de care dispune primăria comunei Costuleni.

Necesitățile de finanțare reprezintă o cuantificare a nevoilor locale, indiferent de sursa de finanțare (buget de stat, buget local, fonduri comunitare, fonduri private).

O primă distincție importantă este cea dintre cheltuielile inițiale – care vor fi efectuate pentru a pune în mișcare noul proiect – și cele aferente realizării efective a proiectului.

Primele trebuie efectuate de regulă o singură dată, în perioada inițială. Cea de-a doua categorie de cheltuieli va avea un nivel mai stabil în timp, dar este și mai îndepărtată în timp față de momentul întocmirii studiului de fezabilitate și/sau proiectului tehnic.

Este foarte important să existe un grafic al celor două categorii de cheltuieli și să se determine cu precizie momentul în care proiectul să se realizeze.

Atunci când se previzionează cheltuielile cu activitatea curentă, va trebui să se determine și mărimea resurselor necesare.

Un volum prea mare va ține resurse immobilizate în mod inutil, în timp ce un volum prea redus creează riscul unor întreruperi forțate ale realizării proiectului. Va trebui să se poată justifica nivelul pentru care s-a optat.

Datele referitoare la veniturile și cheltuielile previzionate vor da o imagine asupra rentabilității proiectului. În aprecierea acestei rentabilități este bine să se evalueze cum vor arăta rezultatele în cazul în care apar evenimente neprevăzute.

De aceea s-a stabilit că planificarea strategică din punct de vedere financiar este greu de realizat datorită schimbărilor legislației, motiv pentru care bugetul local pe următorii 7 ani nu se poate exprima exact.

Pentru a previziona bugetul pe următorii 7 ani, s-a avut în vedere bugetul din ultimii 7 ani.

Repartizarea veniturilor arată gradul mare de dependență față de bugetul de stat și necesitatea alocării unor sume care să permită măcar asigurarea unui buget minim de funcționare.

Bugetul general al Comunei Costuleni este instrumentul care stabilește și autorizează, pentru fiecare exercițiu financiar, suma totală a veniturilor și a cheltuielilor considerate necesare.

Bugetul este întocmit și executat în conformitate cu următoarele principii: unitate, exactitate bugetară, anualitate, echilibru, unitate de cont, universalitate, specificitate, bună gestiune financiară și transparență.

- ☆ Principiul unității și principiul exactității bugetare implică înregistrarea tuturor veniturilor și cheltuielilor, în cazul în care acestea sunt prevăzute de buget.
- ☆ Principiul anualității implică adoptarea bugetului pentru fiecare exercițiu bugetar și utilizarea, în principiu, atât a creditelor de plată, cât și a creditelor de angajament pentru exercițiul bugetar în cursul anului respectiv.
- ☆ Principiul echilibrului implică faptul că estimările veniturilor pentru exercițiul bugetar trebuie să fie egale cu creditele de plată pentru exercițiul respectiv: operațiunile de împrumut în scopul acoperirii unui eventual deficit bugetar nu sunt compatibile cu sistemul resurselor proprii și nu sunt autorizate.
- ☆ În conformitate cu principiul unității de cont, bugetul se întocmește și se execută în lei, iar conturile se prezintă în lei.
- ☆ Principiul universalității implică faptul că veniturile totale acoperă creditele totale de plată, cu excepția unor anumite venituri, determinate în mod limitat, alocate pentru finanțarea unor anumite cheltuieli. Veniturile și cheltuielile sunt înregistrate integral în buget, fără a fi ajustate între ele.
- ☆ Principiul specificității implică faptul că fiecare credit trebuie să aibă o anumită destinație și să fie alocat unui obiectiv specific în scopul prevenirii oricărei confuzii între credite.
- ☆ Principiul bunei gestiuni financiare este definit în raport cu principiile economiei, eficienței și eficacității.
- ☆ Bugetul este întocmit în conformitate cu principiul transparenței, asigurând o bună informare privind execuția bugetară și conturile.

Prezentarea creditelor și a resurselor în buget se face în funcție de destinație, adică întocmirea bugetului pe activități în vederea consolidării transparenței în gestiunea bugetului în ceea ce privește obiectivele bunei gestiuni financiare, în special obiectivele eficienței și eficacității.

Această estimare va reprezenta necesitățile financiare ale Comunei Costuleni în perioada 2021 - 2027 și va cuprinde totodată o serie de previziuni cu privire la investițiile care vor fi realizate în această perioadă.

Capitolul 7. Indicatori de realizare a obiectivelor strategiei

7.1. Indicatori de realizare a obiectivelor strategiei pe domenii

1. OBIECTIV GENERAL:

Obiectivul general al strategiei este de a crește competitivitatea economiei, diversificarea activităților economice și atractivitatea Comunei Costuleni.

2. INDICATORI DE REALIZARE:

- ✓ aducerea infrastructurii la standarde europene;
- ✓ dezvoltarea resurselor umane și a mediului de afaceri;
- ✓ sprijinirea activităților economice non-agricole;
- ✓ dezvoltarea turismului și agroturismului rural și promovarea antreprenoriatului;
- ✓ crearea, îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii turistice, a facilităților și atracțiilor turistice;
- ✓ crearea de noi locuri de muncă în comuna Costuleni;
- ✓ creșterea cifrei de afaceri în sectoarele economice;
- ✓ dezvoltarea integrată în vederea dezvoltării durabile;
- ✓ crearea de servicii pentru populația rurală;
- ✓ dezvoltarea și modernizarea serviciilor publice, asigurarea cu servicii de gospodărie comunală în sistem centralizat (apă, canalizare, gaz, salubritate).

7.1.1. Direcții prioritare – Infrastructură de transport

Scopul acestei intervenții este de a îmbunătăți calitatea infrastructurii prin modernizarea sau extinderea drumurilor.

Intervenții prioritare - Infrastructură de transport -	Direcții previzionate		
	Imediate	Pe termen scurt 1-3 ani	Pe termen mediu și lung
Modernizarea drumurilor comunale		✓	
Amenajarea trotuarelor, rigolelor, șanturilor și evacuarea apelor pluviale		✓	
Modernizarea tuturor drumurilor de interes local		✓	
Modernizare drum de exploatare agricolă		✓	
Modernizarea sistemului rutier prin implementarea sistemelor video, a mijloacelor de semnalizare luminoase și a indicatoarelor stradale		✓	

7.1.2. Direcții prioritare – Administrație publică

Scopul acestei intervenții este de a contribui la o mai bună valorificare a resurselor umane angajate în sectorul public, modernizarea sau extinderea rețelelor de apă și canalizare, amenajarea clădirilor existente, iluminatului public, transparența serviciilor oferite către populație, creșterea nivelului de trai.

Intervenții prioritare	Direcții previzionate
------------------------	-----------------------

- Administrație publică și amenajarea teritoriului -	Imediate	Pe termen scurt 1-3 ani	Pe termen mediu și lung
Extinderea și modernizarea iluminatului public		✓	
Inițierea sistemului de canalizare, epurare și tratare a apelor reziduale	✓	✓	
Lucrări de drenare și captare a izvoarelor, plantații de copaci		✓	
Achiziționarea unor utilaje pentru întreținerea drumurilor		✓	
Programe de formare profesională a funcționarilor publici din primărie	✓	✓	✓
Creșterea nivelului de consultare a cetățenilor și mediului de afaceri din comună		✓	✓
Inițierea rețele de distribuție gaze	✓	✓	

7.1.3. Direcții prioritare – Educație, cultură, sport și agrement

Scopul acestei intervenții este de a contribui la creșterea atractivității comunei Costuleni pentru locuitorii acesteia, în special pentru tineri, prin organizarea de activități educaționale, culturale și sportive adaptate grupurilor țintă. Un aspect deosebit de important este necesitatea valorificării bazei materiale existente în comună și stimularea implicării părinților în procesul educativ.

Intervenții prioritare - Educație -	Direcții previzionate		
	Imediate	Pe termen scurt 1-3 ani	Pe termen mediu și lung
Modernizarea și dotarea cu mobilier adecvat activității educaționale a unităților de învățământ		✓	
Amenajarea curților interioare ale unităților de învățământ		✓	
Educație rutieră pentru elevi		✓	
Inițierea unităților de tip after school		✓	
Formarea permanentă a cadrelor didactice și a resurselor umane din unitățile de învățământ		✓	

Extindere cladire Scoala Gimnaziala sat Costuleni, comuna Costuleni, judetul Iasi		✓	
---	--	---	--

Intervenții prioritare - Cultură, sport, agrement -	Direcții previzionate		
	Imediate	Pe termen scurt 1-3 ani	Pe termen mediu și lung
Construirea unui complex cultural sportiv		✓	
Amenajarea spațiilor de joacă pentru copii		✓	
Construirea și dotarea căminului cultural		✓	
Reabilitarea și modernizarea bibliotecii comunale		✓	
Construire Muzeul Satului		✓	
Implicarea școlilor în educarea elevilor spre păstrarea tradițiilor și meșteșugurilor locale		✓	

7.1.4. Direcții prioritare – Agricultură, silvicultură

Scopul acestei intervenții este de a contribui la dezvoltarea unei agriculturi competitive bazată pe cunoaștere și inițiativă privată, precum și protejarea patrimoniului natural, cultural și istoric al zonelor rurale.

Intervenții prioritare - Agricultură, Silvicultură, dezvoltare rurală -	Direcții previzionate		
	Imediate	Pe termen scurt 1-3 ani	Pe termen mediu și lung
Studiu privind potentialul de dezvoltare agricol și de turism al comunei		✓	
Srijinirea exploatațiilor agricole (fermelor) de semisubzistență		✓	
Srijinirea agriculturii conservative		✓	
Sustinerea formelor asociative		✓	
Împădurirea terenurilor supuse alunecărilor		✓	
Adaptarea agriculturii în acord cu măsurile de creștere a competitivității		✓	
Dezvoltarea apiculturii și valorificarea florei spontane		✓	
Promovarea inițiativelor de dezvoltare rurală		✓	

7.1.5. Direcții prioritare – Protecția mediului

Scopul acestei intervenții este de a îmbunătăți calitatea mediului înconjurător prin investiții în colectarea deșeurilor menajere și industriale, protejarea comunității de riscurile naturale, precum și activități de conștientizare a locuitorilor cu privire la importanța păstrării unui mediu curat în care trăiesc.

Intervenții prioritare - Protecția mediului -	Direcții previzionate		
	Imediate	Pe termen scurt 1-3 ani	Pe termen mediu și lung
Managementul integrat al deșeurilor menajere, managementul deșeurilor industriale;		✓	
Promovarea colectării selective		✓	
Sanționarea practicilor ilegale de deversare pe sol		✓	
Tehnologii nepoluante, conform standardelor europene		✓	
Implementarea de sisteme de monitorizare a calitatii factorilor de mediu (aer, apa, sol)		✓	

7.1.6. Direcții prioritare – Economie și mediul de afaceri

Scopul intervenției este de a contribui la dezvoltarea economică a comunei Costuleni, prin crearea condițiilor apariției unui mediu de afaceri prosper și sănătos, bazat pe competiție și pe satisfacerea cerințelor reale ale pieței. Un accent deosebit se va pune pe atragerea resurselor financiare necesare susținerii și implementării unor proiecte de importanță majoră pentru dezvoltarea economică a comunei și creării unui cadru instituțional de stimulare a investițiilor, în care să activeze resurse umane cu un înalt grad de pregătire și informare.

Intervenții prioritare - Economie și mediul de afaceri -	Direcții previzionate		
	Imediate	Pe termen scurt 1-3 ani	Pe termen mediu și lung
Inițierea unui centru local de cooperare economică		✓	
Organizarea de evenimente, în parteneriat cu AJOFM pentru promovarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor		✓	
Identificarea oportunităților de parteneriat public-privat în vederea demarării de activități în domeniul industrial		✓	
Elaborarea unei strategii de marketing local		✓	
Informarea cetățenilor în ceea ce privește legislația pentru accesarea fondurilor nerambursabile		✓	

Sprijinirea investitorilor în agroturism		✓	
Programe de formare profesionala în rândul tinerilor pentru reconversie profesională		✓	
Sprijinirea agricultorilor, a crescătorilor de animale, a tinerilor fermieri		✓	
Sprijinirea asociatiilor agricole		✓	
Sprijin în utilizarea de soiuri adecvate climatic		✓	
Sprijinirea agriculturii conservative		✓	

7.1.7. Direcții prioritare – Sănătate și mediul social

Scopul acestei intervenții este de a contribui la dezvoltarea resurselor umane ale comunei Costuleni prin încurajarea formării profesionale în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere, conectarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii, creșterea calității vieții persoanelor marginalizate social sau aflate în stare de vulnerabilitate prin implementarea unor proiecte într-un cadru partenerial eficient: administrație publică – societate civilă.

Intervenții prioritare - Sănătate și mediul social -	Direcții previzionate		
	Imediate	Pe termen scurt 1-3 ani	Pe termen mediu și lung
Înființare Centru Comunitar Integrat sat Covasna, comuna Costuleni	✓		
Sprijin pentru minorități și categorii defavorizate		✓	
Construirea rampelor pentru persoane cu handicap		✓	
Burse sociale pentru tinerii din familii sărace		✓	
Programe de consiliere și orientare profesională pentru șomeri, persoane inactice sau persoane aflate în căutarea unui loc de muncă		✓	

7.1.8. Direcții prioritare – Turism

Scopul acestei intervenții este de a contribui la o mai bună valorificare a patrimoniului turistic prin restaurarea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural, dezvoltarea serviciilor de cazare și agrement și activități de promovare a potențialului turistic al zonei.

Intervenții prioritare - Turism -	Direcții previzionate		
	Imediate	Pe termen scurt 1-3 ani	Pe termen mediu și lung
Promovarea meșteșugurilor tradiționale (cusut, țesut, sculptura)		✓	

Organizarea anuală a Sărbătorii Comunale și a evenimentelor locale		✓	
Acțiuni de promovare a turismului ecologic și de agrement		✓	

Proiecte propuse:

Proiecte propuse	Direcții previzionate		
	Imediate	Pe termen scurt 1-3 ani	Pe termen mediu și lung
1. Inițiere rețea de gaze naturale, în satele Costuleni, Covasna, Cozia și Hilita, în Comuna Costuleni, Județul Iași		✓	
2. Reabilitare, modernizare și dotare cămin cultural în sat Cozia, comuna Costuleni, Județul Iași		✓	
3. Construire și dotare grădiniță în satul Costuleni, comuna Costuleni, Județul Iași		✓	
4. Construire hală frigorifică pentru depozitare fructe și legume în comuna Costuleni, Județul Iași		✓	
5. Amenajare și dotare teren de sport în satul Costuleni, comuna Costuleni, Județul Iași		✓	
6. Inițiere rețea de apă și canal în satele Costuleni, Covasna, Cozia și Hilita, în comuna Costuleni, Județul Iași		✓	
7. Amenajare spațiu piață – agroalimentară, în satul Costuleni, comuna Costuleni, Județul Iași		✓	
8. Pavare trotuare în satele Costuleni, Covasna, Cozia și Hilita, comuna Costuleni, Județul Iași		✓	
9. Amenajare bază de agrement sportivă în satele Costuleni, Covasna, Cozia și Hilita, comuna Costuleni, Județul Iași		✓	
10. Amenajare parc de relaxare și recreere, în satele Costuleni, Covasna, Cozia și Hilita, comuna Costuleni, Județul Iași		✓	

11. Sistem de supraveghere video pe toata raza comunei Costuleni, Judetul Iasi		✓	
12. Construire si dotare centru de ingrijire pentru batrani, in satul Cozia, comuna Costuleni, Judetul Iasi		✓	
13. Construire si dotare gradinita cu program prelungit in satul Costuleni, comuna Costuleni, Judetul Iasi		✓	
14. Construire si dotare after-school in sat Costuleni, comuna Costuleni, Judetul Iasi		✓	

Capitolul 8. Implementarea strategiei de dezvoltare locală

Implementarea efectivă a strategiei de dezvoltare propusă depinde în mod fundamental de capacitatea administrației locale de a atrage fondurile comunitare pentru a finanța acțiunile selectate și de a gestiona fondurile de la bugetul local. Măsurile propuse în strategie sunt coerente cu Programele Operationale pentru perioada 2021-2027. Absorbția fondurilor disponibile depinde însă, alături de eligibilitatea acțiunilor, de capacitatea instituțională de a iniția proiecte și de a lucra în parteneriat pentru atingerea scopurilor strategice.

Strategia de dezvoltare a comunei Costuleni 2021-2027 reprezintă un document legal de lucru al Consiliului Local Costuleni. Documentul are un caracter normativ și prospectiv și angajează la o permanentă reevaluare și optimizare a opțiunilor de dezvoltare a comunei pentru a le adecva evoluției realităților economice și sociale.

Procesul de implementare include următoarele măsuri:

 Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei (fișe de proiecte identificate, analiza și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale și strategice, precum și cu dezvoltarea teritorială, impactul estimat al proiectului local), în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse;

 Urmărirea calendarului de implementare a proiectelor strategice;

 Implementarea prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de dezvoltare;

 Monitorizarea progreselor realizate de către primar și angajații primăriei;

 Evaluarea implementării prin analiza indicatorilor prevăzuți în strategie;

 Analiza impactului prin care se apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate și cum influențează criteriile de performanță privind dezvoltarea eficientă a comunei.

Planificarea acțiunilor și monitorizarea trebuie să fie realizate anual, prin prezentarea în cadrul Consiliului Local a progreselor înregistrate și a problemelor întâmpinate. Această monitorizare anuală va avea în vedere proiectele strategice implementate/ în implementare/ care urmează a fi implementate la nivelul local și efectele pe care le produc la nivel comunei Costuleni.

Odată aprobată în ședință de consiliu, strategia exprimă opțiunea Administrației locale de a aborda integrat fenomenul economic, social și de protecție a mediului și de a se deschide spre parteneriatul constant cu societatea civilă și cu comunitatea actorilor economici.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală este un proces complex, care necesită un management și control adecvat, realizat de o structură organizatorică, un proces unitar de implementare și evaluare a rezultatelor obținute.

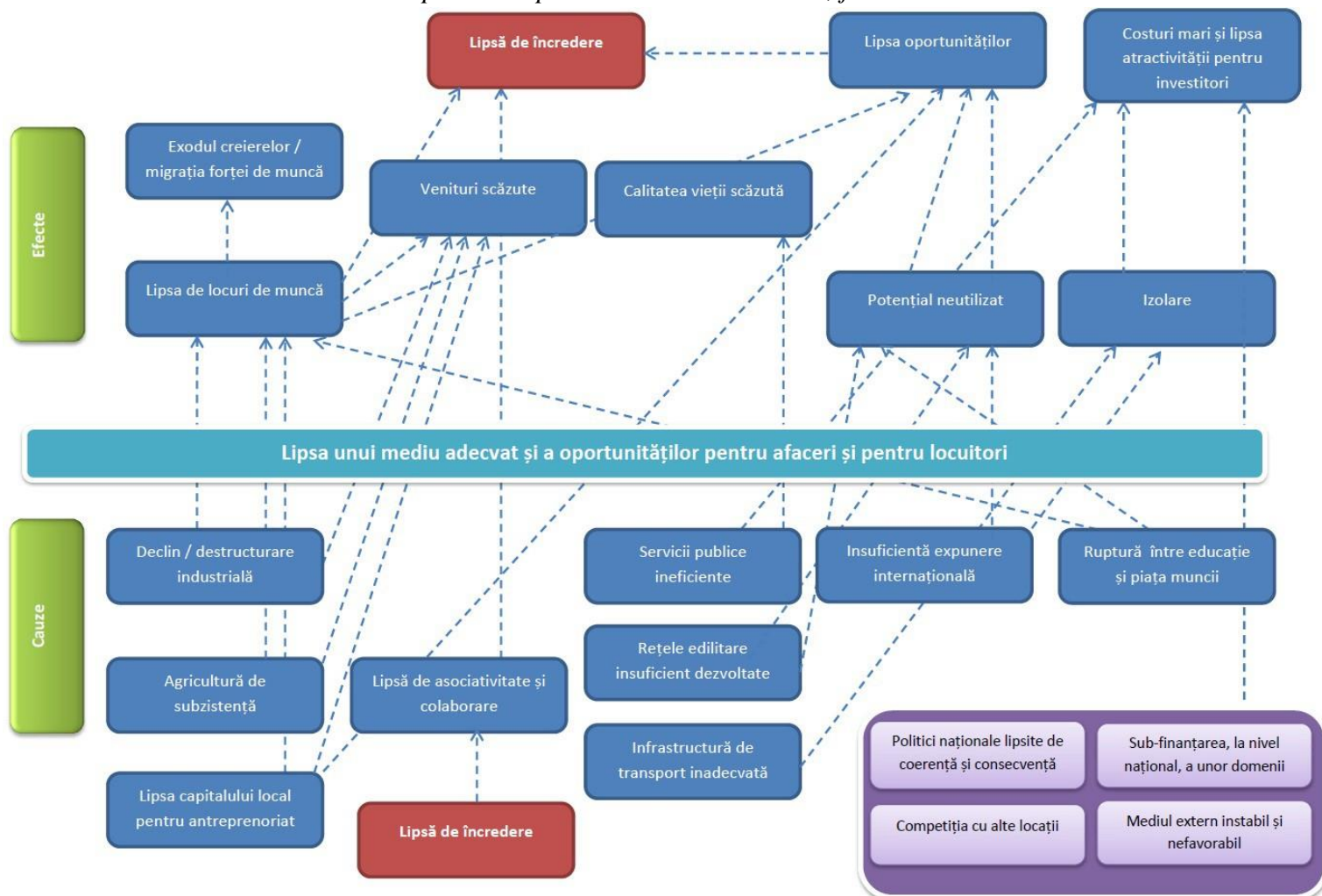
Principii care au stat la baza elaborării și vor sta la baza implementării strategiei de dezvoltare locală a comunei Costuleni:

- ☆ principiul descentralizării procesului de luare a deciziei, prin trecerea de la nivelul central/ guvernamental la cel regional și local;
- ☆ principiul parteneriatului, prin crearea și promovarea de parteneriate între toți actorii implicați;
- ☆ principiul planificării, în vederea atingerii obiectivelor stabilite;
- ☆ principiul co-finanțării, adică obligativitatea contribuției financiare a diversilor actori implicați în realizarea programelor și proiectelor de dezvoltare;
- ☆ principiul promovării coeziunii teritoriale prin intermediul unei dezvoltări socioeconomice echilibrate și de îmbunătățire a competitivității;
- ☆ principiul durabilității, condiții mai bune de trai pentru populația săracă, precum și un minimum de condiții necesare pentru un trai decent și pentru sănătatea și bunăstarea tuturor;
- ☆ principiul competitivității, permite dezvoltarea economiei proprii în context regional, național și chiar internațional, promovarea unui sector privat productiv și competitiv;
- ☆ sprijinul financiar, putere financiară care să faciliteze accesul la o varietate de surse financiare pentru a satisface nevoile de investiții și dezvoltare;
- ☆ principiul bunei administrări, reacția eficientă și efectivă la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale și parteneriatul cu societatea civilă;
- ☆ transparență și obiectivitate, procesul trebuie să fie transparent și să reflecte interesele comunității ca întreg;
- ☆ coerență și continuitate, construcția documentului de planificare nu înseamnă finalizarea procesului strategic, acest document trebuie să rămână deschis ideilor și completărilor viitoare;
- ☆ promovarea și protecția drepturilor fundamentale ale omului;
- ☆ solidaritatea în interiorul generațiilor și între generații;
- ☆ cultivarea unei societăți deschise și democratice;
- ☆ informarea și implicarea activă a cetățenilor în procesul decizional.

Arborele problema pentru Comuna Costuleni, judetul Iasi

Bibliografie:

- <https://www.comunacostuleni.ro/>
- <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online>
- <https://www.wikipedia.org/>
- <https://scoala-costuleni.ro/>
- <http://lacasedecult.cimec.ro/ro/documente/asp/culte.asp?nr=104>

Anexa nr. 1 – Rezultate studiu de opinie a populației comunei

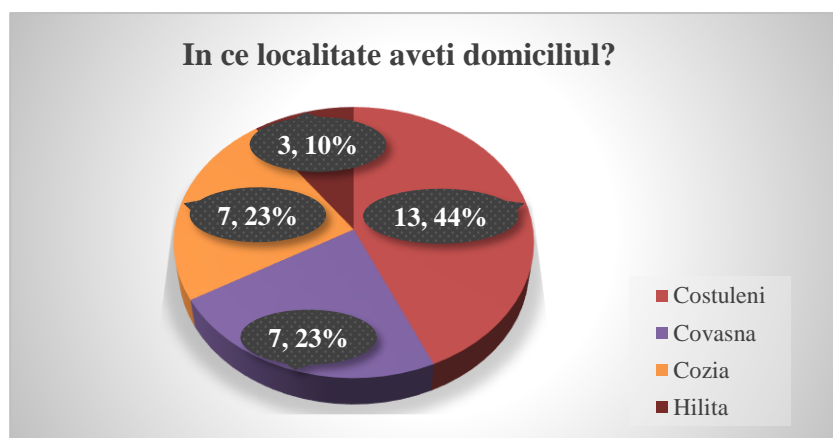
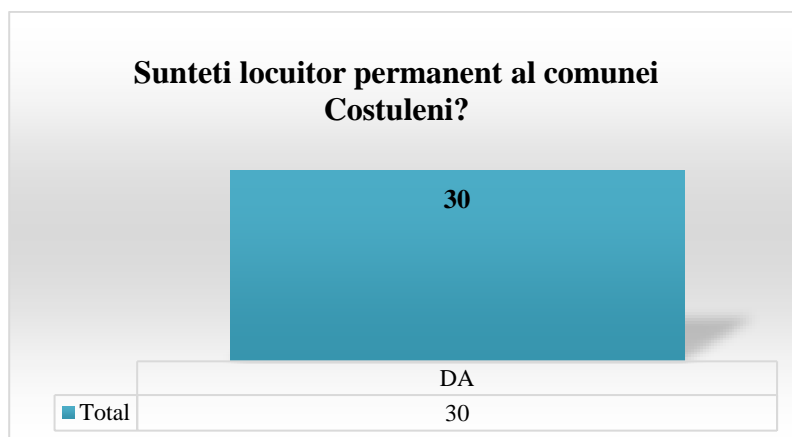

În urma realizării studiului de opinie realizat în perioada septembrie - octombrie 2020, pe un esanțion de 30 de persoane, a rezultat faptul că cetățenii comunei Costuleni se bucură de un număr relativ mare de aspecte pozitive, precum relația și comunicarea foarte bună a locuitorilor cu Administrația Publică, disponibilitatea autorităților locale pentru a accesa proiecte de dezvoltare, existența unui dispensar modernizat pentru îngrijirea sănătății populației, școli modernizate și dotate pentru asigurarea unor condiții favorabile ale educației copiilor din comună și drumuri reabilitate.

Din punctul de vedere al locuitorilor, proiectele de viitor, prin care se acoperă și nevoile acestora, sunt:

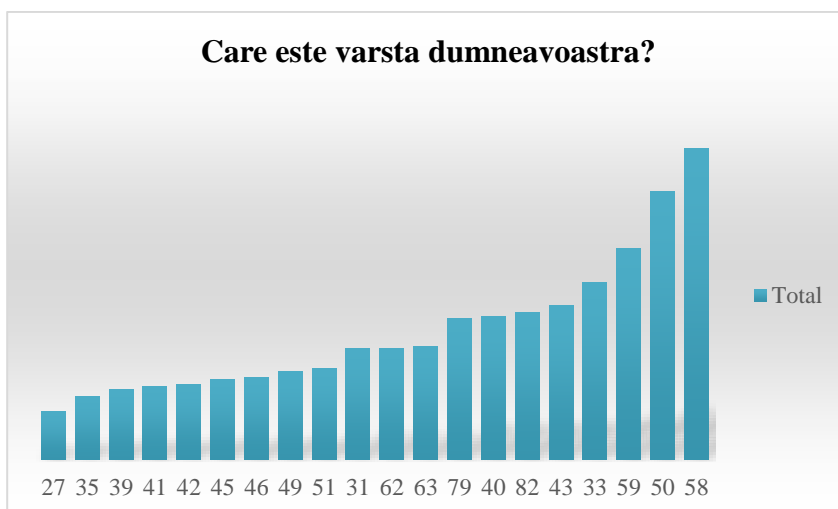
- Inițierea rețelei de apă și canalizare
- Inițierea rețelei de alimentare cu gaze naturale
- Modernizarea prin asfaltare a drumurilor locale, pavarea trotuarelor
- Reabilitarea căminului cultural
- Sisteme de colectare selectivă a deșeurilor
- Inițierea pieței agroalimentare
- Instalare sistem de supraveghere video comună
- Construire teren de sport și parcuri de recreere

Restul datelor statistice colectate, la nivelul comunei, sunt prezentate în grafice, după cum urmează:

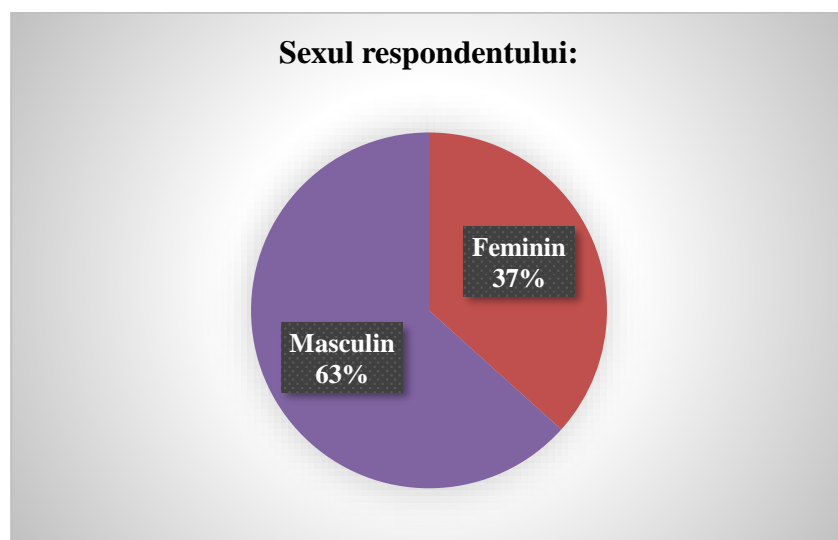

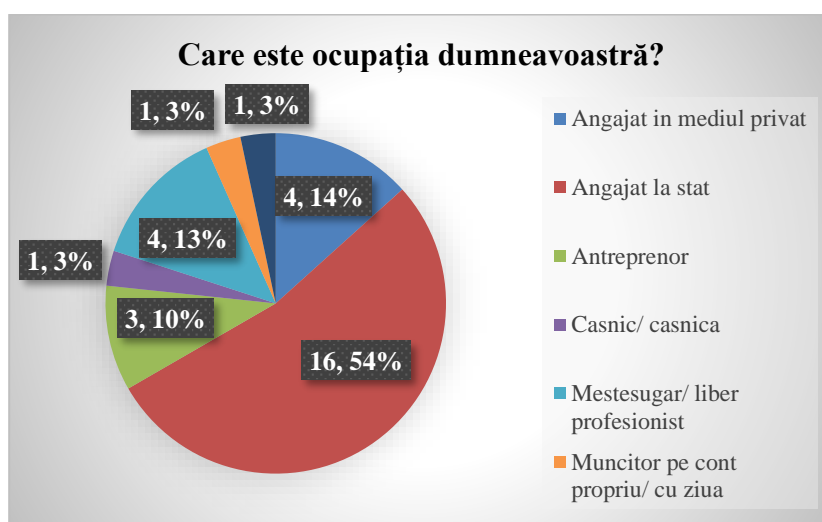
Care este varsta dumneavoastra?

Sexul respondentului:

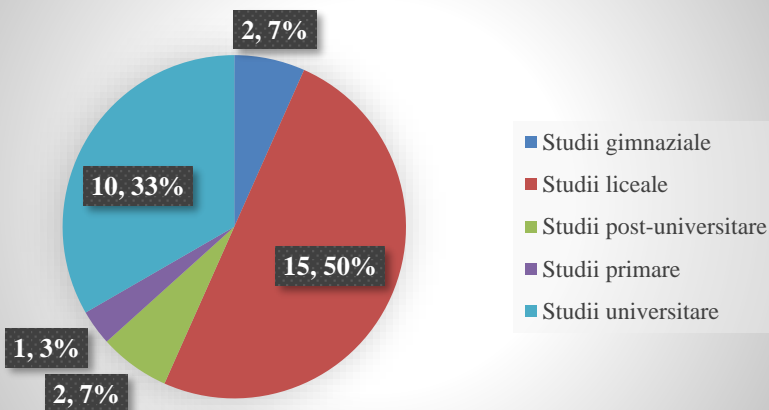

Care este ocupația dumneavoastră?

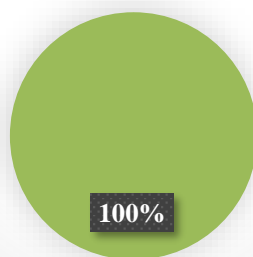

Care este ultimul nivel de studii absolvit?

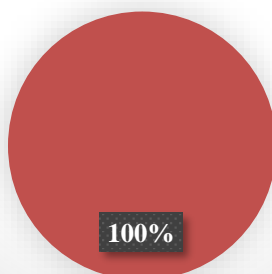
Locuința dumneavoastră este racordată la sistemul de furnizare a energiei electrice?

■ Da

Locuința dumneavoastră este racordată la rețeaua de gaze naturale?

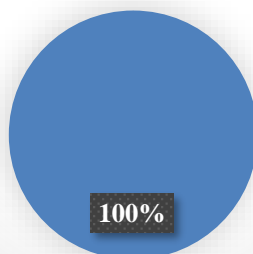
■ Nu

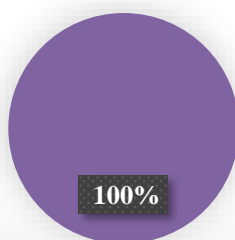
Locuința dumneavoastră este racordată la rețeaua de apă?

■ Nu

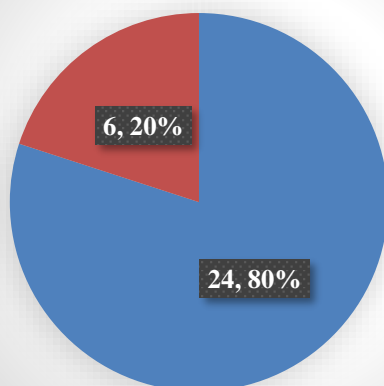
Locuința dumneavoastră este racordată la rețeaua de canalizare?

■ Nu

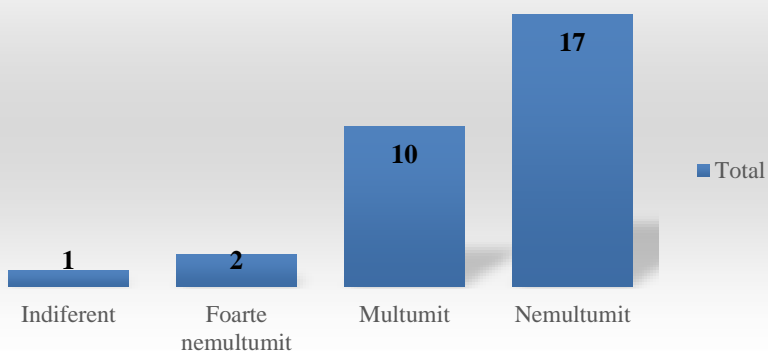
Practicați colectarea selectivă a deșeurilor?

■ Da ■ Nu

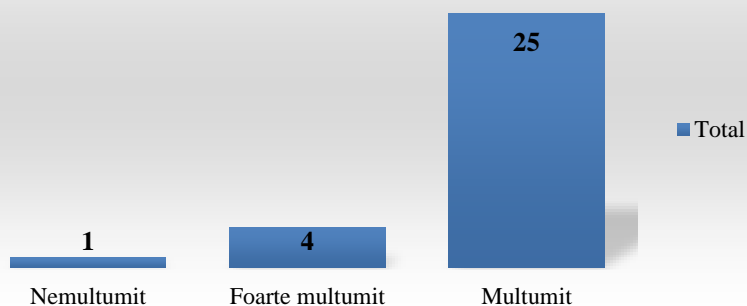

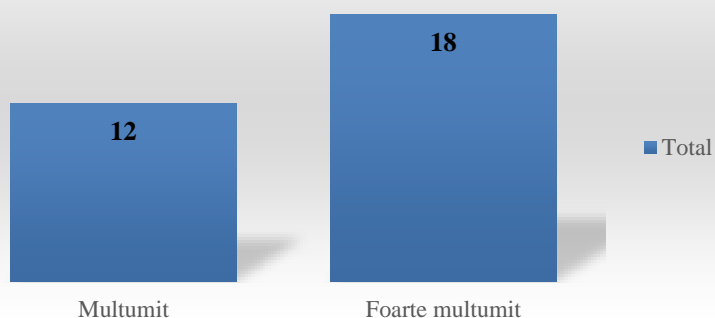
Cat de multumit/ multumita sunteti de starea trotuarelor din comuna?

Cat de multumit/ multumita sunteti de starea drumurilor din comuna?

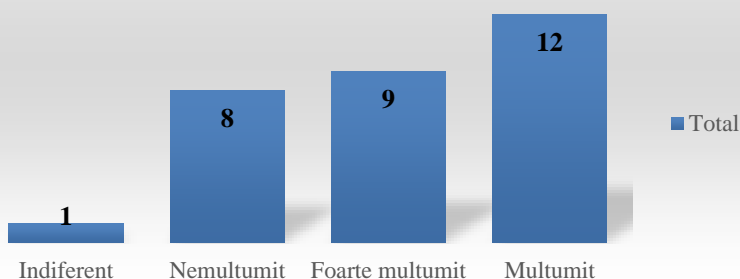
Cat de multumit/ multumita sunteti de starea iluminatului public din comuna?

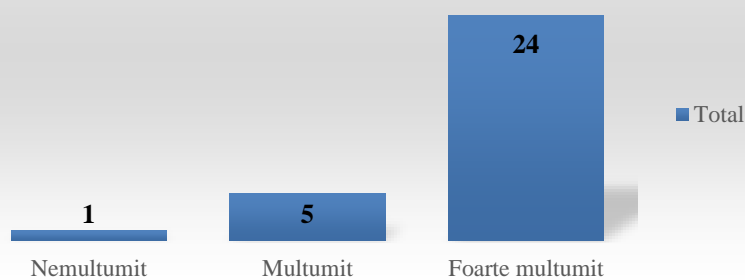

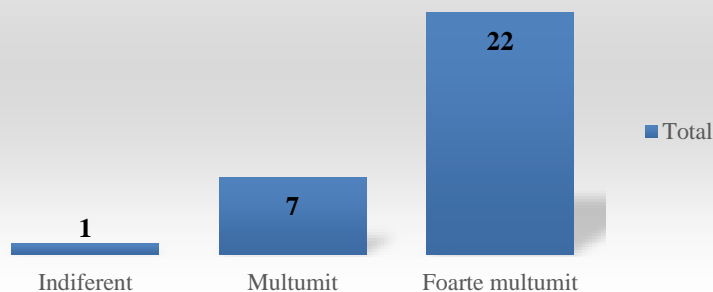
Cat de multumit/ multumita sunteti de functionarea serviciilor de telecomunicatii din comuna?

Cat de multumit/ multumita sunteti de starea cladirilor institutiilor de invatamant din comuna?

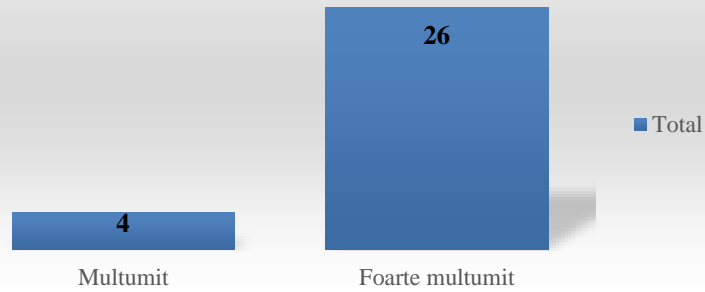

Cat de multumit/ multumita sunteti de dotarile institutiilor de invatamant din comuna?

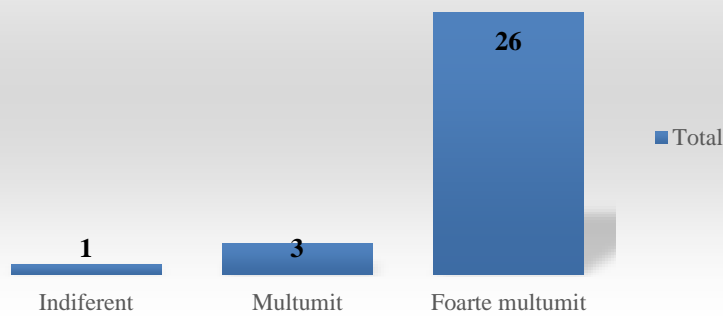

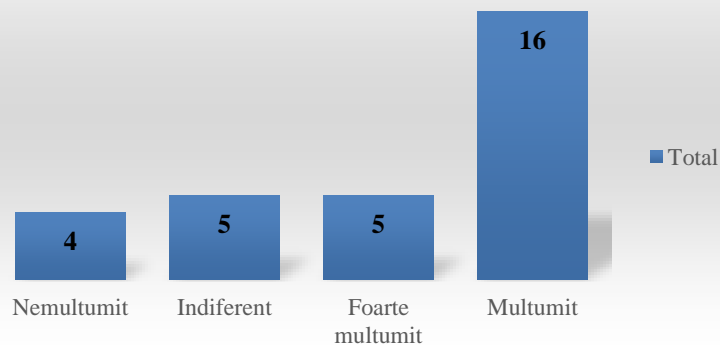
Cat de multumit/ multumita sunteti de starea cladirilor institutiilor medicale?

Cat de multumit/ multumita sunteti de cladirea primariei comunei?

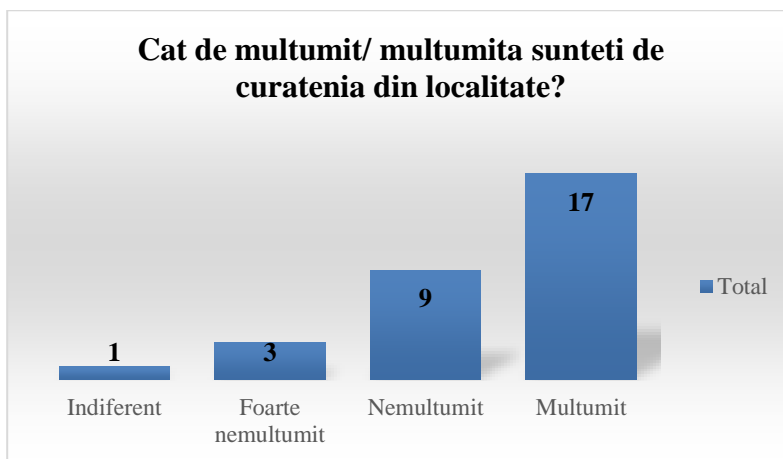

Cat de multumit/ multumita sunteti de starea mijloacelor de transport public?

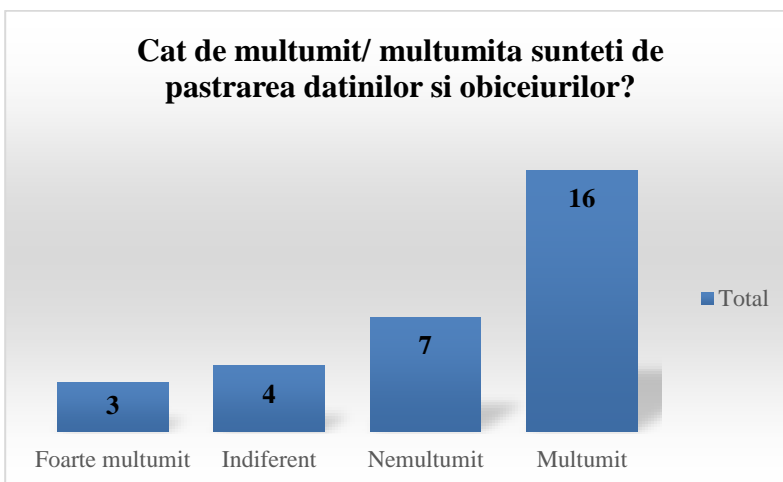

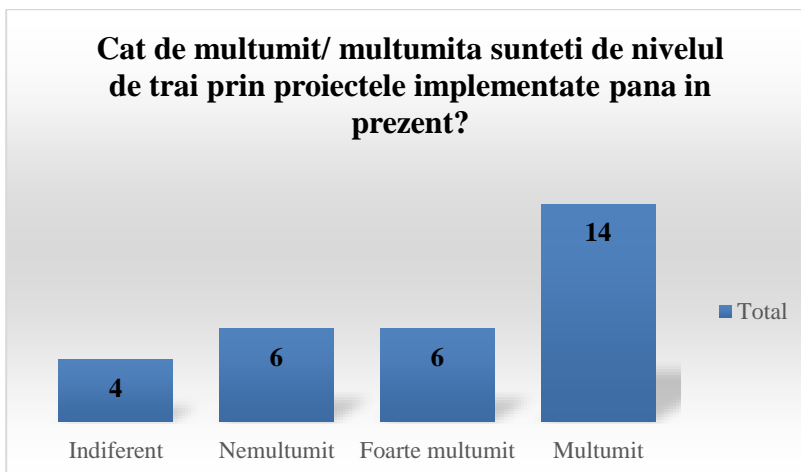
Cat de multumit/ multumita sunteti de curatenia din localitate?

Cat de multumit/ multumita sunteti de pastrarea datinilor si obiceiurilor?

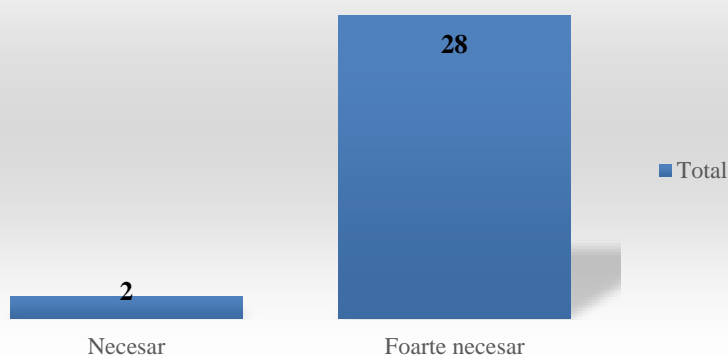

Cat de multumit/ multumita sunteti de nivelul de trai prin proiectele implementate pana in prezent?

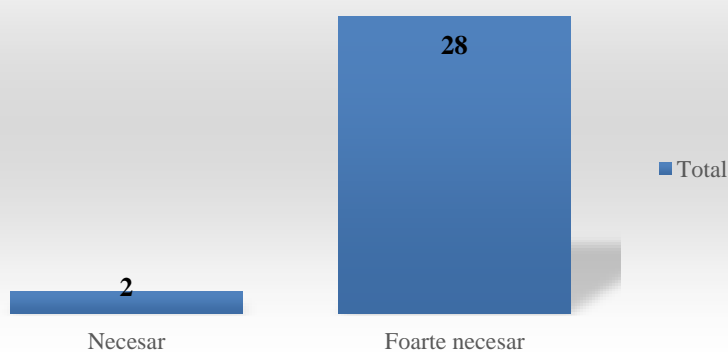

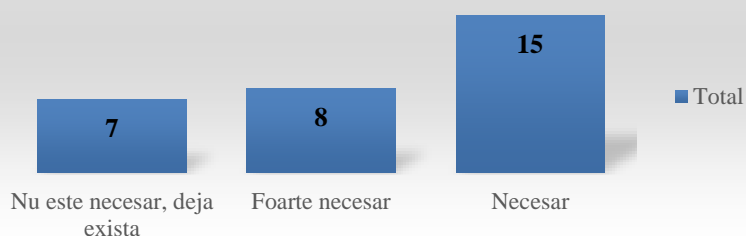
Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? Conectarea la utilitati - apa

Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? Conectarea la utilitati - canalizare

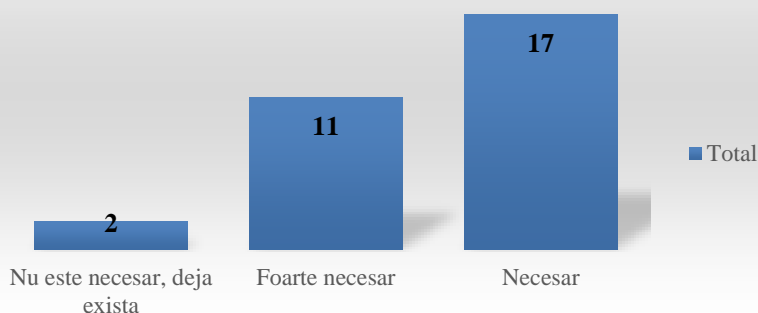

Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? Intretinerea si reconstructia drumurilor

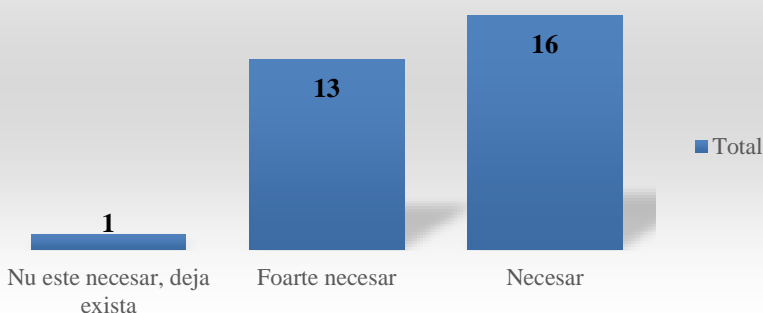

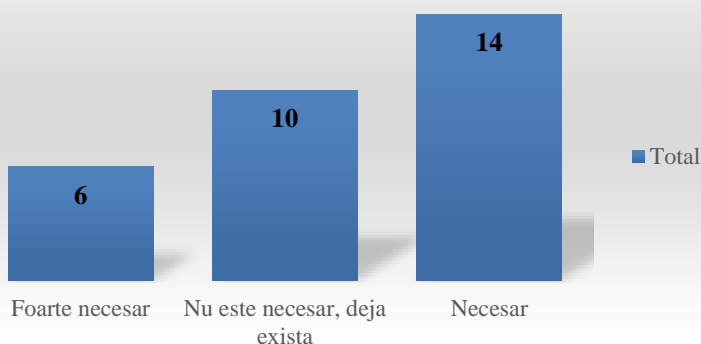
Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? Intretinerea si reconstructia trotuarelor

Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? Intretinerea si reconstructia rigolelor si santurilor

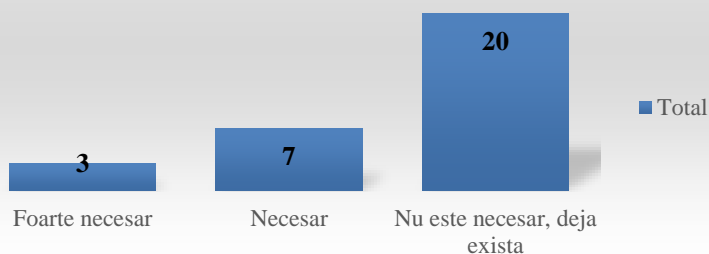
Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? Servicii de telecomunicatii

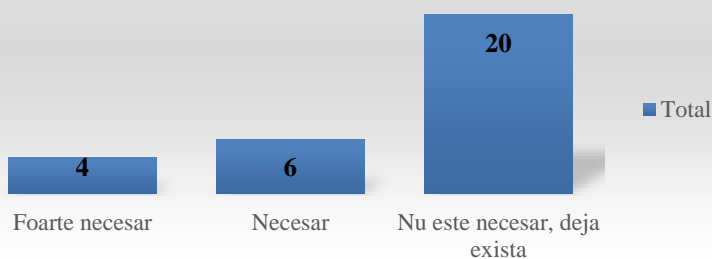

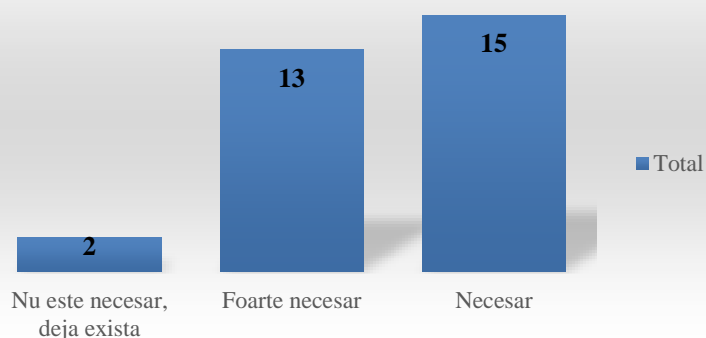
Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? **Reparatia/dotarea institutiilor de invatamant**

Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? **Reparatia/dotarea institutiilor medicale**

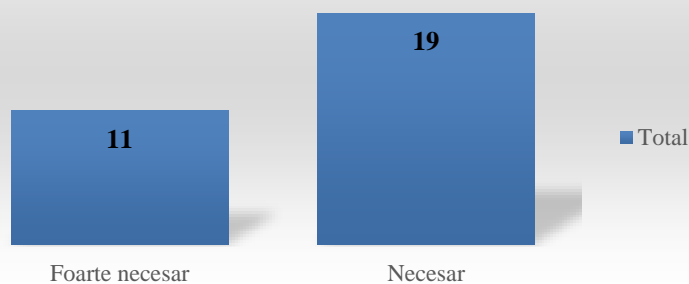

Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? **Infiintarea de spatii de recreere**

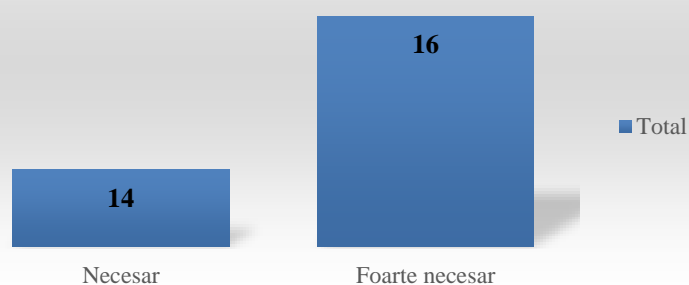

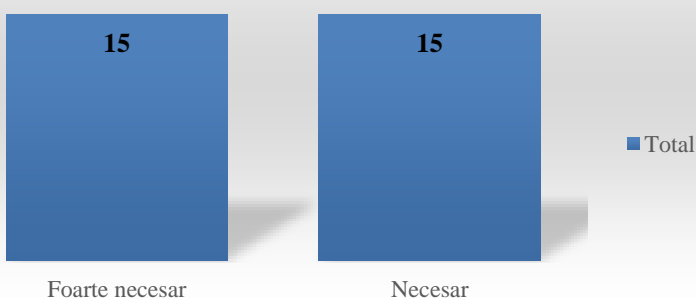
Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? Infiintarea de unitati de tip after-school

Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? Crearea locurilor de munca pentru tineri

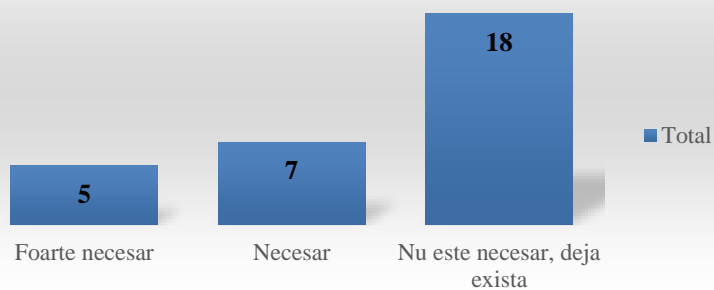

Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? Asigurarea centrelor de ingrijire a persoanelor varstnice

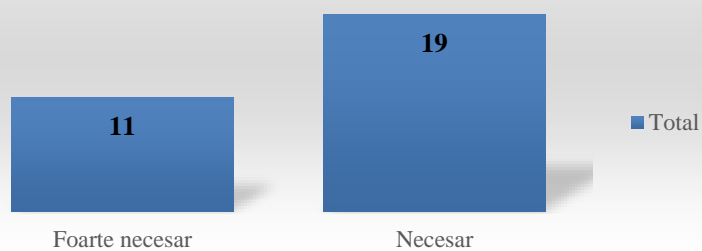

Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? Salubritatea localitatii

Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? Incurajarea agriculturii si cresterii animalelor

Care probleme ar trebui rezolvate in regim de urgenta? Restaurarea unitatilor de cult

